

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Σχολή ΣΕΥΠ

Τμήμα Νοσηλευτικής

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

Διερεύνηση παραγόντων προσέλκυσης στον Εθελοντισμό

Εισηγήτρια:

Παπαδημητρίου Μ.

Καθηγήτρια

Επιμέλεια:

Γαλιατσάτου Ειρήνη

Φοιτήτρια

ΠΑΤΡΑ 2010

Αφιερώνω αυτή την εργασία - έρευνα στην οικογένεια μου, που παρά τις οικονομικές δυσκολίες είχε το σθένος και το κουράγιο να συντηρεί τις σπουδές μου με αξιοπρέπεια έως το τέλος τους. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω για αυτή την ανιδιοτελή προσφορά τους προς εμένα και ιδιαίτερα την μητέρα μου η οποία όντας αποκλειστική νοσοκόμα μου διαβίβασε το μικρόβιο του νοσηλευτικού επαγγέλματος και του ανθρωπισμού γενικότερα. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό που ήταν ο εμπνευστής μου για αυτή την εργασία και την φίλη μου Λίνα η οποία είναι πτυχιούχος της ΑΣΟΕ στο τμήμα Στατιστικής και με βοήθησε με το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας μου. Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους ανθρώπους που συμμετείχαν στην έρευνα μου απαντώντας στο ερωτηματολόγιο μου και που εν αγνοία τους ίσως κάποιος να έκαναν την πρώτη τους εθελοντική πράξη και για αυτό τους ευχαριστώ θερμά.

Ο άνθρωπος καταλαβαίνει τον εαυτό του, όχι με τις σκέψεις, αλλά με τις πράξεις. Μόνο με την προσπάθεια καταλαβαίνει ο άνθρωπος την αξία του.

Γιόχαν Βόλφγκανγκ Φον Γκαίτε

Χρωστάμε στον άνθρωπο μεγαλύτερη συμπαράσταση από τροφή και φωτιά, χρωστάμε στον άνθρωπο αδερφοσύνη.

Ραλφ Έμερσον

Φροντίδα στους τραυματίες πολέμου, βοήθεια στους πνευματικά ή σωματικά ανάπηρους, επισκέψεις σε κρατουμένους, παροχή βοήθειας σε θύματα σεισμών, διασφάλιση επικοινωνίας μεταξύ συγγενών που χωρίστηκαν λόγω ένοπλης σύρραξης, παροχή εκπαίδευσης για την φροντίδα του παιδιού και την υγιεινή, παρότρυνση για εθελοντική αιμοδοσία, προστασία πληθυσμών σε κατεχόμενα εδάφη... οι δραστηριότητες είναι πολλές και διάφορες, ο σκοπός είναι ένας:

Βοήθεια σε εκείνους που υποφέρουν, χωρίς διάκριση!

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός

Συντομογραφίες:

Ε.Ε.Σ = Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός

Ε.Ε = Ευρωπαϊκή Ένωση

Κ.α = Και άλλα

Κ. λ. π = Και λοιπά

Π. χ = Παραδείγματος χάρη

Γ.Γ.Π.Π = Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

ΟΗΕ = Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

Μ.Κ.Ο = Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση

Μ.Μ.Ε = Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

**Ο.Ε.Μ.Κ.Ο.Ε = Ομοσπονδία Εθελοντικών Μη Κυβερνητικών
Οργανώσεων Ελλάδος**

Sig. = P-value

Περιεχόμενα

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Εισαγωγή.....	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : Ιστορική αναδρομή του εθελοντισμού στην Ελλάδα.....	12
1.1 Ιστορική αναδρομή	13
1.1.1 Ο εθελοντισμός στην Αρχαία Ελλάδα	13
1.1.2 Ο εθελοντισμός στο βυζάντιο	13

1.1.3 Ο εθελοντισμός στην περίοδο της Τουρκοκρατίας	14
1.1.4 Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα (νεότερη εποχή)	14
1.2 Εθελοντικές οργανώσεις στη χώρα μας	16
1.2.1 Αίτηση- Ένταξη- Δράση	17
1.3 Νομοθεσία και Εθελοντισμός	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις και μορφές εθελοντισμού	19
2.1 Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις στην Ελλάδα	20
2.1.1 Μορφές εθελοντισμού.....	20
2.2 Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	21
2.2.1 Ιστορική αναδρομή	21
2.2.2 Θεμελιώδεις αρχές του Ε.Ε.Σ.....	21
2.2.3 Εβδομάδα Σαμαρειτών το έτος 1968 στη Θεσσαλονίκη.....	22
2.2.4 Έντυπο προσέλκυσης ατόμων στην εθελοντική αιμοδοσία το 1968	23
2.3 Το Χαμόγελο του παιδιού	23
2.3.1 Το γράμμα	23
2.3.2 Εμπειρίες εθελοντών	24
2.4 UNESCO	25
2.4.1 Ιστορική αναδρομή	25
2.4.2 Μέλη.....	25
2.5 Αλληλεγγύη (της εκκλησίας της Ελλάδος)	25
2.5.1 Η δράση της Αλληλεγγύης.....	26
2.6 Η αγκαλιά.....	26
2.6.1 Προστασία και δικαιώματα του αγέννητου παιδιού	26
2.6.2 Υποστήριξη του συλλόγου.....	27
2.7 Εθελοντική Αιμοδοσία.....	27
2.7.1 Πλεονεκτήματα της Εθελοντικής Αιμοδοσίας.....	27
2.7.2 Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.....	28
2.7.3 Αιμοδοσία στην Ελλάδα	28
2.8 Γιατροί Χωρίς Σύνορα	29
2.8.1 Η δράση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα.....	29
2.8.2 Το Ελληνικό τμήμα	29
2.9 UNICEF	30
2.10 Δωρεά Οργάνων	31

2.10.1 Οι Αρχές των Μεταμοσχεύσεων	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο :Προγραμματισμένες δράσεις φορέων	34
3.1 Εθελοντών Κοινωνία.....	34
3.1.1 Η δράση του φορέα	34
3.1.2 Ευρωπαϊκή Ένωση	35
3.2 Ομοσπονδία Εθελοντών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων Ελλάδος	35
3.2.1 Προγραμματισμένες δράσεις της Ομοσπονδίας.....	36
3.2.2 Ο σκοπός της Ιστοσελίδας	36
3.3 Φιλανθρωπική εταιρία Ομάδων Εθελοντών	37
3.4 Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής.....	38
3.5 Παραδείγματα εθελοντισμού στον χώρο της Εκκλησίας.....	39
3.6 Εθελοντισμός και περιβάλλον.....	40
3.7 Ο Εθελοντισμός ως συμμετοχή στα κοινά	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο :Προβλήματα εθελοντισμού και εκπαίδευση	42
4.1 Εκπαίδευση ενηλίκων στην Εθελοντική Δράση	42
4.1.1 Εκπαίδευση ενηλίκων στη χώρα μας	42
4.1.2 Δώδεκα ψυχολογικές αρχές για τη μάθηση	43
4.1.3 Στόχοι ενός προγράμματος εθελοντικής δράσης	44
4.1.4 Η σχέση εθελοντή με τους πληγέντες	44
4.1.5 Εκπαίδευση ενηλίκων	44
4.2 Προβλήματα εθελοντισμού	44
4.3 Η αναγκαιότητα του εθελοντισμού στη σύγχρονη κοινωνία	46
4.4 Αιτίες ανάπτυξης του εθελοντισμού	47
4.5 Η σύμφυση των σκοπών της πολιτείας και των εθελοντών.....	47
4.6 Ανθρωπιστική συμπαράσταση στον συνάνθρωπο ως φιλανθρωπία.....	48
4.7 Εθελοντής και Εθελοντισμός	49
ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	
Υλικό- Μέθοδος.....	51
Αποτελέσματα.....	53
Συζήτηση Αποτελεσμάτων.....	103
Συζήτηση Αποτελεσμάτων Συσχέτισης	104
Συμπεράσματα – Προτάσεις	107

Περίληψη.....	108
Summary	109
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	110
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	112
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	119

Ε ΡΓΑΣΙΑ

Θ ΕΛΗΣΗ

Ε ΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ ΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑ

Ο ΡΓΑΝΩΣΗ

Ν ΟΥΘΕΣΙΑ

Τ ΡΥΦΕΡΟΤΗΤΑ

Ι ΣΟΤΗΤΑ

Σ ΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Μ ΕΡΙΜΝΑ

Ο ΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Σ ΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Εισαγωγή

Σκοπός της εργασίας μου, είναι να ενημερώσω και να ενημερωθώ για τα ποσοστά ανθρώπινου εθελοντισμού - ανθρωπισμού. Ορμώμενη από αυτόν τον σκοπό πραγματοποίησα μια έρευνα σε Αθήνα και Πάτρα ώστε να ενημερωθώ για την στάση των ανθρώπων απέναντι στον εθελοντισμό και

γενικότερα για την προσφορά προς τον συνάνθρωπο, αυτή η έρευνα διεξήχθη την περίοδο 2009-2010 και αφορούσε φοιτητές του Τ.Ε.Ι Πατρών και απλούς πολίτες σε Αθήνα και Πάτρα. Για να είναι ολοκληρωμένη η εργασία μου όσον αφορά τον εθελοντισμό πραγματοποίησα και άλλη έρευνα το 2010, όπου το δείγμα μου ήταν νοσηλευτές εργαζόμενοι ή φοιτητές νοσηλευτικής σε πρακτική άσκηση του νοσοκομείου Ευαγγελισμός, που εντοπίζεται στην Αθήνα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, κατάφερα να συγκρίνω τις απόψεις ανθρώπων από τον τομέα της υγείας και απλών ανθρώπων. Ήθελα να διαπιστώσω εάν οι άνθρωποι είναι ενημερωμένοι για τους εθελοντικούς οργανισμούς που υπάρχουν στην χώρα μας και για την δράση τους. Στόχος μου είναι να εξαλείψω τις τυχόν αμφιβολίες που έχουν οι άνθρωποι στο άκουσμα του εθελοντισμού και στην προκατάληψη της εποχής μας ότι εργασία χωρίς αμοιβή δεν είναι σημαντική εργασία.

Για την έρευνα μου, που είχε χαρακτήρα διερευνητικό, χρησιμοποίησα την μέθοδο του ερωτηματολογίου και την συνέντευξη με κλειστού τύπου ερωτήσεις και πολλαπλών απαντήσεων. Οι ερωτήσεις ήταν απλές και κατανοητές, ώστε να μπορούν να τις αντιληφθούν όλοι οι άνθρωποι ανεξαρτήτως ηλικίας, μορφωτικού επιπέδου και εξειδίκευσης σε θέματα υγείας. Δεν έκανα ουδεμία διάκριση, με ενδιέφερε η γνώμη όλων των ανθρώπων σε αυτό το σημαντικό θέμα που διερεύνησα. Αναλυτικότερα θα παρουσιάσω την δεύτερη έρευνα παρακάτω και θα αναφέρω κάποια σημαντικά στοιχεία της πρώτης μου έρευνας, ώστε να υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα μετά το πέρας της εργασίας μου για την άποψη των ανθρώπων όσον αφορά τον εθελοντισμό.

Η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος ήταν μια επιρροή του εθελοντισμού επάνω μου, όντας και εγώ εθελόντρια του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού είδα και αντιμετώπισα διάφορου είδους καταστάσεις από τους ανθρώπους προς τους εθελοντές. Όπως τα συναισθήματα του σεβασμού, της νοσταλγίας των παιδικών τους χρόνων, της αγένειας, της αδιαφορίας, της άγνοιας του έργου του εθελοντή. Αυτά τα συναισθήματα μ' έκαναν να θέλω να ερευνήσω και να ασχοληθώ με το θέμα του εθελοντισμού που αφορά από άνθρωπο σε άνθρωπο και την διερεύνηση παραγόντων προσέλευσης ατόμων στον εθελοντισμό.

Χώρισα την εργασία μου σε δυο μέρη, το γενικό και το ειδικό. Το γενικό μέρος αφορά κάποια ιστορικά στοιχεία του εθελοντισμού, τις μορφές εθελοντισμού, την δράση γνωστών μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και γενικότερες πληροφορίες για τον εθελοντισμό.

Το ειδικό μέρος έχει να κάνει με το κομμάτι της έρευνας και τα αποτελέσματά της, όπου πραγματοποιήθηκε σε ανθρώπους όλων των ηλικιών και όλων των μορφωτικών επιπέδων χωρίς καμία διάκριση γιατί **ο εθελοντισμός δεν κάνει διακρίσεις.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : Ιστορική αναδρομή του εθελοντισμού στην Ελλάδα

1.1 Ιστορική αναδρομή

Ο εθελοντισμός αποτελεί μορφή ενεργού συμμετοχής του πολίτη στα κοινά. Αποτελεί έναν τρόπο αντενέργειας και με την έννοια, αυτή, άσκηση ατομικού πολιτικού δικαιώματος. Ο εθελοντισμός δεν αποτελεί άσκηση φιλανθρωπίας. Ο εθελοντισμός δεν πρέπει να συγχέεται με τον ερασιτεχνισμό.

Ο εθελοντισμός είναι πολυδιάστατος. Δεν σταματά στην προσφορά υλικών αγαθών για την κάλυψη των καθημερινών αγαθών, ούτε στη προσφορά εθελοντικής εργασίας. Δεν επιδιώκει κομματικούς σκοπούς, ούτε εξυπηρετεί επαγγελματικά συμφέροντα. Η ατομική ή συλλογική προσφορά χρήσιμων και σημαντικών υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο και τα μέλη του, γίνεται χωρίς χρηματικό ή άλλο αντάλλαγμα.

1.1.1 Ο εθελοντισμός στην Αρχαία Ελλάδα

Οι ιδέες της κοινωνικής δικαιοσύνης και της κοινωνικής αλληλεγγύης, κατά την αρχαιότητα πήγασαν από τον φιλοσοφικό ιδεαλισμό του Πλάτωνα του Αριστοτέλη και των Στωϊκών Φιλοσόφων. Οι ιδέες αυτές επηρέασαν τα άτομα των κοινωνιών της εποχής και τα προέτρεψαν σε εκδηλώσεις φροντίδας και συμπαράστασης κυρίως υλικής προς ομάδες ανθρώπων φτωχών, αναξιοπαθούντων, υστερούντων σωματικά και πνευματικά. Η κοινωνική νομοθεσία του Σόλωνα και του Περικλή περιελάμβανε μέτρα για την προστασία χηρών και ορφανών, την συνταξιοδότηση αναπήρων και ηλικιωμένων, την πρόσληψη ανέργων σε κρατικές υπηρεσίες για εκτέλεση κοινωφελών έργων.¹

1.1.2 Ο εθελοντισμός στο βυζάντιο

Με την εμφάνιση του Χριστιανισμού και την επιβολή του σαν κυρίαρχη θρησκεία, η επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων αναλήφθηκε ουσιαστικά από την εκκλησία. Την βυζαντινή περίοδο ο σημαντικότερος εκφραστής της εθελοντικής προσφοράς θεωρείται ο Μέγας Βασίλειος, ο οποίος ιδρύοντας την Βασιλειάδα, αντιμετώπισε με ιδιαίτερο ζήλο τις ανάγκες των φτωχών, των αδυνάτων και των ξένων προσφέροντας τους ανάπαυση, παρηγοριά, κλίνη, τροφή, ακόμα και την ευκαιρία να μάθουν κάποια τέχνη για να μπορούν να ζήσουν ανεξάρτητοι στην κοινωνία.

Στην Βυζαντινή περίοδο αναπτύχθηκαν τα συσσίτια και η χορήγηση επιδομάτων σε απόρους και σε ανάπηρους πολέμου. Χαρακτηριστικό δείγμα της φιλανθρωπίας της εποχής, ήταν και το έργο της Άννας Κομνηνής, η οποία έκτισε μια ολόκληρη πολιτεία για την στέγαση, την σίτιση και την φροντίδα των αναπήρων. Το κράτος και η εκκλησία ανέπτυξαν σε μεγάλη έκταση πλήθος ξενώνων, ορφανοτροφείων, γηροκομείων, πτωχοκομείων. Τα μοναστήρια του Βυζαντίου χρησίμευαν και σαν σχολές ιατρικής, παράλληλα με τις υπηρεσίες φροντίδας που προσέφεραν. Η Αγία Ελένη έκτισε τα πρώτα Νοσοκομεία στην Κωνσταντινούπολη.¹

1.1.3 Ο εθελοντισμός στην περίοδο της Τουρκοκρατίας

Στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, η οικογένεια, η εκκλησία και η κοινότητα ήταν οι σημαντικότεροι φορείς κοινωνικής προστασίας για τους ευρισκόμενους σε ανάγκη. Σε επίλυση προβλημάτων συνέβαλαν και οι μεγάλοι ευεργέτες, ο Κοσμάς ο Αιτωλός που εκτός από το θρησκευτικό, ανέπτυξε και σημαντικό κοινωνικό, πολιτιστικό και εθνικό έργο, η Οσία Φιλοθέη Μπενιζέλου, που ανέπτυξε κυρίως έργο προστασίας παιδιών και γυναικών. Σημαντική ήταν επίσης η συμβολή του απόδημου ελληνισμού, των συντεχνιών και των δημογεροντιών.

Με την απελευθέρωση από τον τούρκικο ζυγό, η χώρα βρέθηκε ανάμεσα σε ερείπια και το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού είχε την ανάγκη κοινωνικής προστασίας. Οικονομική αδυναμία εμπόδιζε τις κυβερνήσεις να προγραμματίζουν και να αναπτύσσουν μια συστηματική κρατική μέριμνα. Έτσι αφέθηκε στην ιδιωτική πρωτοβουλία η φροντίδα των αδυνάτων.¹

1.1.4 Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα (νεότερη εποχή)

Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα δεν είναι τόσο αναπτυγμένος, σε βαθμό τέτοιο όπως και στις άλλες χώρες της Ε.Ε. Τα τελευταία δέκα - δεκαπέντε χρόνια, έχει αρχίσει μια διαδικασία ανάπτυξης του εθελοντισμού σε καινούργιες και σύγχρονες βάσεις, και το ποιο σημαντικό με την συμμετοχή σε αυτές τις οργανώσεις ενός σημαντικού αριθμού νέων ατόμων. Έχει λοιπόν μια ιδιαίτερη σημασία να προσπαθήσουμε να εξηγήσουμε αυτήν την ιδιαιτερότητα του φαινομένου στην Ελλάδα, το γιατί δηλαδή ο εθελοντισμός στην χώρα μας παρουσιάζει αυτήν την εικόνα.

Για να γίνει κατανοητή αυτή η κατάσταση θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας την εξέλιξη της Ελληνικής κοινωνίας τουλάχιστον από την απελευθέρωση της και την δημιουργία του ανεξάρτητου Ελληνικού κράτους μέχρι και μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Μιλάμε κυρίως για μια κοινωνία η οποία στηρίζεται στην αγροτική οικονομία, η τοπική κλειστή κοινότητα και η οικογένεια, αποτελούν την βάση της. Η έλλειψη δρόμων και δικτύων επικοινωνίας, κάνει (τουλάχιστον μέχρι την δεκαετία του 1950) δύσκολες τις μετακινήσεις και περιορίζει τον ορίζοντα των Ελλήνων.¹

Από την άλλη η φτώχεια που καταδυναστεύει το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, δεν αφήνει και πολλά περιθώρια σε μαζική ανάπτυξη φαινομένων κοινωνικής προσφοράς. Το κράτος και οι κρατικοί μηχανισμοί, από την στιγμή της ίδρυσής του μέχρι ακόμα και τώρα, παίζει σημαντικότερο ρόλο στην Ελληνική κοινωνία.. Τα προβλήματα που εμφανίζονται και που έχουν να κάνουν με θέματα κοινωνικής αλληλεγγύης, τα αναλαμβάνει κυρίως η εκκλησία καθώς και οι εθελοντικοί μηχανισμοί που αναπτύσσονται δίπλα σε αυτήν (Ερυθρός Σταυρός - Χριστιανικές Ενώσεις κ .α).

Κάποιες προσπάθειες που γίνονται από τους εκπροσώπους της αστικής τάξης μένουν κυρίως στα πλαίσια της αγαθοεργίας και της φιλανθρωπίας και ποτέ δεν αποκτούν έναν μαζικό δημοκρατικό χαρακτήρα. Έχει σημασία να έχουμε υπόψη

μας, ότι από την δημιουργία του Ελληνικού ανεξάρτητου κράτους έως και την δεκαετία του 1950, η Ελλάδα, πέρασε τουλάχιστον πέντε μεγάλες πολεμικές αναμετρήσεις, ανάμεσα τους και έναν εμφύλιο πόλεμο.

Αν και ο Ελληνικός λαός είχε και έχει σημαντικές αρετές και χαρακτηριστικά που αποτελούν αντικειμενικά βάση για την ανάπτυξη του εθελοντισμού, οι αντικειμενικές συνθήκες της χώρας δεν αφήνουν και πολλά περιθώρια. Σημαντική κατά την γνώμη μας ώθηση στην ανάπτυξη του εθελοντισμού στην χώρα μας, έδωσαν τα κινήματα Εθνικής Αντίστασης, κατά την διάρκεια της Γερμανικής κατοχής (1941-1945).

Σε εκείνη την περίοδο, ταυτόχρονα με τις μαζικότερες ένοπλες ομάδες αντίστασης στον κατακτητή, αναπτύχθηκε και ένα μαζικότατο κίνημα κοινωνικής αλληλεγγύης, που είχε σαν στόχο την επιβίωση του πληθυσμού ιδίως των μεγάλων πόλεων, οι οποίοι απειλούνται από την πείνα. Οργανώνονται λαϊκά συσσίτια, με την ευθύνη των αντιστασιακών οργανώσεων (Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο), υπηρεσίες περίθαλψης και φροντίδας. Το κίνημα αυτό της αλληλεγγύης βρίσκει την έκφραση του στην δημιουργία της οργάνωσης Εθνική Αλληλεγγύη, που είναι μια εθελοντική μαζικότατη οργάνωση με λειτουργία σε όλη την χώρα.¹

Οι ανώμαλες μεταπολεμικές εξελίξεις στην χώρα μας, είχαν σημαντικότερες επιπτώσεις στην παραπέρα ανάπτυξη της Ελληνικής κοινωνίας. Την δεκαετία του 1950 η εικόνα που παρουσιάζει η Ελλάδα, είναι αυτή μιας χώρας καταστραμμένης από δέκα χρόνια πολέμων, με ένα τεράστιο κύμα μετανάστευσης τόσο στο εσωτερικό της όσο και στο εξωτερικό, με τον μισό σχεδόν Ελληνικό πληθυσμό (τους ηττημένους του εμφύλιου πολέμου) σε κατάσταση ομηρίας, με δεκάδες και ίσως εκατοντάδες χιλιάδες στις φυλακές, στις εξορίες και στην παρανομία.

Η έλλειψη δημοκρατίας, δυσκολεύει την δημιουργία οργανώσεων, ο κόσμος αντιμετωπίζει με δυσπιστία και φόβο κινήσεις που έχουν να κάνουν με συμμετοχικές διαδικασίες, το ίδιο το κράτος αποθαρρύνει τέτοιες ενέργειες, ενώ τα έντονα κοινωνικά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί, αναλαμβάνει να τα λύσει η ξένη βοήθεια, καθώς επίσης και οι τυπικές μεγάλες οργανώσεις (Ε.Ε.Σ, Πρόνοια, κλπ), οι οποίες όμως ελέγχονται από το κράτος και από το παλάτι.

Από την άλλη, στην δεκαετία αυτή, αναπτύσσονται κάποιες εθελοντικές ομάδες συμπαράστασης, στους φυλακισμένους και στις οικογένειες τους, οι οποίες όμως κυρίως λειτουργούν παράνομα. Το 1967, όποιες προσπάθειες εκδημοκρατισμού της χώρας, σταματούν με το στρατιωτικό πραξικόπημα. Εκατοντάδες σύλλογοι, οργανώσεις και φορείς, διαλύονται και απαγορεύεται η λειτουργία τους.

Η νέα περίοδος για την Ελληνική κοινωνία ξεκινάει με την μεταπολίτευση το 1974. Σε όλο το διάστημα από το 1974 μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του 1980, η διάθεση προσφοράς που υπάρχει σε μεγάλο κομμάτι του Ελληνικού πληθυσμού και ιδίως της νεολαίας, διοχετεύεται στην μαζική συμμετοχή σε πολιτικά κόμματα και οργανώσεις, κυρίως της αριστεράς και δεν αφήνει πολλά περιθώρια ανάπτυξης άλλου είδους εθελοντικών οργανώσεων. Μόνο την τελευταία πια δεκαετία, ο εθελοντικός χώρος αρχίζει να συγκροτείται.¹

1.2 Εθελοντικές οργανώσεις στη χώρα μας

Οι μη-κυβερνητικές και εθελοντικές οργανώσεις καλούνται να αναλάβουν κύριο ρόλο, τόσο στην κάλυψη αναγκών και την αντιμετώπιση προβλημάτων υποκαθιστώντας ή συμπληρώνοντας τα κοινωνικά κράτη όσο και στην εδραίωση της κοινωνικής συνοχής. Ο ρόλος αυτός, ενάντια στα απειλητικά φαινόμενα διάλυσης του κοινωνικού ιστού, που πλήττουν ιδιαίτερα τους νέους, θέτει πλέον πιεστικά διλήμματα αναπαραγωγής των σύγχρονων, ανεπτυγμένων και μη, κοινωνιών. Η φιλανθρωπία, η αλληλεγγύη, η αγάπη, η συλλογικότητα τοποθετούνται σε εξέχουσα θέση στην αναζήτηση αξιών.

Τα Ευρωπαϊκά κράτη προχωρούν γοργά σε θεσμικό και δομικό εκσυγχρονισμό του ευρύτερου «τρίτου τομέα» και του εθελοντικού χώρου. Ενώ ένας εντυπωσιακά μεγάλος αριθμός διευθύνσεων της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσφέρουν δυνατότητες ανταλλαγής πληροφοριών, εκπαίδευσης και ανάδειξης εμπειρογνομόνων και προώθησης προγραμμάτων.¹

Το 1996 η Ανακοίνωση της Επιτροπής για την "Προώθηση του Ρόλου των Σωματείων και των Ιδρυμάτων στην Ευρώπη" εκφράζει επίσημα τη θέση της για την αναγνώριση και την υποστήριξη του «τρίτου τομέα», με ποικιλία μέτρων. Αυτά αφορούν τον εκσυγχρονισμό της τεχνολογικής και στελεχιακής τους υποδομής, την αναβάθμιση του ρόλου τους ως κοινωνικών εταίρων, την καλύτερη πρόσβασή τους σε πηγές χρηματοδότησης και σε προγράμματα κατάρτισης, την ενίσχυση της δικτύωσής τους και της διεθνικής τους δράσης κ.α

Ήδη το κράτος, με πρωτοπόρο τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, έχει αναπτύξει ειδικά προγράμματα. Τα αρμόδια Υπουργεία προωθούν νέα θεσμικά μέτρα, είτε ειδικά για την ρύθμιση των σχέσεών τους με τις μη-κυβερνητικές και εθελοντικές οργανώσεις, είτε ως μέρος της αναδιάρθρωσης των πολιτικών τους. Το νέο θεσμικό πλαίσιο για την κοινωνική προστασία προβλέπει τη δημιουργία Συμβουλίου Εθελοντικών οργανώσεων.¹

Παρ' όλα αυτά τα βήματα εξακολουθούν να είναι αργά, σε σύγκριση με τις εξελίξεις, οι προσπάθειες αποσπασματικές και ασυντόνιστες, ενώ το μεγαλύτερο μέρος του «τρίτου τομέα» παραμένει εκτός κοινωνικού διαλόγου. Γιατί, οι οργανώσεις αυτές δεν αντιμετωπίζονται ως κοινωνικοί εταίροι από το κράτος, την ΓΣΕΕ ή τον ΣΕΒ. Αντιθέτως, οι εξελίξεις και αναδιρθρώσεις μέσα στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο είναι πολύ πιο έντονες. Προωθούνται νέες μορφές ομοσπονδίας και δοκιμάζονται δίκτυα και συνεργασίες σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, όπως για παράδειγμα το Ινστιτούτο Φιλανθρωπίας. Εκτός του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, νέα ελληνικά παραρτήματα μεγάλων διεθνών μη-κυβερνητικών οργανώσεων (Γιατροί χωρίς Σύννορα κ.α.) διαμορφώνουν τη νέα κοινωνική και οικολογική μας συνείδηση. Η εκκλησία αναπτύσσει νέες δράσεις στα πλαίσια της ενορίας, προσεγγίζοντας ιδιαίτερα τους νέους, συνεχίζοντας την υποστήριξη εθελοντικών πρωτοβουλιών.

Μαζί όμως με όλα αυτά θέτει ερωτήματα για τα κριτήρια στη βάση των οποίων μία οργάνωση χαρακτηρίζεται ως εθελοντική και διαφοροποιείται έτσι από τον υπόλοιπο μη-κυβερνητικό χώρο. Η ευφορία για τα νέα ανοίγματα συνοδεύεται με σκεπτικισμό για τους κινδύνους αφομοίωσης και αποίκησης από το κράτος ή από

νέες, ενδιάμεσες μορφές της λεγόμενης κοινωνικής οικονομίας. Γιατί, ο εθελοντισμός δεν είναι απλώς μία μορφή μη-κερδοσκοπικής δραστηριότητας. Αποτελεί στάση ζωής και έχει τις δικές του αξίες.¹

1.2.1 Αίτηση- Ένταξη- Δράση

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει δημιουργήσει το Μητρώο Εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας. Οι Εθελοντικές Οργανώσεις επιλέγονται για το Μητρώο με ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια. Μόνο οι οργανώσεις που επιλέγονται για το Μητρώο συνεργάζονται με την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, με προγραμματισμό και σε ετήσια επιχειρησιακή βάση.¹

Αίτηση: Οι Εθελοντικές οργανώσεις που ενδιαφέρονται να επιλεγούν και να ενταχθούν στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, πρέπει να συμπληρώσουν την αίτηση που υπάρχει στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας ή να καλέσουν το 1464 για την καταγραφή τους. Και στις δυο περιπτώσεις η αίτηση συνοδεύεται από έγγραφο, όπως π.χ. καταστατικό.

Ένταξη: Η ένταξη γίνεται από την Επιτροπή Εθελοντισμού της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στην οποία προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας. Η επιλογή γίνεται στην αρχή κάθε έτους με βάση τις αιτήσεις που έχουν μέχρι τότε κατατεθεί, σύμφωνα και με σχετική ανακοίνωση.

Μετά την επιλογή κοινοποιείται η ένταξη με έγγραφο στα κατά τόπους Συντονιστικά Νομαρχιακά Όργανα όπου υπάγονται επιχειρησιακά οι ενταγμένες Εθελοντικές οργανώσεις στο Μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και στις εμπλεκόμενες με θέματα Πολιτικής Προστασίας Τοπικές Αρχές καθώς και στην κάθε Εθελοντική Οργάνωση. Επίσης η κάθε ενταγμένη οργάνωση λαμβάνει βεβαίωση ένταξης και τα μέλη της που θα συμμετέχουν σε επιχειρήσεις σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών αποκτούν Ταυτότητα Εθελοντή Πολιτικής Προστασίας.¹

Αυτήν την στιγμή στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας είναι ενταγμένες 84 Οργανώσεις από ένα σύνολο 240 Οργανώσεων που έχουν καταγραφεί. Αξιοσημείωτο είναι ότι ένας σημαντικός αριθμός των ενταγμένων οργανώσεων είναι πανελλαδικής εμβέλειας και διαθέτουν ανάλογο εξοπλισμό. Το σύνολο των μελών τους ανέρχεται περίπου στις 70.000.

Δράση: Οι ενταγμένες οργανώσεις δραστηριοποιούνται μέσω του Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου (ΣΝΟ). Ο Πρόεδρος του ΣΝΟ, δηλαδή ο Νομάρχης πρέπει να εντάσσει τις Εθελοντικές Ομάδες στον σχεδιασμό δράσεων Πολιτικής Προστασίας στους τομείς Πρόληψη, Αντιμετώπιση, Αποκατάσταση. Οι Εθελοντικές Οργανώσεις θα πρέπει να παροτρύνονται ώστε να γίνονται προτάσεις για σχέδια δράσης σε ετήσια βάση.¹

Πολλές από τις οργανώσεις ενεργοποιήθηκαν επιχειρησιακά από τη ΓΓΠΠ και συνέβαλλαν στην προσπάθεια ενίσχυσης των μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών κατά τη διάρκεια του θέρους 2001 καθώς και σε άλλα πρόσφατα συμβάντα εκτάκτων αναγκών.

Ταυτόχρονα, γίνεται από τις Εθελοντικές οργανώσεις γραπτή ετήσια αναφορά προς τη Νομαρχία και τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας που να περιλαμβάνει οικονομικό απολογισμό καθώς και προγραμματισμό για το επόμενο έτος.¹

1.3 Νομοθεσία και Εθελοντισμός

Ο Νόμος 2646/98 στο άρθρο 5 προβλέπει την δημιουργία και την τήρηση Εθνικού και Νομαρχιακού Μητρώου Φορέων Ιδιωτικού Τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας. Το Εθνικό Μητρώο σύμφωνα με τον νόμο τηρείται στο Τμήμα Εθελοντισμού και Πιστοποίησης Φορέων, της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης, του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και το Νομαρχιακό Μητρώο στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Ουσιαστικά το Εθνικό Μητρώο αποτελεί το άθροισμα των Νομαρχιακών Μητρώων. Στον ίδιο Νόμο στο άρθρο 12 προβλέπεται η δημιουργία Ειδικού Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Υγείας και της Κοινωνικής Φροντίδας. Το ειδικό αυτό Μητρώο τηρείται όπως και το Εθνικό Μητρώο, στο Τμήμα Εθελοντισμού και Πιστοποίησης Φορέων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και αποτελεί υποσύνολο του Εθνικού Μητρώου.¹

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο :Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις και μορφές εθελοντισμού

2.1 Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις στην Ελλάδα

Είναι γεγονός πως ο σύγχρονος εθελοντισμός αποτελεί μία ριζοσπαστική εμπειρία ζωής, αλληλεγγύης, κοινωνικής υπευθυνότητας, πειραματισμού και προσωπικής ολοκλήρωσης. Σήμερα πλέον, ο εθελοντισμός, εμφανίζεται ως μία νέα μορφή πολιτικής και κοινωνικής συμμετοχής, πέρα από τις παραδοσιακές μορφές συμμετοχής στα κόμματα και στις συνδικαλιστικές ή φιλανθρωπικές οργανώσεις. Κατά βάθος, ο εθελοντισμός είναι μία στάση ζωής, που εκφράζει το ευγενέστερο νόημα.

Αναπτύσσονται ραγδαία πολλές μορφές εθελοντισμού: α) κοινωνικός εθελοντισμός, β) διεθνής, γ) περιβαλλοντικός και δ) πολιτιστικός εθελοντισμός, ακόμη και ε) εθελοντισμός πολιτικής άμυνας είναι μερικές μόνο από τις μορφές που συναντώνται. Ζούμε λοιπόν την απαρχή ενός νέου, σύνθετου φαινομένου, που ήδη βρίσκεται πολύ μακριά από τον παλιό αλλά πάντοτε αναγκαίο, φιλανθρωπικό εθελοντισμό. Όσο και αν οι νέοι μοιάζουν να βρίσκονται σε μία κατάσταση απάθειας και ατονίας, υποταγμένοι στην κουλτούρα της κατανάλωσης και της αγοράς, στη λογική ενός καταναλωτικού μοντέλου, δεν μπορεί να αρνηθεί κανείς ότι υπάρχει στο νεολαιίστικο κόσμο μια αυξημένη διαθεσιμότητα για συμμετοχή, για την επαναθεμελίωση των αξιών της κοινωνικής συμβίωσης σε δημοκρατική προοδευτική, εθελοντική κατεύθυνση.¹

2.1.1 Μορφές εθελοντισμού

Συχνά θεωρείτε πως ο εθελοντισμός δεν έχει υλικά ανταλλάγματα, όμως μάλλον δεν υπάρχει απόλυτη συμφωνία πάντων στο ζήτημα αυτό: αρκετοί εκτιμούν πως, για λόγους που εξυπηρετούν τη βιωσιμότητα της, η εθελοντική εργασία θα πρέπει να αμείβεται. Αρκετές φορές η αμοιβή πραγματοποιείται με έμμεσο τρόπο, παρέχοντας για παράδειγμα στον εθελοντή δωρεάν διαμονή, διατροφή ή άλλες διευκολύνσεις. Η έννοια εθελοντισμός είναι αρκετά ευρεία, καθώς συμπεριλαμβάνει μέχρι και την εθελοντική αιμοδοσία, την μετά θάνατο προσφορά μελών του ανθρώπινου σώματος για επιστημονικούς σκοπούς, την δωρεά οργάνων κ. α. Αρκετοί διαχωρίζουν τον εθελοντισμό σε επίσημο και ανεπίσημο. Ο επίσημος αφορά την προσφορά για παράδειγμα προς μια μη κυβερνητική οργάνωση ή ένα ίδρυμα. Ο ανεπίσημος εθελοντισμός αφορά την προσφορά σε προσωπικό επίπεδο, βοηθώντας για παράδειγμα έναν ηλικιωμένο στο δρόμο, δίνοντας χρήματα και τρόφιμα σε μια οικογένεια που τα έχει ανάγκη, προσφέροντας ρούχα και τρόφιμα στην εκκλησία για την φροντίδα των άπορων της ενορίας.²

2.2 Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, (1877) συμβάλλει αποφασιστικά, πρώτος στο ξεπέρασμα της όποιας συμφοράς με το ανθρώπινο δυναμικό του, που στην πλειοψηφία του είναι εθελοντές, αναδεικνύοντας έτσι την μέγιστη χρησιμότητα του.¹

2.2.1 Ιστορική αναδρομή

Σε μια ολόημερη μάχη κοντά στο χωριό Σολφερίνο της Βορείου Ιταλίας τα στρατεύματα της αυτοκρατορικής Αυστρίας και της Γαλλο- Σαρδηνιακής συμμαχίας είχαν σαν απολογισμό 40.000 νεκρούς, τραυματίες ή αγνοούμενους. Οι τραυματίες μεταφέρονταν σε γειτονικά χωριά σ' ένα από αυτά βρισκόταν ένας Ελβετός ονομαζόμενος Ερρίκος Ντυνάν συγκλονισμένος από το θέαμα των αβοήθητων τραυματιών άρχισε να οργανώνει βοήθεια, επιστρέφοντας στην πατρίδα του την Γενεύη έγραψε ένα βιβλίο για όσα είχε βιώσει στο Σολφερίνο και το ονόμασε « Η ανάμνηση του Σολφερίνο» δημοσιεύθηκε το 1862 και επιδοκιμάστηκε σε όλη την Ευρώπη. Ο Ντυνάν τότε πρότεινε στους Ευρωπαίους να δημιουργηθεί ένας συμπληρωματικός στρατός ιατρικών υπηρεσιών για καιρούς πολέμου, οι τραυματίες και φροντιστές τους θα πρέπει να θεωρούνται ουδέτεροι ακόμη και μέσα στο πεδίο της μάχης. Το 1864 υπογράφηκε η συνθήκη της Γενεύης η οποία περιείχε δέκα άρθρα και το προστατευτικό έμβλημα των στρατιωτικών ιατρικών υπηρεσιών το οποίο θα εξασφάλιζε την ουδετερότητα όλων όσων το είχαν, σε πεδίο μάχης. Περισσότερο από 140 χρόνια μετά την ανθρωπιστική δράση του Ερρίκου Ντυνάν στην μάχη του Σολφερίνο, το Διεθνές Κίνημα του Ε.Ε.Σ και της Ερυθράς Ημισελήνου είναι παγκόσμιο. Διαθέτει περισσότερα από εκατόν δέκα εκατομμύρια μέλη και εθελοντές και δρα σχεδόν σε όλες τις χώρες του κόσμου.²

2.2.2 Θεμελιώδεις αρχές του Ε.Ε.Σ

- Ανθρωπισμός: Σκοπός είναι να προστατεύει τη ζωή και την υγεία και να εξασφαλίζει τον σεβασμό προς τον άνθρωπο. Προάγει την αμοιβαία κατανόηση, φιλία, συνεργασία και διαρκή ειρήνη μεταξύ των λαών.

- Αμεροληψία: Δεν κάνει διάκριση ως προς την εθνικότητα, φυλή, θρησκευτικές πεποιθήσεις, τάξη η πολιτικές απόψεις. Προσπαθεί να ανακουφίζει τις ταλαιπωρίες των ατόμων, ωθούμενο μόνο από τις ανάγκες τους και να δίνει προτεραιότητα στις πλέον επείγουσες περιπτώσεις δυστυχίας.²

- Ουδετερότητα: Το κίνημα δεν δύναται να μεροληπτεί στις εχθροπραξίες ή να εμπλέκεται οποτεδήποτε σε αντιθέσεις πολιτικής, φυλετικής, θρησκευτικής ή ιδεολογικής φύσεως.

- Ανεξαρτησία: Το κίνημα είναι ανεξάρτητο υπακούει στους νόμους των χωρών αλλά πρέπει πάντοτε να διατηρεί την αυτονομία του έτσι ώστε πάντα να λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές του.

- Εθελοντισμός: Δεν είναι ένα κίνημα εμπνευσμένο από την επιθυμία για κέρδος.

- Ενότητα: Μόνο ένας σύλλογος Ερυθρού Σταυρού δύναται να υπάρχει σε μια χώρα. Πρέπει να είναι ανοιχτός σε όλους και πρέπει να εκτελεί το ανθρωπιστικό του έργο σε όλη την περιοχή του.

- Παγκοσμιότητα: Το διεθνές κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου είναι παγκόσμιο.

Οι δραστηριότητες του Ε.Ε.Σ εν καιρώ πολέμου και ειρήνης είναι ποικίλες όπως την προστασία των θυμάτων στα χέρια των αντιπάλων, τα προγράμματα βοήθειας, την κεντρική υπηρεσία αναζητήσεων, βοήθεια προσφύγων, δημιουργία νοσοκομείων, εκπαίδευση νοσοκόμων, βοήθεια προς τα θύματα φυσικών καταστροφών, διάδοση της ιδέας της εθελοντικής αιμοδοσίας, καταπολέμηση παιδικών ασθενειών σε χώρες του τρίτου κόσμου με εκστρατείες εμβολιασμού του πληθυσμού.

Σύμφωνα με μια παγκόσμια έρευνα που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 1998 το πιο δημοφιλές σήμα στον κόσμο είναι το σήμα του Ερυθρού Σταυρού με ποσοστό 99% του πληθυσμού της γης γνωρίζει το σήμα του και ακολουθεί το σήμα της Coca-Cola με 98%.²

2.2.3 Εβδομάδα Σαμαρειτών το έτος 1968 στη Θεσσαλονίκη

7-12 Οκτωβρίου 1968

Δευτέρα 7-10-68 : Πανηγυρική έναρξη της εβδομάδας και εορτασμός της εικοσαετίας του σώματος στη Θεσσαλονίκη, στην αίθουσα της εταιρίας Μακεδονικών σπουδών. Ομιλητής της ημέρας ο γιατρός Κώστας Τσόχας με θέμα « η ευθύνη της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και οι διεθνείς συμβάσεις της Γενεύης.

Τρίτη 8-10-68 : Ημέρα προλήψεως ατυχημάτων

Τετάρτη 9-10-68 : Πρώτη ημέρα αιμοδοσίας, παροχή αίματος στην τράπεζα αίματος του Ε.Ε.Σ(Σταθμός πρώτων βοηθειών)

Πέμπτη 10-10-68: Δεύτερη ημέρα αιμοδοσίας, παροχή αίματος στη τράπεζα αίματος του Ε.Ε.Σ (Σταθμός πρώτων βοηθειών)

Παρασκευή 11-10-68: Πρώτη ημέρα αλληλοβοήθειας. Αποστολή ,διανομή στις Ακριτικές περιοχές 2000 χιλιογράμμων ιματισμού και ποσότητα τροφίμων. Επίσκεψη και διανομή δώρων στους φρουρούς των συνόρων μας.

Σαββάτο 12-10-68: Δεύτερη μέρα αλληλοβοήθειας. Επίσκεψη σε ιδρύματα και σταθμούς.³

Και η εβδομάδα Σαμαρειτών 1968 έφτασε στο τέλος της και φυλλάδια έφυγαν από τα πεζοδρόμια οι αφίσες από τις βιτρίνες και τα μεγάφωνα σταμάτησαν και τα πολύχρωμα έπαψαν να πέφτουν στους δρόμους και η εφημερίδες δεν γράφουν πια

τίποτα, μένουν μόνο οι αναμνήσεις από αυτές τις μικρές εκδηλώσεις αγάπης τις εμπνευσμένες από την ιδεολογία του Ερυθρού Σταυρού.

2.2.4 Έντυπο προσέλευσης ατόμων στην εθελοντική αιμοδοσία το 1968

Η ζωή σου είναι αγαθό, το ίδιο και η ζωή του συνανθρώπου σου. Σήμερα είσαι υγιής, κάποιος άλλος μπορεί να γίνει υγιής αν δεχτείς να του χαρίσεις κάποιο μερίδιο του εαυτού σου, χωρίς να θίξεις την δική σου υγεία. Σήμερα κάποιος συνάνθρωπος σου έχει ανάγκη από λίγο δικό σου αίμα για να χαρεί και πάλι το θείο δώρο της ζωής.

Δώσε λίγο αίμα...

Κάποιος που επιστήμη και πολιτισμός δεν μπορούν να τον βοηθήσουν μπορεί να σωθεί από σένα, μπορεί να σε σηκώσει με το χέρι του και να σε ξανά φέρει στη ζωή, όπως θα κάνεις και εσύ σήμερα γι' αυτόν.

Η μικρή σου μα τόσο πολύτιμη αυτή προσφορά, ας βρει το θάρρος από την αγάπη σου.

Σαν τον καλό Σαμαρείτη της γραφής, πλησίασε τον πόνο του διπλανού σου, να σαι βέβαιος πως ο πόνος του είναι και δικός σου πόνος, να σαι βέβαιος πως και η χαρά του είναι και δική σου χαρά.

Μην ξεχνιέσαι στα αγαθά... άγνωστη και κοινή η ανθρώπινη μοίρα! Δες γύρω σου με αγάπη και η αγάπη των άλλων θα σου φέρνει ευτυχία.

Δώσε λίγο αίμα από το αίμα σου για να ξανά ανοίξουν δύο μάτια γεμάτα καλοσύνη, για να ακολουθεί η ευγνωμοσύνη τους τα βήματα σου στη ζωή.

Δώσε λίγο αίμα..

Μην αναβάλεις... κάποιος πεθαίνει ή ζει με την μικρή σου αυτή απόφαση!

Δώσε λίγο αίμα!

Ε.Ε.Σ³

2.3 Το Χαμόγελο του παιδιού

Ο σύλλογος που οραματίστηκε ο μικρός ιδρυτής Ανδρέας υπάρχει και προσπαθεί με κάθε τρόπο και με όλες τις δυνατότητες που του παρέχονται να δίνει χαμόγελο σε παιδιά που η ζωή τους το στέρησε, στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Ο σύλλογος λοιπόν του Ανδρέα που ιδρύθηκε το 1997, είναι σύλλογος όλων μας, σύλλογος των παιδιών. Στόχος είναι η κατοχύρωση, προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών που μένουν στον ελλαδικό χώρο, ανεξάρτητα από υπηκοότητα.⁴

2.3.1 Το γράμμα

Ο Ανδρέας Γιαννόπουλος σε μια σελίδα του ημερολογίου του στις 9 Νοεμβρίου 1995 λίγο πριν φύγει από ην ζωή έγραψε λόγια βαθιά ανθρώπινα, ουσιαστικά ο δέκα ετών Ανδρέας, έγραψε τα παρακάτω:

Όλοι ξέρουμε συζητάμε για κάτι παιδιά στους δρόμους που τους λείπει το χαμόγελο. Τους λείπει το χαμόγελο γιατί δεν έχουν λεφτά, δεν έχουν παιχνίδια, δεν

έχουν φαί και μερικά δεν έχουν καν γονείς. Σκεφτείτε λοιπόν και αφήστε τα λόγια ας ενωθούμε και ας δώσουμε ότι μπορούμε στα φτωχά αλβανάκια, άσπρα, μαύρα όλα παιδιά είναι και αξίζουν ένα χαμόγελο. Αυτός ο σύλλογος θα λέγεται: ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ. Ελάτε λοιπόν να βοηθήσουμε αν ενωθούμε όλοι θα τα καταφέρουμε.

Ανδρέας Γιαννόπουλος ⁴

Λειτουργεί γραμμή έκτακτης ανάγκης με νούμερο 10-56 όπου λειτουργεί όλο το 24ωρο και είναι χρήσιμη για πληροφορίες εξαφανισμένων παιδιών, για καταγγελίες κακοποιημένων παιδιών. Επίσης εδώ και λίγα χρόνια δημιουργήθηκε το amber alert, όπου μας ειδοποιεί με τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό συναγερμό για εξαφανίσεις παιδιών.

2.3.2 Εμπειρίες εθελοντών

Γεωργία Κωτσάκη, εθελόντρια

Επιτρέψτε μου να σας περιγράψω πως είναι και πως αισθάνεται ένας εθελοντής, σπάει τα τείχη της περιχαρακωμένης και βολεμένης ζωής και βγαίνει έξω στην κοινωνία. Όχι για να την κατηγορήσει και να την ειρωνευτεί, αλλά για να την καταλάβει.

Το πρώτο που ο ίδιος κατάλαβε είναι ότι ο άνθρωπος δε ζει μόνο για να έχει καλή δουλεία, σπίτι, αυτοκίνητο και τακτοποιημένη ζωή. Απομακρύνεται από τον εαυτόλη του και γυρεύει να μάθει ποιας είναι πλησίον. Είναι αυτός που δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα μόνος, που έχει ανάγκη, που ταλαιπωρείται.

Εκεί καλείται ο εθελοντής να προσφέρει αγάπη και όχι οίκτο, γιατί οίκτο νιώθει όποιος είναι ανίκανος να αγαπήσει. Όταν το καταφέρει αυτό αρχίζει να γίνεται ένας ελεύθερος άνθρωπος και συνειδητοποιημένος άνθρωπος που δεν θέλει να είναι αμέτοχος, αλλά καθίσταται συμμετοχος και υπεύθυνος. Ως ελεύθερος άνθρωπος θέτει τον εαυτό του κάτω από κανόνες και κατευθύνει την προσφορά του όπου του ζητηθεί χωρίς εγωισμούς και ματαιοδοξίες.⁴

Κατερίνα Κανελλοπούλου εθελόντρια

Πολλά άκουγα για την προσφορά του συλλόγου σε περιστατικά που αφορούσαν θέματα υγείας πολυδάπανα, κακοποίησης, βίας παιδιών κ .α. Αυτό όμως που ένιωσα όταν άρχισα να μπαίνω στους κόλπους αυτής της ομάδας τόσο των παιδιών όσο και των ατόμων που τα περιστοίχιζαν ήταν κάτι ξεχωριστό. Αυτά που είπα στον εαυτό μου όταν τις πρώτες μέρες βρισκόμουν σ' αυτό το χώρο ήταν ότι, για να στηρίξει κάποιος εθελοντής το έργο του συλλόγου αυτού είναι να έχει τεράστια αποθέματα αγάπης, να προσφέρει χωρίς ποτέ να σκεφτεί και να περιμένει το αντάλλαγμα. Είναι καταπληκτικό να βλέπεις εννέα παιδιά να σου χαμογελούν, να πέφτουν επάνω σου, να σε αγκαλιάζουν. Εκεί έχεις να κάνεις με ψυχές και κόσμους μικρών παιδιών ευαίσθητων. ⁴

2.4 UNESCO

Η UNESCO αποτελεί σημαντικό εξειδικευμένο διεθνή οργανισμό του ΟΗΕ. Πρόκειται για τον Εκπαιδευτικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών του οποίου τα αρχικά στην αγγλική αποτελούν και την διεθνή ονομασία UNESCO (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization).⁵

2.4.1 Ιστορική αναδρομή

Δημιουργήθηκε στις 18 Νοεμβρίου του 1945. Στόχος του οργανισμού αυτού είναι η παγίωση της παγκόσμιας ειρήνης μέσα από την επικοινωνία των λαών μέσω της εκπαίδευσης, των φυσικών και κοινωνικών επιστημών και του πολιτισμού. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η UNESCO αποτελεί ένα διεθνές κέντρο επικοινωνίας αλλά και εργαστήριο ιδεών στη δημιουργία προτύπων στη συναρμοσμένη διεθνών συνθηκών σε πλείστα αναδυόμενα προβλήματα όπως ηθικής τάξης, καθώς και τον σεβασμό και τις κοινές αξίες κάθε πολιτισμού των λαών. Ο σύγχρονος ρόλος του οργανισμού αυτού κρίνεται πολύ σημαντικός ιδιαίτερα στην αναζήτηση παγκοσμίων οραμάτων για τον αμοιβαίο σεβασμό και την βιώσιμη ανάπτυξη των λαών που υπαγορεύουν σχετικές συνθήκες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με απώτερο στόχο την εξάλειψη της φτώχειας ή τουλάχιστον τον περιορισμό της.⁵

2.4.2 Μέλη

Μέλη της UNESCO είναι σχεδόν όλα τα κράτη του ΟΗΕ. Λειτουργεί ως παγκόσμιο κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών και διάδοσης προγραμμάτων με τα οποία και υποστηρίζει τα κράτη μέλη στις δικές τους αναγκαίες θεσμοθετήσεις σε κοινούς τομείς δράσης. Τούτο επιτυγχάνεται με τις εθνικές επιτροπές του κάθε κράτους που συνδέονται με τα κεντρικά γραφεία στο Παρίσι. Οι Εθνικές Επιτροπές αποτελούν έτσι, ως περιφερειακά γραφεία, τους συνδέσμους μεταξύ των Χωρών-μελών και του οργανισμού υποβοηθώντας τον, μέσα σε διετή προγράμματα εργασίας. Από τα 188 κράτη μέλη και τα 6 συνδεδεμένα μέλη, τα 192 έχουν δημιουργήσει Εθνικές Επιτροπές UNESCO. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και η Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNESCO που δημιουργήθηκε το 1991. Γενικός Διευθυντής της UNESCO σήμερα είναι η Βουλγάρα διπλώματης Ιρίνα Μπόκοβα. Η διακυβέρνηση του οργανισμού γίνεται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από 58 κράτη και ανά διετία συγκαλείται Γενική Συνδιάσκεψη προκειμένου να εγκριθούν τα διαδοχικά προγράμματα και ο προϋπολογισμός του οργανισμού.⁵

2.5 Αλληλεγγύη (της εκκλησίας της Ελλάδος)

Η Μη Κυβερνητική Οργάνωση Αλληλεγγύη ιδρύθηκε το 2002 με πρωτοβουλία του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδας Χριστοδούλου, με σκοπό την υποστήριξη των κοινωνικά αδύναμων ομάδων ανεξαρτήτως εθνικότητας η θρησκευματος. Είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρία που συγκροτείται από δύο

νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου: το Διορθόδοξο Κέντρο της Εκκλησίας της Ελλάδος και την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών.⁶

Η ομάδα της Αλληλεγγύης αποτελείται από νέους, κοινωνικά ευαίσθητους ανθρώπους, οι οποίοι συμβάλουν ενεργά στον ανθρωπιστικό σχεδιασμό της Εκκλησίας της Ελλάδος. Η Εκκλησία της Ελλάδος, ως ο αρχαιότερος φορέας ανθρωπιστικού έργου στη χώρα μας, μας υποστηρίζει με το τεράστιο δίκτυο των εθελοντών που συσπειρώνει και με την πολύτιμη εμπειρία που έχει συγκεντρώσει από το μεγάλο κοινωνικό της έργο έως σήμερα.

2.5.1 Η δράση της Αλληλεγγύης

Στόχος της οργάνωσης είναι να ανακουφίσει τους ανθρώπους από:

- Την πείνα, η Μ.Κ.Ο Αλληλεγγύη συμβάλει στην εξάλειψη αυτής της παγκόσμιας αδικίας, παρέχοντας επισιτιστική βοήθεια σε μεγάλες αποστολές και συμμετέχοντας σε διεθνείς επισιτιστικές δράσεις που σχεδιάζονται με την συνεργασία του Υπουργείου Εξωτερικών, του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού και τοπικών φορέων.
- Τις ασθένειες, οργανώνει μεγάλες αποστολές ιατροφαρμακευτικού υλικού και εξοπλισμού, συμβάλει ενεργά.
- Τον πόλεμο και την τρομοκρατία, περιθάλπει τα θύματα των πολέμων και της τρομοκρατίας, τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι γυναίκες και μικρά παιδιά, με αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας και στην ενημέρωση για την αποφυγή πανδημιών (π. χ για την εξάπλωση του AIDS), βοηθά στην αποκατάσταση της υγείας, κυρίως παιδιών με πολύ βαριά νοσήματα, αναπτυξιακά προγράμματα.
- Τις φυσικές καταστροφές, είναι παρούσα στο κάλεσμα των ανθρώπων που έχουν υποστεί καταστροφές, είτε εξαιτίας φυσικών φαινομένων, είτε ως αποτέλεσμα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, του φαινομένου του θερμοκηπίου και της αλόγιστης χρήσης του οικοσυστήματος.⁶

2.6 Η αγκαλιά

Ο σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού ιδρύθηκε για να συμβάλει στην μείωση των εκτρώσεων, να ενθαρρύνει την συνέχιση της κύησης και να συμπαρασταθεί στους γονείς και το αγέννητο παιδί τους. Πρόεδρος του συλλόγου είναι η θεολόγος, φιλόλογος και συγγραφέας Βαρβάρα Μεταλληνού. Υπάρχει ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας για πληροφορίες και για ζήτηση βοήθειας, το νούμερο είναι 210 8828788.⁷

2.6.1 Προστασία και δικαιώματα του αγέννητου παιδιού

Η σεξουαλική απελευθέρωση όπως ξέρουμε φέρνει πολλές φορές και κάποιους καρπούς στην σάρκα μας είτε μέσα σε οικογένεια είτε εκτός. Τα νέα άτομα

προβληματίζονται και καταφεύγουν στην εύκολη λύση την άμβλωση χωρίς να σέβονται τα δικαιώματα του παιδιού, τα οποία υπερασπίζει και το οικογενειακό δίκαιο της πατρίδας μας, αλλά και παγκόσμιοι οργανισμοί μιλούν για προγεννητική και μεταγεννητική προστασία παιδιού. Βέβαια υπάρχει ένας Νόμος, ο 1609 του 1986 που καλύπτει και δέχεται απόλυτα ως ελεύθερες τις αμβλώσεις. Η μητέρα δέχεται την προστασία και την συμπαράσταση του συλλόγου ώστε να φέρει στον κόσμο το παιδί της.⁷

2.6.2 Υποστήριξη του συλλόγου

Η υποστήριξη είναι από την αγάπη του κόσμου, δεν επιχορηγείται Κρατικά. Είναι ένας σύλλογος εθελοντικός, οι προσπάθειες του συλλόγου, των φίλων και η αγάπη του κόσμου, δίνει την δυνατότητα στο σύλλογο να καλύπτει 120-140 περιστατικά, να φιλοξενεί σε ξενώνες που διαθέτει, να εξασφαλίζει την επικοινωνία της μητέρας με τον γιατρό, το θέμα του τοκετού, την προίκα του νεογέννητου, πάνες, παιδικές τροφές και ρουχισμό ανάλογα με τις ανάγκες τις οποίες έχει κάθε περίπτωση παιδιού.⁷

2.7 Εθελοντική Αιμοδοσία

Η εθελοντική προσφορά αίματος, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κρίκους του κοινωνικού εθελοντισμού. Η εθελοντική αιμοδοσία δεν είναι απλά φιλανθρωπία, είναι βασικός πυλώνας του Δημοσίου Συστήματος Υγείας. Μια έμπρακτη έκφραση Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η διασφάλιση της ποιότητας και η εξασφάλιση της επάρκειας αίματος σε όλες τις γωνίες του τόπου μας είναι μια από τις βασικές προτεραιότητες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας, προσφέρει πλέον στην αιμοδοτική κοινότητα τη δυνατότητα Μοριακού Ελέγχου του Αίματος, του πιο σύγχρονου συστήματος ανάλυσης αίματος. Στις 14 Ιουνίου είναι η ημέρα του εθελοντή αιμοδότη.⁸

2.7.1 Πλεονεκτήματα της Εθελοντικής Αιμοδοσίας

Οι εθελοντές αιμοδότες κάθε φορά που δίνουν αίμα ελέγχονται και επιβεβαιώνεται η υγεία τους. Ελέγχεται η πίεση, ο αιματοκρίτης και μπορούν να συμβουλευτούν το γιατρό, για θέματα της υγείας τους. Ενημερώνονται για τα αποτελέσματα των εξετάσεων τους. Δικαιούνται επίσης να κάνουν εργαστηριακές εξετάσεις: 1) σε περιπτώσεις ασθενείας τους και 2) αν ο γιατρός της Αιμοδοσίας κρίνει απαραίτητες κάποιες εξετάσεις και εφ' όσον συμφωνεί ο αιμοδότης.⁹

Βασίζόμενοι στην εθελοντική αιμοδοσία μειώνουμε την πιθανότητα κατά πολύ, της μετάδοσης με το αίμα διάφορων ιογενών νοσημάτων, πράγμα που αποδείχτηκε τόσο για τις ηπατίτιδες όσο και για το AIDS.

Γίνεται μεγαλύτερη αξιοποίηση του προσφερόμενου αίματος, διότι παρέχονται τα χρονικά περιθώρια που απαιτούνται για την εργαστηριακή επεξεργασία

και με τις καλύτερες δυνατές συνθήκες.

Όσο αυξάνεται η πραγματικά εθελοντική αιμοδοσία τόσο λιγότερο πρόβλημα θα αντιμετωπίζουν οι αρμόδιες υπηρεσίες σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Ο εθελοντής αιμοδότης δίνει αίμα εθελοντικά χωρίς κανένα οικονομικό ή κοινωνικό αντάλλαγμα. Ο εθελοντής προσφέροντας αίμα σώζει ζωές και το ξέρει. Είναι άτομο ευαισθητοποιημένο με υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.⁹

Η κάλυψη του συνόλου των αναγκών με πραγματικά εθελοντικά προσφερόμενο αίμα δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας και υπερηφάνειας σε όλους τους πολίτες και καθιστά τη χώρα μας αυτάρκη και ανεξάρτητη.⁹

2.7.2 Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή Επικοινωνίας (Μ.Μ.Ε.) ονομάζουμε κυρίως το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, και την εφημερίδα.

Η επικοινωνία μέσω αυτών γίνεται με ιδιαίτερο τρόπο έτσι ώστε τα μηνύματα να έχουν συνήθως ένα απρόσωπο και δημόσιο χαρακτήρα. Ο πληθυσμός στον οποίο απευθύνονται περιλαμβάνει άτομα τα οποία δεν γνωρίζονται κατ' ανάγκη μεταξύ τους. Τα Μ.Μ.Ε. επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τη διαμόρφωση της ατομικής και κοινής γνώμης. Μπορούν να μεταφέρουν ταχύτατα οποιοδήποτε μήνυμα από τον πομπό στο δέκτη. Όταν χρησιμοποιείται η τηλεόραση το μήνυμα μεταδίδεται πιο γρήγορα και πιο αποδοτικά διότι συνδυάζει ήχο, εικόνα, κίνηση και διότι το άτομο λειτουργεί ως παθητικός δέκτης.

Τα Μ.Μ.Ε. παίζουν σημαντικό ρόλο στην Ανάπτυξη της Εθελοντικής Αιμοδοσίας. Μπορούν αποφασιστικά να συμβάλλουν στη δημιουργία πραγματικών Εθελοντών Αιμοδοτών. Μια και ο στόχος της Εθελοντικής Αιμοδοσίας θα πρέπει να είναι η δημιουργία τακτικών Εθελοντών Αιμοδοτών με « Αιμοδοσιακή-Συνείδηση», τα Μ.Μ.Ε. συμβάλλουν στην Ενημέρωση - Πληροφόρηση του Πολίτη. Προς αυτή την κατεύθυνση χρήσιμες είναι: οι ενημερωτικές εκπομπές, τα στρογγυλά τραπέζια, οι συνεντεύξεις, ερωτήσεις σε τηλεπαιχνίδια, κινούμενα σχέδια με θέματα αιμοδοσίας.⁹

2.7.3 Αιμοδοσία στην Ελλάδα

Προσπάθειες μεταγγίσεως αίματος έγιναν και στην Ελλάδα. Ο πρώτος, που διενέργησε μετάγγιση στην Ελλάδα στην Πολυκλινική Αθηνών, το 1916 και 1919, ήταν ο καθηγητής Σπ. Οικονόμου. Για την πρώτη μετάγγιση πήρε αίμα από το βοηθό του Μιχ. Πατρικαλάκη. Ο Σπ. Οικονόμου ενδιαφέρθηκε πάντοτε για το θέμα της μετάγγισης και χρησιμοποίησε στην Ελλάδα αίμα πλακούντα, συντηρημένο στην Τράπεζα Αίματος, που είχε οργανώσει στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

Σύμφωνα με έρευνα κατά τους Βαλκανικούς και τον πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο, δεν πραγματοποιήθηκαν μεταγγίσεις στην Ελλάδα. Αργότερα και μέχρι το 1938 γίνονται περί τις 1.935 μεταγγίσεις με άμεση και έμμεση μέθοδο, χωρίς συντήρηση του αίματος.

Ο τομέας της αιμοδοσίας, ουσιαστικά, αρχίζει να αναπτύσσεται ,από τις αρχές του 1940, όταν ο γιατρός Μ. Μακκάς, εισηγητής της ιδέας της οργάνωσης τμήματος αιμοδοσίας στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, αντλώντας εμπειρίες από τη Δυτική Ευρώπη, αναλαμβάνει και τη συγκρότηση του για να αντιμετωπίζονται οι αιμοληπτικές ανάγκες του πληθυσμού, τόσο κατά ην ειρηνική, όσο και κατά την πολεμική περίοδο.⁹

2.8 Γιατροί Χωρίς Σύνορα

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι μια διεθνής, ανεξάρτητη, ιατρική, ανθρωπιστική οργάνωση που στόχο έχει την παροχή ιατρικής βοήθειας οπουδήποτε υπάρχει ανάγκη χωρίς καμία φυλετική, θρησκευτική, πολιτική ή άλλη διάκριση. Δεσμεύονται να προστατεύουν τους πληθυσμούς που περιθάλπουν ενημερώνοντας την κοινωνία για όσα βλέπουν να συμβαίνουν στις περιοχές όπου εργάζονται και καταγγέλλοντας την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.¹⁰

2.8.1 Η δράση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα

1. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα προσφέρουν τη βοήθειά τους

- A) σε πληθυσμούς που βρίσκονται σε κατάσταση επείγουσας ανάγκης
- B) στα θύματα που προκαλούνται είτε από φυσικούς είτε από ανθρώπινους παράγοντες,
- Γ) σε όσους υποφέρουν εξαιτίας εξεγέρσεων, χωρίς καμία φυλετική, θρησκευτική, φιλοσοφική ή πολιτική διάκριση.

2. Εργαζόμενοι με ουδετερότητα και πλήρη αμεροληψία, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα διεκδικούν, στο όνομα της παγκόσμιας ιατρικής ηθικής και του δικαιώματος στην ανθρωπιστική προσφορά υπηρεσιών, την πλήρη και απόλυτη ελευθερία στην άσκηση των δραστηριοτήτων τους.¹⁰

3. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι υποχρεωμένοι να σέβονται τις δεοντολογικές αρχές του επαγγέλματός τους και να διατηρούν την πλήρη ανεξαρτησία τους απέναντι σε οποιαδήποτε εξουσία, ή σε οποιαδήποτε θρησκευτική, πολιτική ή οικονομική δύναμη.

4. Εθελοντές οι ίδιοι, μετρούν τους κινδύνους των αποστολών που θα φέρουν εις πέρας και δεν διεκδικούν για τους εαυτούς τους καμία άλλη ανταμοιβή πέραν αυτής που η Οργάνωση είναι σε θέση να τους προσφέρει.¹⁰

2.8.2 Το Ελληνικό τμήμα

Το Ελληνικό Τμήμα ξεκίνησε τη δράση του το 1990. Μέχρι σήμερα περισσότεροι από 450 Έλληνες γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί και τεχνικοί έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα σε πάνω από 40 χώρες όπως το Κουρδιστάν, η Λιβερία, το Ελ Σαλβαδόρ, το Ιράκ, η Αιθιοπία, η πρώην - Γιουγκοσλαβία, η Ρουάντα, η Κένυα, η Σρί Λάνκα, η Αϊτή, το Αφγανιστάν, η Ακτή Ελεφαντοστού και άλλες.¹⁰

Σήμερα, το Ελληνικό Τμήμα συνεργάζεται μαζί με το Ισπανικό Τμήμα των ΓΧΣ μέσα από το Κοινό Επιχειρησιακό Κέντρο Βαρκελώνης - Αθήνας (OCBA). Μέσα στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας, το Ελληνικό Τμήμα των ΓΧΣ λειτουργεί σήμερα προγράμματα στην Ελλάδα, τη Ζάμπια, το Νίγηρα, τη Συρία, τη ΛΔ Κονγκό και τη Λιβερία ενώ έχουν ολοκληρωθεί προγράμματα στο Μαλάουι, την Αρμενία, τη Γιουγκοσλαβία, την Παλαιστίνη, τη Γεωργία, τη Ρωσία, το Καζακστάν, την Μοζαμβίκη, την Ινδία και την Τουρκία.

Το Ελληνικό τμήμα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα διοικείται από ένα επταμελές διοικητικό συμβούλιο το οποίο εκλέγεται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση και ανανεώνει κάθε χρόνο τα 3/7 των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εθελοντές που έχουν εμπειρία από αποστολές. Φροντίζει για την εφαρμογή των γενικών προσανατολισμών και την γενική πολιτική της οργάνωσης, όπως αυτή ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση.

Στην Ελλάδα οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι αναγνωρισμένοι ως μη - κερδοσκοπικό σωματείο από το Δεκέμβριο του 1990 . Η έδρα της Οργάνωσης είναι η Αθήνα. Το Ελληνικό Τμήμα αριθμεί αυτή τη στιγμή πάνω από 136.000 υποστηρικτές. Αυτοί ενημερώνονται σε μια σταθερή βάση με το τριμηνιαίο περιοδικό των Γιατρών Χωρίς Σύνορα και άλλες ενημερωτικές εκδόσεις.¹⁰

2.9 UNICEF

Η UNICEF, η οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά, ιδρύθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1946 για να βοηθήσει τα παιδιά της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Κίνας μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1953, γίνεται μόνιμο τμήμα του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών με κεντρικά γραφεία στη Ν.Υόρκη και αποστολή της την κάλυψη των μακροπρόθεσμων αναγκών των φτωχών παιδιών των αναπτυσσόμενων χωρών. Το 1954, ο ηθοποιός Danny Kaye ανακηρύσσεται πρώτος "πρεσβευτής" της UNICEF με αρμοδιότητα την ευρεία δημοσιοποίηση των αναγκών των παιδιών όλου του κόσμου.¹⁰

Από τότε και μέχρι σήμερα, παγκοσμίου φήμης καλλιτέχνες, αθλητές και άλλοι διάσημοι εκπρόσωποι των γραμμάτων και των τεχνών τάσσονται στην υπηρεσία της UNICEF ως "Πρεσβευτές Καλής Θέλησης" ή "Ειδικοί Εκπρόσωποι" για τις τέχνες, τα σπορ κ.α. Στην Ελλάδα, πρώτος πρεσβευτής καλής θέλησης υπήρξε ο εκλιπών συγγραφέας Αντώνης Σαμαράκης. Πρέσβειρα καλής θέλησης της UNICEF στην Ελλάδα είναι επίσης η ακαδημαϊκός Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ. Στη δεκαετία του '50, η UNICEF συμμετείχε στις διεθνείς εκστρατείες εξάλειψης των επιδημικών ασθενειών, το '60 ήταν η δεκαετία της ανάπτυξης το '70 η εποχή των εναλλακτικών λύσεων, το '80 η εκστρατεία για την επιβίωση των παιδιών, το '90 η δεκαετία των δικαιωμάτων του παιδιού ενώ ο 21ος αιώνας θα ανήκει στα παιδιά χάρη στους υποστηρικτές της UNICEF.¹⁰

2.10 Δωρεά Οργάνων

Ιστορική Αναδρομή Μεταμοσχεύσεων:

Οι πρώτες πειραματικές προσπάθειες για μεταμόσχευση μυελού των οστών γίνονται το 1940-1950. Η ανακάλυψη του μείζονος συμπλέγματος ιστοσυμβατότητας συνέβαλλαν σημαντικά στην πρόοδο των μεταμοσχεύσεων μυελού των οστών.

Η μεταμόσχευση κερατοειδούς χιτώνα του οφθαλμού άρχισε να απασχολεί τους επιστήμονες από τις αρχές του 19ου αιώνα. Η πρώτη μεταμόσχευση από πτωματικό μόσχευμα έγινε το 1937 και το 1945 ιδρύεται η πρώτη τράπεζα οφθαλμών.

Η μεταμόσχευση ήπατος ξεκίνησε το 1950. Η πρώτη επιτυχημένη μεταμόσχευση σε άνθρωπο έγινε το 1968 από τον Calne.¹²

Η πρώτη μεταμόσχευση παγκρέατος έγινε το 1967 και από το 1988, οπότε και θεωρητικά τελειώνει η πειραματική φάση, θεωρείται ότι αποτελεί εναλλακτική μορφή θεραπείας. Μείζονος σημασίας αποτελεί η προσπάθεια για μεταμόσχευση νησιδίων του παγκρέατος, που ξεκίνησε το 1970. Η πρώτη μεταμόσχευση καρδιάς από άνθρωπο σε άνθρωπο έγινε το 1967 στη Νότια Αφρική από τον Christian Barnard οπότε και ο μεταμοσχευμένος έζησε για 18 ημέρες και πέθανε από πνευμονία. Το 1968 η δεύτερη μεταμόσχευση από τον ίδιο είχε ως αποτέλεσμα ο ασθενής να ζήσει για 18 μήνες. Σήμερα η μεταμόσχευση καρδιάς παρ' όλα τα ιατροκοινωνικά προβλήματα που δημιούργησε αποτελεί πια μια αποδεκτή θεραπευτική μέθοδο.

Η πρώτη κλινική μεταμόσχευση πνεύμονα έγινε το 1963. Σήμερα είναι αρκετά διαδεδομένη η διπλή μεταμόσχευση καρδιάς - πνευμόνων.¹²

Η μεταμόσχευση νεφρού αποτελεί το πιο διαδεδομένο είδος μεταμόσχευσης και σήμερα πραγματοποιείται σε πάρα πολλές χώρες ανά τον κόσμο.

Η ιστορία της μεταμόσχευσης νεφρού ξεκινά το 1902 όταν ο Ullman αναφέρει αντιμετώπιση της ουραιμίας με μεταμόσχευση νεφρού. Το 1953 ανακοινώνονται τα αποτελέσματα επιτυχούς μεταμόσχευσης νεφρού με καλή νεφρική λειτουργία. Το 1954 στη Βοστώνη έγινε η πρώτη προσπάθεια μεταμόσχευσης νεφρού μεταξύ μονοωογενών διδύμων αδερφών από τον J. Murray.

Σημαντική σημασία στην πορεία των μεταμοσχεύσεων έχει η ιστοσυμβατότητα. Στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα έγινε σαφές ότι το ανοσολογικό σύστημα είναι αυτό που παίζει ίσως και το βασικότερο ρόλο στις μεταμοσχεύσεις. Σήμερα η τυποποίηση των αντιγόνων ιστοσυμβατότητας των ασθενών που πρόκειται να μεταμοσχευτούν θεωρείται ο ακρογωνιαίος λίθος που θα σηματοδοτήσει σε σημαντικό βαθμό την επιτυχία της μεταμόσχευσης.

Τα ανοσοκατασταλτικά φάρμακα αποτέλεσαν ίσως το πιο ισχυρό εργαλείο απέναντι στην απόρριψη των μοσχευμάτων. Η κυκλοσπορίνη ως ανοσοκατασταλτικό φάρμακο αποτέλεσε σταθμό για την πορεία των μεταμοσχεύσεων.¹²

Η διατήρηση των μοσχευμάτων αποτέλεσε ένα ακόμα πρόβλημα το οποίο έπρεπε να λύσουν οι επιστήμονες. Η χαμηλή θερμοκρασία και στη συνέχεια η χρήση διάφορων διαλυμάτων με συγκεκριμένη σύσταση συνέβαλλαν σημαντικά στη διατήρηση της λειτουργικότητας των μοσχευμάτων. Το 1990 οι μεταμοσχεύσεις έλαβαν ιδιαίτερη αναγνώριση με την απονομή του βραβείου Nobel στους J. Marey

και E. Donald Thomas για τη συνεισφορά τους στη μεταμόσχευση μυελού των οστών.¹²

2.10.1 Οι Αρχές των Μεταμοσχεύσεων

1. Το σύστημα καταμερισμού οργάνων είναι «τυφλό» όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική κατάσταση των εγγραφόμενων. Ο χρόνος αναμονής μέχρι τη μεταμόσχευση εξαρτάται από τη σοβαρότητα της κατάστασης του ασθενούς και από άλλα ιατρικά κριτήρια. Παράγοντες όπως η φυλή, το γένος, το εισόδημα και η κοινωνική θέση του ασθενούς ΔΕΝ λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του λήπτη.
2. Οι περισσότερες θρησκείες όπως ο Χριστιανισμός, ο Βουδισμός, ο Ιουδαϊσμός κ.ά. έχουν θετική θέση απέναντι στις μεταμοσχεύσεις. Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία αντικρίζει τις μεταμοσχεύσεις με ιδιαίτερη συμπάθεια και κατανόηση και θεωρεί ότι: «η δωρεά οργάνων από εγκεφαλικά νεκρούς δότας καθώς και η νηφάλια και συνειδητή απόφασις υγιούς ανθρώπου όπως προσφέρει κάποιο όργανό του εις πάσχοντα συνάνθρωπον, ως πράξεις φιλαλληλίας και αγάπης, είναι σύμφωνοι με την διδασκαλίαν και το φρόνημα της Εκκλησίας μας».¹²
3. Η εκπαίδευση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού βασίζεται στην αρχή ότι «η δωρεά οργάνων έρχεται πάντα δεύτερη μετά τους βασικούς ιατρικούς χειρισμούς. Προέχει η επιβίωση του ασθενή και όλες οι προσπάθειες εστιάζονται σε αυτό». Εξάλλου η έναρξη της μεταμοσχευτικής διαδικασίας προϋποθέτει την πιστοποίηση του θανάτου.
4. Κάθε δαπάνη απαραίτητη για την αφαίρεση, μεταφορά και συντήρηση ιστών από ζώντα ή νεκρό δότη με σκοπό η μεταμόσχευση να βαρύνει τον ασφαλιστικό οργανισμό του λήπτη ή του υποψήφιου λήπτη. Αν αυτός είναι οικονομικά αδύνατος και ανασφάλιστος, οι δαπάνες καλύπτονται από ειδική πίστωση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.¹²
5. Η αφαίρεση ιστών και οργάνων από νεκρό δότη γίνεται με σεβασμό στο σώμα του νεκρού, εκεί όπου βρίσκεται ο δότης και κάτω από κατάλληλες συνθήκες. Η όλη διαδικασία διενεργείται με μεγάλη προσοχή από χειρουργούς και εκπαιδευμένο προσωπικό, χωρίς να παραμορφώνει το σώμα, την όψη ή τα χαρακτηριστικά.
6. Η παρουσία κάποιου προβλήματος υγείας δεν αποτελεί πάντα αντένδειξη για να γίνει κανείς δωρητής οργάνων. Η απόφαση για το αν τα όργανα είναι κατάλληλα για μεταμόσχευση ή όχι λαμβάνεται μόνο από τον θεράποντα ιατρό.¹²
7. Η αφαίρεση ιστών και οργάνων με σκοπό τη μεταμόσχευση γίνεται χωρίς οποιοδήποτε αντάλλαγμα. Κάθε συναλλαγή μεταξύ λήπτη, δότη και των οικογενειών τους, καθώς και αυτών με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, απαγορεύεται και τιμωρείται από το νόμο. Πρέπει να γίνει σαφές σε όλους ότι η δωρεά οργάνων είναι μία ελεύθερη πράξη. Θα πρέπει να είναι απόλυτα σίγουρο ότι ο καθένας, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν, μπορεί να λάβει ένα όργανο και να επανακτήσει την υγεία του και ότι δεν είναι εξαρτημένη η οικονομική κατάσταση του λήπτη από τη δυνατότητα μεταμόσχευσης.¹²

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : Προγραμματισμένες δράσεις φορέων

3.1 Εθελοντών Κοινωνία

Η Εθελοντών Κοινωνία ο νέος εθνικός φορέας που αναλαμβάνει το συντονισμό, την έμπρακτη στήριξη αλλά και την προβολή του έργου της κοινωνίας των πολιτών στην υγεία και την κοινωνική φροντίδα.

3.1.1 Η δράση του φορέα

Δημιουργεί ένα Εθνικό Δίκτυο Κοινωνικού Εθελοντισμού, θεμελιώνει σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση τα υποκαταστήματα των Εθελοντών Κοινωνία. Κινητοποιεί τις τοπικές κοινωνίες, καταγράφει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την προσφορά της εθελοντικής εργασίας σε όλη την χώρα. Έχει δημιουργήσει κοινωνικό ταμείο και εξασφαλίζει τη βιώσιμη και διαφανή χρηματοδότηση των Μη

Κυβερνητικών Οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στην υγεία και την κοινωνική αλληλεγγύη.¹³

3.1.2 Ευρωπαϊκή Ένωση

Υπάρχει η τράπεζα των εθελοντών, δημιουργούν μια ανεκτίμητη τράπεζα δεδομένων και με αυτό τον τρόπο διασύνδεουν, την προσφορά με τη ζήτηση της εθελοντικής εργασίας. Προσφέρουν κίνητρα για την εθελοντική κινητοποίηση της κοινής γνώμης, θεσπίζουν το βιβλιάριο του Κοινωνικού Εθελοντισμού και καθιερώνουν την ανταποδοτική αξία του κοινωνικού χρόνου. Έχουν δημιουργήσει το σπίτι του εθελοντισμού όπου φιλοξενούν σε ακίνητο ιδιοκτησίας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το κίνημα του Κοινωνικού Εθελοντισμού. Διοργανώνουν ετήσια Έκθεση Κοινωνικού Εθελοντισμού, καθιερώνουν την ετήσια γιορτή του, φέρνουν κοντά τους κορυφαίους εκπροσώπους της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις της υγείας και της κοινωνικής φροντίδας. Βραβεύουν την αξία και όχι τη γεωγραφική διάσταση και γιορτάζουν την παγκόσμια ημέρα του εθελοντισμού στις **5 Δεκεμβρίου**.¹³

3.2 Ομοσπονδία Εθελοντών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων Ελλάδος

Η Ομοσπονδία Εθελοντών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων είναι το Δευτεροβάθμιο Συντονιστικό Όργανο των Εθελοντικών Μ.Κ.Ο έχει ευρύ και πολυσυλλεκτικό φάσμα κοινωνικής προσφοράς και ευαισθητοποίησης. Ιδρύθηκε το 1996 ανταποκρινόμενη στην ανάγκη για συντονισμένη δράση των Μ.Κ.Ο. Η σκέψη ότι με την ένωση επιτυγχάνεται η ισχύς όταν πρόκειται για την επίτευξη κοινών στόχων και σκοπών, όπως είναι η αποτελεσματικότερη προώθηση του έργου και εθελοντικών οργανώσεων, δράσεις που προβλέπουν στην ανακούφιση και επίλυση των ανθρωπιστικού περιεχομένου προβλημάτων που χαρακτηρίζουν τη σύγχρονη.¹⁴

Σήμερα, μέλη της Ομοσπονδίας είναι δεκάδες φορείς που ενεργοποιούνται σε διάφορα πεδία όπως: Ανθρώπινα Δικαιώματα, Πολιτική Προστασία, Ανάπτυξη-Ανθρωπιστική Βοήθεια στο Εξωτερικό, Κοινωνική Αλληλεγγύη (πρόσφυγες, μετανάστες, φτωχοί), Περιβάλλον, Πολιτισμός – Αθλητισμός, Νέοι – Παιδιά, Υγεία – Πρόνοια.¹⁴

Από ιδρύσεως της η Ομοσπονδία Εθελοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανισμών της Ελλάδος έθεσε ως προτεραιότητες της την προώθηση της ιδέας του εθελοντισμού, την προστασία της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας, την προστασία του περιβάλλοντος και την όσο δυνατό γρηγορότερη και αποτελεσματικότερη ενσωμάτωση των λιγότερο προνομιούχων μελών της κοινωνίας μας στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό. Η ιστορία έχει αποδείξει πως μόνο η κοινωνική αλληλεγγύη θα βοηθήσει στην επίτευξη των παραπάνω στόχων.

Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης (εποχή ραγδαίων εξελίξεων και αλλαγών) που χαρακτηρίζεται από την αποδυνάμωση του θεσμού του κράτους ως μηχανισμού ελέγχου της οικονομίας, παροχής υπηρεσιών στις αποκλεισμένες κοινωνικά ομάδες, και προστασίας και αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και των προαιώνιων κατοίκων του, ο ρόλος των Εθελοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανισμών ενισχύεται καθημερινά και γίνεται πρωταγωνιστής στην προσπάθεια για Παγκόσμια Ειρήνη, Καταπολέμηση της Φτώχειας, Κοινωνική Ευημερία και Συνοχή, Ανάπτυξη και Περιβαλλοντική Ισορροπία.

Τα ενεργά μέλη των Οργανώσεων της Ο.Ε.Μ.Κ.Ο.Ε υπολογίζονται σε περίπου 12.000, ενώ πρέπει να ληφθεί υπόψη και ο μεγάλος αριθμός φίλων εθελοντών. Από ιδρύσεως της η Ο.Ε.Μ.Κ.Ο.Ε έθεσε ως πρωταρχικό της σκοπό την προώθηση και διάδοση της ιδέας του Εθελοντισμού στο εξωτερικό. Την προστασία, με οποιονδήποτε τρόπο, της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας. Την ηθική και υλική υποστήριξη, με κάθε δυνατό μέσο, των λιγότερο προνομιούχων μελών της κοινωνίας μας και την, όσο το δυνατό, γρηγορότερο και αποτελεσματικό οικονομικό και κοινωνικό ιστό. Προτείνει συνάμα τρόπους βελτίωσης των ικανοτήτων των μελών της στην ανάπτυξη του έργου τους διεκδικεί γενικά και θεσμικά αιτήματά τους, καθώς και συμμετέχει σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα εθελοντικής δράσης. Προάγει επίσης, την έρευνα και την βιβλιογραφία σε θέματα εθελοντισμού.¹⁴

3.2.1 Προγραμματισμένες δράσεις της Ομοσπονδίας

- Ένταξη στις τάξεις της νέων μελών ώστε να εμπλουτίσει τις θέσεις της και να αυξήσει τη δυναμική της.

- Αναβάθμιση της υπάρχουσας ιστοσελίδας (εμπλουτισμός με νέα και επιδοτούμενα προγράμματα που αφορούν τις Μ.Κ.Ο, αγγελίες προσφοράς και ζήτησης εθελοντών της).

- Έκδοση του περιοδικού ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ που φιλοδοξεί να αποτελέσει τον τόπο εκείνο του σταλάγματος θέσεων, δράσεων, απόψεων.¹⁴

- Εκπαιδευτικά σεμινάρια σχετικά α) με τρόπους εύρεσης χρηματοδότησης των Μ.Κ.Ο, από εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς β) με την ορθολογικότερη οργάνωση και λειτουργία των Μ.Κ.Ο.¹⁴

- Ανοιχτή επικοινωνία με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στο χώρο του Εθελοντισμού, κρατικούς, λειτουργικούς, οργανισμούς, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

- Θεσμοθέτηση στις 5 Δεκεμβρίου (Παγκόσμιας ημέρας του Εθελοντισμού) δημοπρασίας, εκδήλωση που σκοπό έχει να συγκεντρώνει τους ευαισθητοποιημένους που θα στηρίζουν το έργο των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

- Βράβευση (με αριστείο κοινωνικής προσφοράς) σταθερών χορηγών του χώρου των Μ.Κ.Ο και προβολή της συμμετοχής τους.

- Θεσμοθέτηση bazaar, κάθε Πάσχα, με αντικείμενα που θα συλλέγει από τους ανθρώπους των Μ.Κ.Ο και θα διαθέτει στα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας μας.¹⁴

3.2.2 Ο σκοπός της Ιστοσελίδας

Στόχος είναι ο ηλεκτρονικός τόπος να ενημερώνει τα μέλη της Ομοσπονδίας αλλά και όλους τους φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο, χορηγούς εθελοντές και Μ.Μ.Ε, για τις δραστηριότητες της Ομοσπονδίας αλλά και την αυτόνομη δράση των Μ.Κ.Ο που την απαρτίζουν. Επιδιώκει να αποτελέσει γέφυρα επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων, εμπειριών, προβολής, εύρεσης εθελοντών και τρόπων χρηματοδότησης των δράσεων των ελληνικών Μ.Κ.Ο όπου και αν αυτές διεξάγονται.¹⁴

3.3 Φιλανθρωπική εταιρία Ομάδων Εθελοντών

Οι σκοποί της εταιρείας είναι αποκλειστικά φιλανθρωπικοί, κοινωφελείς και πνευματικοί, με βάση την ιδέα του εθελοντισμού. Ως εθελοντισμός ορίζεται η προσφορά όπου απαιτείται κατά το δυνατόν, όπως για παράδειγμα η προσφορά αίματος ή οργάνων σώματος η βοήθεια σε είδος, σε συμπαράσταση ανθρώπινου δυναμικού, η οικονομική στήριξη και χορηγία κ.α. Για τους παραπάνω σκοπούς αποφασίστηκε:

Α) Η δημιουργία και οργάνωση τμήματος ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ και τράπεζας αίματος με δικτύωση των εθελοντών αιμοδοτών μέσω του διαδικτύου και συνεργασία με τμήματα αιμοδοσίας νοσοκομείων. Για το σκοπό αυτό θα αναζητηθούν χορηγοί για την προσφορά ειδικού εξοπλισμού αλλά και για την συντήρηση του δικτύου.

Β) Η δημιουργία και οργάνωση τμήματος ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ για συμπαράσταση σε περιπτώσεις ειδικών αναγκών, εκτάκτων αναγκών, φιλανθρωπικών προσπαθειών κ.τ.λ.

Γ) Η ίδρυση και οργάνωση τμήματος ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΓΑΠΗΣ με αποστολή την κατ' οίκον κυρίως φροντίδα εγκαταλειμμένων ατόμων, υπερηλίκων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, απόρων, φυλακισμένων, ιδρυμάτων κλπ.¹

Δ) Η ίδρυση και οργάνωση τμήματος ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΝΕΩΝ για συμπαράσταση σε ειδικές αποστολές εσωτερικού ή και διεθνείς με φιλανθρωπικό, πολιτιστικό και ανθρωπιστικό χαρακτήρα.¹

Ε) Το άνοιγμα ειδικού λογαριασμού ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΧΟΡΗΓΩΝ για οικονομική στήριξη των δραστηριοτήτων της εταιρείας καθώς και για χρηματοδότηση μετά από συγκεκριμένη επιθυμία χορηγού, αποκλειστικά για υλοποίηση και επιχορήγηση άλλου φορέα φυσικού ή νομικού προσώπου κάτω από την επίβλεψη και την τήρηση οικονομικών στοιχείων της εταιρείας, η οποία θα ενημερώνει λεπτομερώς και εγγράφως τον κάθε χορηγό μετά την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος χρηματοδοτήθηκε από αυτόν.

Ζ) Το άνοιγμα ηλεκτρονικής διεύθυνσης στο διαδίκτυο για ενημέρωση και διευκόλυνση όλων των ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ, με την ονομασία «Ethelodes.gr».

Η) Η διάδοση των ανωτέρω ιδεών και συναφών κοινωφελών φιλανθρωπικών προσπαθειών με τη δημιουργία, οργάνωση, φιλοξενία και πραγματοποίηση:

αιμοληψιών σεμιναρίων, διδασκαλιών, ανακοινώσεων, πολιτιστικών εκδηλώσεων, κατασκηνώσεων, συνεδρίων, εκδόσεων περιοδικών βιβλίων, εφημερίδων, καρτών και εντύπων, παραγωγή και διάθεση ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών παραγωγών μικρού ή μεγάλου μήκους με κάθε ηλεκτρονικό μέσο.¹

Θ) Η ανάληψη μελετών πάνω σε θέματα οργάνωσης φιλανθρωπικών κοινωφελών, πολιτιστικών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, καθώς επίσης οργάνωσης και διαχείρισης πολιτιστικών προγραμμάτων, προγραμμάτων παιδείας και εκπαίδευσης, ανάπτυξης οργανογραμμάτων πολιτιστικών φορέων, οργανισμών δημοσίου, φυσικών προσώπων αναπτυξιακών πολιτιστικών και επιστημονικών εταιρειών, συλλόγων και άλλων.

Ι) Η μελέτη και εκτέλεση φιλανθρωπικών, κοινωφελών, πολιτιστικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προγραμμάτων ανθρωπιστικής βοήθειας και εθελοντικής προσφοράς παντός είδους για λογαριασμό του δημοσίου, κοινωνικού ιδιωτικού τομέα ή της Ε.Ε, με χρηματοδότηση της εταιρίας ή φορέων του εσωτερικού ή εξωτερικού.

Κ) Η συνεργασία με φυσικά πρόσωπα φιλανθρωπικού, κοινωφελούς ανθρωπιστικού, επιστημονικού, εκπαιδευτικού και πολιτιστικού σκοπού, με σκοπό την απόκτηση εμπειρίας ή τη συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα και την από κοινού παροχή υπηρεσιών σε τρίτους ή προώθηση του εθελοντισμού της φιλανθρωπίας, της ανθρωπιστικής βοήθειας, των πολιτιστικών ή επιστημονικών ανταλλαγών κ.τ.λ.

Λ) Για την επίτευξη των σκοπών της η εταιρία συνεργάζεται με τα μέλη της με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οργανισμούς ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα, με επιστήμονες ή ειδικούς συμβούλους και είναι δυνατόν να αναθέτει με αμοιβή συγκεκριμένο έργο στα πλαίσια της δραστηριότητας της.¹

Μέσω του διαδικτύου θα δίνεται η δυνατότητα αφ' ενός εγγραφής νέων εθελοντών και αφ' ετέρου αναζήτησης εθελοντών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που τυχόν ζητούν εθελοντική βοήθεια και συμπάρσταση κάθε είδους, όπως για παράδειγμα αναζήτηση αίματος ανθρωπιστικής βοήθειας κ.τ.λ.¹

Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες της εταιρείας αλλά και οποιαδήποτε άλλη συναφή μπορούν να γίνονται είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό. Επίσης για όλες αυτές τις δραστηριότητες η εταιρεία μπορεί να δρα είτε για την ίδια είτε για ένα ή περισσότερα μέλη της.¹

3.4 Αδελφότητα Ορθόδοξου Εξωτερικής Ιεραποστολής

Από το 1978 το σωματείο βοηθά ηθικά και υλικά, όλες τις ανά τον κόσμο Ορθόδοξες Ιεραποστολές των Ορθόδοξων Πατριαρχείων (Οικουμενικό Κωνσταντινουπόλεως, Αλεξάνδρειας και πάσης Αφρικής). Όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα τακτικά και τα αρωγά προσφέρουν τις υπηρεσίες τους ανιδιοτελώς. Η επίτευξη των σκοπών του σωματείου πραγματοποιείται με δωρεές των μελών . Το προσφερόμενο έργο χαρακτηρίζεται ως εκκλησιαστικό, γιατί προσφέρεται ανιδιοτελώς προς την Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού με σκοπό την σωτηρία των απανταχού της γης συνανθρώπων μας. Επίσης με την βοήθεια που

προσφέρεται, χτίζονται Εκκλησίες, εξοπλίζονται Ιεροί Ναοί, γίνονται κατηχήσεις και βαφτίσεις, μεταφράζονται και τυπώνονται κατηχητικά και λειτουργικά βιβλία.

Στη συνέχεια χαρακτηρίζεται φιλανθρωπικό, με τα χρήματα που στέλνονται στους Ιεραπόστολους βοηθούνται οι χήρες και τα ορφανά, γέροντες και ανάπηροι, με τρόφιμα και ρούχα ανακουφίζονται από την φτώχεια και τον πόνο. Κτίζονται, λειτουργούνται και συντηρούνται ορφανοτροφεία, οργανώνονται συσσίτια, χορηγούνται υποτροφίες σε άπορα και ανήμπορα παιδιά. Τέλος, βοηθείται ο αγροτικός πληθυσμός για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα του επισιτισμού. Όσον αφορά την υγεία, κτίζονται και λειτουργούνται ιατρικά κέντρα και κλινικές, αποστέλλονται και αγοράζονται φάρμακα και φαρμακευτικά είδη. Ανοίγονται πηγάδια για πόσιμο νερό και αγοράζονται αναπηρικά καροτσάκια. Τέλος, χαρακτηρίζεται πολιτισμικό και παιδείας, διότι βοηθούν κτίζοντας κτίρια για όλες τις βαθμίδες μόρφωσης και με υλικά και γραφικές ύλες για τους μαθητές.¹⁵

3.5 Παραδείγματα εθελοντισμού στον χώρο της Εκκλησίας

Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να ερευνηθεί ο εθελοντισμός στα πλαίσια της εκκλησιαστικής κοινότητας. Το πρώτο παράδειγμα αφορά τους χρόνους της τουρκοκρατίας το άλλο αναφέρεται στα χρόνια της κατοχής, θα αναφερθούν και παραδείγματα που αφορούν την σύγχρονη ενοριακή πράξη.¹⁶

Είναι γνωστή η δράση του μεγάλου διδασκάλου του Κοσμά του Αιτωλού, το μεγαλειώδες έργο του στηρίχτηκε στον εθελοντισμό. Η εθελοντική έξοδος του από το Άγιο Όρος, που είχε σαν κίνητρο την ανιδιοτελή αγάπη προς τον πλησίον, ενέπνευσε πλήθος ανθρώπων και δημιούργησε ένα δίκτυο «δέκα σχολείων ελληνικών» και «διακόσια για κοινά γράμματα», που είχαν εθελοντική βάση. Τα σχολεία χτίζονταν οργανώνονταν και συντηρούνταν από την εθελοντική εργασία και προσφορά των Χριστιανών. Φρόντιζε επίσης και για την χρηματοδότηση των σχολείων και παρακινούσε τους Χριστιανούς να προσφέρουν ότι μπορούσαν για αυτό το μεγαλειώδες έργο.

Το δεύτερο παράδειγμα αφορά τα εκκλησιαστικά συσσίτια στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής. Σε αυτά τρέφονταν καθημερινά χιλιάδες παιδιά. Η συγκέντρωση τροφίμων, το μαγείρεμα, η διανομή και γενικά η οργάνωση των συσσιτίων αυτών στηρίζονταν στην εθελοντική προσφορά εργασίας. Απόηχος των συσσιτίων εκείνων είναι τα σημερινά, που λειτουργούν σε πολλές ενορίες της Ελλάδος. Με τα ενοριακά συσσίτια, που στηρίζονται στον εθελοντισμό, ασκείται σημαντικό έργο προς δύο κατευθύνσεις. Ωφελούνται τα ανήμπορα και κοινωνικά περιθωριοποιημένα και αδύναμα άτομα, ενώ ταυτόχρονα ωφελούνται και όσοι ασχολούνται με αυτά εθελοντικά. Η δημιουργική απασχόληση των εθελοντών αποτελεί άριστη ευκαιρία εξόδου από την απομόνωση, την εσωστρέφεια και τον ατομισμό.¹⁶

Υπάρχουν όμως και άλλα παραδείγματα που αφορούν πιο σύγχρονες μορφές εθελοντισμού στο πλαίσιο της συνεργασίας των εθελοντών της ενορίας με ειδικούς επιστήμονες και τις τοπικές κοινωνίες. Το πρώτο παράδειγμα είναι το οικοτροφείο της Λιβαδειάς εκεί εφαρμόστηκε πρόγραμμα κοινωνικής επανένταξης τροφίμων κατ'

αρχάς του ψυχιατρείου της Λέρου και εν συνεχεία άλλων ψυχιατρείων της χώρας. Στο πρόγραμμα αυτό συνεργάστηκε για πρώτη φορά η ελληνική πολιτεία με την Ορθόδοξη Εκκλησία στο χώρο της ψυχικής υγείας. Το δεύτερο παράδειγμα, αναφέρεται σε ένα πρόγραμμα πειραματικής συνεργασίας της ενορίας του Αγίου Γεωργίου Νίκαιας με το ίδρυμα «Αγωγής ανηλίκων αρρένων Κορυδαλλού στοιχειώδους και επαγγελματικής εκπαιδεύσεως». Στο ίδρυμα αυτό φιλοξενούνται παιδιά από όλη την Ελλάδα ηλικίας 14-17 ετών, που οδηγούνται εκεί ύστερα από δικαστική απόφαση για διάφορες αξιόποινες πράξεις. Ο Ιερέας που είχε αναλάβει τα παιδιά χρειαζόταν χώρο λατρείας και έτσι δημιούργησαν στον προαύλιο χώρο ένα εκκλησάκι στο όνομα της Παναγίας και εκεί εκκλησιάζονταν τα παιδιά και ενορίτες των γύρω περιοχών, με αυτό τον τρόπο τα παιδιά έρχονταν σε επαφή με τους ενορίτες και επηρεάζονταν θετικά, με την πάροδο του χρόνου και ύστερα από πολλές δυσκολίες αποφάσισαν πολλές οικογένειες ενοριτών να υιοθετήσουν παιδιά, αν και ήταν μεγάλο το αίσθημα ευθύνης μιας ανάδοχης οικογένειας, οι ενορίτες επιθυμούσαν να δώσουν οικογενειακή θαλπωρή σε αυτά τα παιδιά.¹⁶

3.6 Εθελοντισμός και περιβάλλον

Η Greenpeace εδώ και είκοσι πέντε χρόνια βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του περιβαλλοντικού κινήματος. Στόχος της οργάνωσης η προστασία του πολίτη ,η διαφύλαξη ενός βιώσιμου μέλλοντος για τις επόμενες γενιές. Ακτιβιστές της οργάνωσης έχουν μπει μπροστά στα καμάκια των φαλινοθηρικών, έχουν σταματήσει πλοία τοξικά, έχουν αποκαλύψει πυρηνικά σκάνδαλα, έχουν κινητοποιήσει πολίτες σε κάθε γωνιά της γης.¹⁷

Στον Ευρωπαϊκό χώρο ειδικότερα, ο εθελοντισμός δεν αναπτύσσεται μόνο σε εθνικό επίπεδο αλλά και σε διακρατικό επίπεδο, με πρωτοβουλίες που προωθούνται τόσο από το Συμβούλιο της Ευρώπης, όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση , στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα των πολιτικών για τους νέους, που αποτελούν την πιο ενθουσιώδη και πολυάριθμη συνιστώσα του σύγχρονου εθελοντισμού. Το συμβούλιο της Ευρώπης ενδιαφέρεται κυρίως για την αναγνώριση ενός νομικού status του εθελοντή νέου σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που θα επιτρέψει και θα διευκολύνει την ανάπτυξη και την δυναμική της εθελοντικής υπηρεσίας μακράς διάρκειας σε μια ξένη χώρα.¹⁸

3.7 Ο Εθελοντισμός ως συμμετοχή στα κοινά

Την κληρονομιά του κλασσικού ρεπουμπλικανισμού ενταγμένη όμως στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, διεκδικεί η θεωρία του Benjamin Barber, σύμφωνα με την οποία η πολιτική συμμετοχή αποτελεί ύψιστη αξία.

Η θεωρία αυτή αναπτύσσεται σε τρεις χρόνους: α) σε πείσμα του περιρρέοντος ατομισμού ακόμα και στις σύγχρονες δημοκρατίες τα άτομα δεν παύουν να είναι πάνω από όλα πολίτες. β) το γενικό καλό μπορεί να θεωρηθεί ως το αποτέλεσμα της πολιτικής σύμπραξης ίσων πολιτών, οι οποίοι χωρίς να έχουν κάποιο δεδομένο κανόνα και όντας υπαρκτά τα προβλήματα της κοινωνίας, επινοούν λύσεις και

συναποφασίζουν. Έτσι το γενικό καλό αποτελεί έκφραση φαντασίας, αυθορμητισμού και εφευρετικότητας ικανής να ανταποκριθεί θετικά στις ανάγκες του ανθρώπου. γ) ο εθελοντισμός παρουσιάζεται ως προωθημένη μορφή συμμετοχής στα κοινά, ο εθελοντής υπερβαίνει τα ιδιοτελή και μερικά συμφέροντα του και αφοσιώνεται ενεργά σε ζητήματα που αφορούν την ολότητα.¹⁹

Η ζωή έχει αξία όταν εμπνέεται και ορμάται από αγαθούς σκοπούς. δηλαδή σκοπούς που τελούν σε αρμονική σχέση με τις βασικές αξίες. Ο έμπρακτος αλtruισμός είτε εκδηλώνεται με τη συμμετοχή στα κοινά είτε εκδηλώνεται με πράξεις αλληλεγγύης. Δεν παρίσταται κανένας λόγος να μην παράγεται ο εθελοντισμός από τον οποιονδήποτε άρα ούτε και από την δημοκρατική πολιτεία, άλλωστε για αυτό η πολιτεία μπορεί να χρησιμοποιεί ήπια μέσα όχι εξαναγκασμό η την επιβολή κυρώσεων. Η παραπάνω θεωρία είναι τελειοκρατική διότι αναγνωρίζει την αρμοδιότητα και την υποχρέωση της πολιτείας να προάγει τον εθελοντισμό, δεν είναι μια αυστηρή θεωρία γιατί δέχεται ότι τα κράτος μπορεί να προάγει αγαθούς σκοπούς και όχι ότι υπάρχει για να τους προάγει. Τα πλεονεκτήματα της θεωρίας είναι πολλά αλλά δεν είναι φανερά, πρώτον συνάδει με τις αντιλήψεις της ελληνικής κοινωνίας περί κρατικού προστατευτισμού μιας κοινωνίας που δεν διστάζει να καταφεύγει στην κρατική αρωγή με την πρώτη αφορμή. Δεύτερον, συνδέει τον εθελοντισμό με ορισμένες αξίες όπως η αυτονομία του ατόμου. Τρίτον, απηχεί τον κοινό νου, η πολιτεία έχει καθήκον και αρμοδιότητα να προάγει τον εθελοντισμό. Τέταρτον, περιορίζεται να συνιστά ήπια μέτρα προαγωγής του εθελοντισμού εκ μέρους της κρατικής εξουσίας. Πέμπτον, αποφεύγει την χρήση αντιδημοκρατικών και αυθαίρετων μεθόδων.¹⁹

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4⁰ : Προβλήματα εθελοντισμού και εκπαίδευση

4.1 Εκπαίδευση ενηλίκων στην Εθελοντική Δράση

Χωρίς το κουράγιο, τη γενναιοδωρία και την αφοσίωση των εθελοντών, το έργο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα ήταν πολύ δύσκολο. Στην ταραγμένη εποχή μας, οι εθελοντές είναι ένα λαμπρό παράδειγμα του θαρραλέου και στοργικού προσώπου του ανθρωπισμού μας.

4.1.1 Εκπαίδευση ενηλίκων στη χώρα μας

Μετά την ένταξη της Ελλάδας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες , το 1981, η εκπαίδευση ενηλίκων υφίστανται ριζικές αλλαγές, τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές. Στη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 η χρηματοδότηση της κατάρτισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό συνέβαλε αποφασιστικά στην ποσοτική αύξηση των αριθμών των εκπαιδευτών και του αριθμού των καταρτιζόμενων. Η δεκαετία του `90 ήταν η περίοδος των θεσμικών αλλαγών και της ριζικής αναδιοργάνωσης της εκπαίδευσης ενηλίκων προσανατολίσθηκε μονοδιάστατα στην επαγγελματική κατάρτιση με την ίδρυση των Κέντρων Επαγγελματιών Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ).²⁰

4.1.2 Δώδεκα ψυχολογικές αρχές για τη μάθηση

1. Ενεργός συμμετοχή: Η μάθηση απαιτεί την ενεργό και εποικοδομητική συμμετοχή του μαθητή.

2. Κοινωνική αλληλεπίδραση: Η μάθηση είναι πρωτίστως μια κοινωνική δραστηριότητα και η συμμετοχή στην κοινωνική ζωή είναι βασική για να υπάρξει μάθηση

3. Δραστηριότητες που έχουν νόημα: Οι άνθρωποι μαθαίνουν καλύτερα όταν συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θεωρούν χρήσιμες για την καθημερινή ζωή και έχουν σχέση με την κουλτούρα τους.

4. Σύνδεση των νέων πληροφοριών με τις προϋπάρχουσες γνώσεις: Οι νέες γνώσεις δομούνται πάνω στη βάση των όσων καταλαβαίνουμε και πιστεύουμε.

5. Χρήση στρατηγικών: Οι άνθρωποι μαθαίνουν αξιοποιώντας αποτελεσματικές και ευέλικτες στρατηγικές που τους βοηθούν να καταλαβαίνουν να σκέφτονται λογικά, να απομνημονεύσουν και να λύνουν προβλήματα.

6. Ανάπτυξη της αυτορρύθμισης και του αναστοχασμού: Ο μαθητής πρέπει να ξέρουν πώς να σχεδιάζουν και να παρακολουθούν τη μάθηση τους, πώς να θέτουν τους δικούς τους μαθησιακούς στόχους και πώς να διορθώνουν τα λάθη τους.²⁰

7. Αναδόμηση της προϋπάρχουσας γνώσης: Η προϋπάρχουσα γνώση μπορεί κάποιες φορές να εμποδίζει τη μάθηση κάτι νέου. Οι μαθητές πρέπει να μάθουν πώς να επιλύουν τις εσωτερικές αντιφάσεις και να αναδομούν τις υπάρχουσες γνώσεις τους, όπου αυτό είναι αναγκαίο.²⁰

8. Στόχος η κατανόηση και όχι η απομνημόνευση : Η μάθηση είναι καλύτερη, όταν το υλικό οργανώνεται γύρω από γενικές αρχές και εξηγήσεις, αντί να βασίζεται στην απομνημόνευση απομονωμένων στοιχείων και διαδικασιών.

9. Βοήθεια για να μάθουν οι μαθητές να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους: Η μάθηση αποκτά μεγαλύτερη σημασία όταν τα μαθήματα έχουν εφαρμογή σε καταστάσεις της πραγματικής ζωής.

10. Διάθεση του χρόνου για εξάσκηση: Η μάθηση είναι μια πολύπλοκη γνωσιακή δραστηριότητα που δε χωράει βιασύνη. Απαιτείται σημαντικός χρόνος και εξάσκηση για να αρχίσει να συγκροτείται η εμπειρογνωμοσύνη σ' ένα τομέα.

11. Αναπτυξιακές και ατομικές διαφορές: Οι μαθητές μαθαίνουν καλύτερα όταν λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές τους διαφορές.

12. Καλλιέργεια των κινήτρων για μάθηση. Η μάθηση επηρεάζεται καθοριστικά από την ύπαρξη κινήτρων για το μαθητή. Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να βοηθήσουν τους μαθητές να αποκτήσουν περισσότερα κίνητρα για μάθηση, με την συμπεριφορά τους και τα λεγόμενα τους.

Οι τρεις πρώτες αρχές αρχίζουν να αναγνωρίζονται ευρέως ως η βάση πάνω στην οποία πρέπει να σχεδιάζονται τα σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης. Οι υπόλοιπες επτά αρχές λαμβάνονται υπόψη για το σχεδιασμό αποτελεσματικών αναλυτικών προγραμμάτων και τρόπων διδασκαλίας. Οι τελευταίες δύο αρχές, τέλος, είναι πολύ σημαντικές για τη μάθηση και τη διδασκαλία.²⁰

4.1.3 Στόχοι ενός προγράμματος εθελοντικής δράσης

Αυτό που σήμερα χαρακτηρίζει τις περισσότερες Μ.Κ.Ο τόσο στο διεθνή χώρο όσο και στη χώρα μας είναι η έλλειψη πιστοποιήσεων. Στο θέμα αυτό υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις σε νομικό, νομοθετικό και αξιολογικό πλαίσιο. Στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια ,λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων ,έχουν ξεκινήσει κάποια δειλά βήματα στην κατεύθυνση αυτή. Μια από τις πιο καινοτόμες προσπάθειες στον τομέα εκπαίδευσης για εθελοντική δράση στη διαχείριση του κινδύνου είναι το πιστοποιημένο κατά ISO πρόγραμμα « προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους».

Αυτό το πρόγραμμα βασίζεται σε τέσσερις κανόνες: 1) εθελοντική δράση, 2) εκπαίδευση ενηλίκων,3) διαχείριση κινδύνου, 4)δράσεις στις τοπικές κοινωνίες.²⁰

4.1.4 Η σχέση εθελοντή με τους πληγέντες

Ο ρόλος του εκπαιδευμένου εθελοντή που παρεμβαίνει στη κρίση είναι επικουρικός. Τόσο ο εθελοντής όσο και ο επαγγελματίας καθοδηγούν, χωρίς να επιβάλλονται και συχνά παρεμβαίνουν χωρίς να υπάρχει σαφές αίτημα από την πλευρά των πληγέντων. Είναι σημαντικό να παρατηρούν και να αξιολογούν τις ανάγκες και τις απαιτήσεις που επιβάλλουν οι περιστάσεις της κρίσης. Εξίσου πρέπει να αναγνωρίζουν τις φυσιολογικές αντιδράσεις στα πλαίσια της κρίσης και να διευκολύνουν την έκφραση τους.²⁰

Η παρέμβαση στην κρίση ενέχει δυο βασικούς κινδύνους, τον κίνδυνο της υπερσύνδεσης και ταύτισης με το άτομο που βρίσκεται σε κρίση. Μερικές φορές ο εθελοντής καταρρέει πιστεύοντας ότι μπορεί να μοιραστεί ολόκληρο το βάρος της κατάστασης και τη συναισθηματική φόρτιση. Τον κίνδυνο της αποξένωσης και αποστασιοποίησης από το άτομο που βρίσκεται σε κρίση.

4.1.5 Εκπαίδευση ενηλίκων

Ο επαγγελματίας/ εθελοντής επιβάλλεται να γνωρίζει τις βασικές έννοιες της διαδικασίας της μάθησης, γιατί πάνω σ' αυτές θα στηριχθεί για να οργανώσει και να συντονίσει ομάδες εργασίας, καταυλισμούς κ. α.

Σχολές μάθησης: Α) Η παραδοσιακή σχολή ξεκινά από την ιδέα ότι ο διδάσκων κατέχει την γνώση. Η μάθηση οργανώνεται λοιπόν με τρόπο ώστε ο εκπαιδευτής να μεταφέρει τη γνώση του στον εκπαιδευόμενο, παιδαγωγική τεχνική που χρησιμοποιείται περισσότερο είναι η προφορική παρουσίαση. Β) Η συμπεριφοριστική σχολή εφαρμόζει την προγραμματισμένη διδασκαλία δηλαδή ο εκπαιδευτής προκαλεί αλλαγή στην συμπεριφορά του υποβάλλοντας του εξωτερικά ερεθίσματα. Γ) Η ανθρωπιστική σχολή παρουσιάζει τον εκπαιδευτή ως σύμβουλο ο οποίος στοχεύει στην ανάπτυξη της αυτονομίας των εκπαιδευομένων.²⁰

4.2 Προβλήματα εθελοντισμού

Ο εθελοντικός χώρος είναι διάσπαρτος, αποτελείται από κάποιες ομάδες, οι οποίες λειτουργούν κυρίως σε τοπικό επίπεδο , χωρίς καμιά σχεδόν διασύνδεση και επαφή μεταξύ τους. Αν και έχουν αναφερθεί κάποιες προσπάθειες συντονισμού σε

περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο, με την δημιουργία ενώσεων και ομοσπονδιών εθελοντικών οργανώσεων, καθώς επίσης και κάποιων άτυπων δικτύων ανάμεσα σε κάποιες οργανώσεις, εν τούτοις αυτές οι προσπάθειες είναι ακόμα στην αρχή τους, και δεν μπορούμε κατά την γνώμη μας προς το παρόν να μιλάμε για ένα συγκροτημένο χώρο.¹

Από την άλλη η τυπική εθελοντική οργάνωση, δείχνει την εικόνα μιας οργάνωσης που με μέσο όρο το μέγιστο εκατό μέλη, που δραστηριοποιείται γύρω από έναν πυρήνα στελεχών, και τα οποία κυρίως έχουν αναλάβει την οργάνωση και την δραστηριοποίηση των άλλων μελών. Αυτά τα στελέχη κάνουν τα πάντα, από την οργάνωση και την λειτουργία της οργάνωσης τους, μέχρι και την εξεύρεση πόρων, καταμερισμό καθηκόντων κλπ.

Ένα από τα βασικά προβλήματα που φαίνεται ότι αντιμετωπίζουν οι εθελοντικές οργανώσεις είναι αυτό της εκπαίδευσης. Η εικόνα που υπάρχει είναι πρακτική δεν μπορούμε να μιλάμε για καμία εκπαίδευση και σε κανένα επίπεδο. Αν και αναφέρθηκε από κάποιες οργανώσεις μια προσπάθεια εκπαίδευσης των μελών τους κυρίως σε θέματα που έχουν να κάνουν με τους σκοπούς και τους στόχους της οργάνωσης τους, εν τούτοις συνολικά δεν μπορούμε να μιλάμε για κάποιες συντονισμένες και οργανωμένες προσπάθειες. Βασικό σε αυτή την διαδικασία είναι τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα, που από ότι φαίνεται αντιμετωπίζουν σχεδόν όλες οι εθελοντικές οργανώσεις.¹

Ο εθελοντικός χώρος στην Ελλάδα είναι ένας τομέας δραστηριότητας που η αίσθηση που αποπνέει σε όποιον έρχεται σαν επισκέπτης και μελετητής είναι ότι αυτός σήμερα βρίσκεται στην φάση της δυναμικής ανάπτυξης και διαμόρφωσης του, με όλα τα παρελκόμενα, δηλαδή εσωτερικοί ανταγωνισμοί και αντιθέσεις, απογοητεύσεις, απόψεις, θέσεις και παράπονα, αλλά και από μια άποψη σημαντικά επιτεύγματα.¹

Ο εθελοντικός τομέας στην Ελλάδα δεν φαίνεται να είναι αναπτυγμένος σε βαθμό τουλάχιστον ανάλογο με άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Υπάρχουν περίπου 1200 οργανώσεις που εντάσσουν τους εαυτούς τους στον «μη κυβερνητικό -εθελοντικό χώρο» Κάνοντας την υπόθεση ότι κατά μέσο όρο σε κάθε οργάνωση, είναι εγγεγραμμένα περίπου εκατό άτομα τότε μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα εγγεγραμμένα μέλη στις διάφορες εθελοντικές οργανώσεις, στο σύνολο της χώρας, ίσως φθάνουν τις 120.000.

Ένα βασικό χαρακτηριστικό του εθελοντικού χώρου στην Ελλάδα, είναι ότι αυτός, δεν έχει κάποια δευτεροβάθμια όργανα και δεν είναι συγκροτημένος οργανωτικά σε επίπεδα ενώσεων. Η συνηθισμένη εθελοντική οργάνωση, είναι μια οργάνωση που λειτουργεί τοπικά, με ίσως κάποιες συνδέσεις σε περιφερειακό ή και εθνικό επίπεδο.

Τα τελευταία δέκα - δεκαπέντε χρόνια, έχει αρχίσει μια διαδικασία ανάπτυξης του εθελοντισμού σε καινούργιες και σύγχρονες βάσεις, και το ποιο σημαντικό με την συμμετοχή σε αυτές τις οργανώσεις ενός σημαντικού αριθμού νέων ατόμων. Ένα από

τα βασικά προβλήματα που φαίνεται ότι αντιμετωπίζουν οι εθελοντικές οργανώσεις είναι αυτό της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα.¹

4.3 Η αναγκαιότητα του εθελοντισμού στη σύγχρονη κοινωνία

Την εποχή μας την διακρίνει η ιδιότητα και ο ατομισμός. Η σκληρή καθημερινότητα είναι απογοητευτική. Το ανθρώπινο πρόσωπο υποτιμάται και μαζί με αυτό υποβαθμίζονται και οι ανθρώπινες σχέσεις και η κοινωνικότητα. Οξύνονται τα προβλήματα του ανθρώπου και βρίσκει πρόσφορο έδαφος η μοναξιά και η απομόνωση. Βέβαια στις μέρες μας γίνεται πολύς λόγος για τα ανθρώπινα δικαιώματα, και ο άνθρωπος της εποχής μας μετατρέπεται σε ένα ισχυρό αυτόνομο άτομο, που τυπικά έχει πολλά κοινωνικά δικαιώματα και βρίσκεται στο κέντρο του ενδιαφέροντος της κοινωνίας. Ουσιαστικά όμως είναι αδύναμος, κοινωνικά απροστάτευτος και αποκομμένος από κάθε συλλογική δραστηριότητα.¹⁷

Σύμφωνα με στοιχεία έρευνας στην Ελλάδα, υπάρχουν ισχυροί οικογενειακοί δεσμοί και έτσι μετριάζεται η ένταση των προβλημάτων στα νεότερα και αδύναμα μέλη της. Με την πρόοδο όμως του χρόνου και την χαλάρωση των οικογενειακών δεσμών πολλά μέλη της κοινωνίας μένουν οικογενειακά απροστάτευτα. Η σύγχρονη κοινωνία διακρίνεται για την επιδίωξη του εύκολου κέρδους, την αδιαφορία για τα κοινά, τον εγωκεντρισμό και τον άκρατο καταναλωτισμό, δημιουργεί στον άνθρωπο της εποχής μας μια έντονη κρίση ταυτότητας. Η νέα γενιά σκληραίνει και χάνει σταδιακά την αθωότητα της, μαζί της συνεχίζουν και οι μεγαλύτεροι στην ηλικία να είναι σκληροί και να μην αναλαμβάνουν το μερίδιο της κοινωνικής ευθύνης. Σε μια εποχή σύγχυσης και φαινομενικής ισοπέδωσης είναι μάλλον δύσκολο να μιλά η να γράφει κάποιος για τον εθελοντισμό, και πολύ περισσότερο να είναι εθελοντής.¹⁷

Είναι επικίνδυνο να θεωρήσει ότι δεν μπορεί πλέον να γίνει τίποτα ουσιαστικό σε προσωπικό ή συλλογικό, κοινωνικό επίπεδο για την βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων. Όσοι μιλούν για την ηθικό- πολιτιστική παρακμή της κοινωνίας και την έλλειψη κοινωνικής ευθύνης έχουν δήθεν οι ίδιοι το πρόβλημα και όχι η κοινωνία. Όμως πέρα και πάνω από όλα ο εθελοντισμός σε διάφορα επίπεδα αποτελεί αναγκαιότητα και αίτημα της σύγχρονης εποχής και μπορεί να συμβάλλει στην δημιουργία μιας πιο ανθρώπινης κοινωνίας.¹⁷

Σήμερα οι ανάγκες που ζητείται να καλυφθούν έχουν μεταβληθεί. Δεν αφορούν απλώς την τροφή και την στέγη, αλλά και άλλους ζωτικούς τομείς που στην εποχή μας αποτελούν πλέον δικαιώματα όλων των ανθρώπων, ανεξάρτητα από την οικονομική, κοινωνική, φυσική και νοητική κατάσταση τους. Έτσι ζητείται να καλυφθούν ανάγκες που αφορούν την αποκατάσταση, την κοινωνική επανένταξη, την εκπαίδευση, την υγεία, την απασχόληση, την ψυχαγωγία.

Τα ηλικιωμένα άτομα συνιστούν παραδοσιακά την πλέον θιγμένη Κοινωνική Ομάδα και είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στη φτώχεια. Οι άστεγοι αποτελούν παράδειγμα κοινωνικής περιθωριοποίησης, η ανεργία, περιστασιακή ή μακράς διάρκειας, ταλανίζει το σημερινό νέο της Ενωμένης Ευρώπης.¹⁷

Είναι γνώστη η εθελοντική προσφορά γυναικών σε κάθε δύσκολη περίπτωση που απασχολεί την πατρίδα. Επίσης είναι γνωστό το έργο της Εκκλησίας όπου ο κλήρος και οι λαϊκοί συνεργάζονται από χρόνια συνεισφέροντας στον κοινό σκοπό. Είναι γνωστό το έργο εκατοντάδων συλλόγων, γονέων και κηδεμόνων, που ασχολούνται με θέματα λειτουργίας σχολείων. Κυρίως είναι γνωστό το έργο των εθελοντών, που ασχολούνται με θέματα ατόμων με ειδικές ανάγκες, φυλακισμένων, ασθενών, με τη διαφώτιση για πρόληψη ασθενειών, με την επίλυση οικιστικών προβλημάτων, με θέματα οικολογίας, με την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές ή επιδημίες.¹⁷

4.4 Αιτίες ανάπτυξης του εθελοντισμού

Οι αιτίες που οδηγούν άτομα και οργανώσεις στον εθελοντισμό έχει διαπιστωθεί ότι είναι οι ακόλουθες :

α) Η κρίση του κοινωνικού κράτους, κάτω από την πίεση των νέων πολιτικών αντιλήψεων και της οικονομικής παγκοσμιοποίησης φαίνεται ότι το κράτος δεν μπορεί να προσφέρει όλα όσα χρειάζονται για την αντιμετώπιση των πιεστικών κοινωνικών προβλημάτων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Έτσι ενθαρρύνεται ο εθελοντισμός και το κοινωνικό πρόβλημα μετατοπίζεται στην προσωπική ευθύνη του κάθε ανθρώπου. Οι εθελοντικές πρωτοβουλίες σε τοπικό ή διεθνές επίπεδο μειώνουν το κόστος προσφοράς υπηρεσιών και συμβάλλουν στην διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.¹⁶

β) Η κρίση των πολιτικών κομμάτων, ενώ παλαιότερα οι άνθρωποι μέσω των πολιτικών κομμάτων συμμετείχαν στα κοινά, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια κάμψη στη συμμετοχή. Πολλοί άνθρωποι βρίσκουν διέξοδο στις εθελοντικές οργανώσεις, όπου οι σχέσεις είναι πιο προσωπικές και η δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων πιο άμεση.

γ) Η Τρίτη αφορά την αντίληψη που εδραιώνεται στην κοινωνία και σύμφωνα με την οποία η προάσπιση των αξιών, της ισότητας, της αξιοπρέπειας, της αλληλεγγύης και της κοινωνικής ευθύνης, δηλαδή των βασικών αξιών του κοινωνικού κράτους είναι υπόθεση και των αυτοοργανωμένων πολιτών.

δ) Την αποστασιοποίηση πολλών ανθρώπων από τον παραδοσιακό χώρο έκφρασης του εθελοντισμού την Εκκλησία, αν και τελευταία όλο και περισσότεροι νέοι την πλαισιώνουν και στηρίζουν το έργο της.¹⁶

4.5 Η σύμφυση των σκοπών της πολιτείας και των εθελοντών

Η πολιτεία οφείλει να κάνει κάτι εφόσον θεωρεί χρήσιμο για τη συλλογικότητα, δηλαδή ικανό να θεραπεύσει το γενικό συμφέρον. Ο εθελοντής δρα υπέρ του γενικού καλού, η δε δράση του ορμάται από γενναιοδωρία και αλtruισμό. Η δράση υπέρ του γενικού καλού είναι εξ ορισμού αξία επιδοκιμασίας και προαγωγής από την πολιτεία. Η ευθεία επέμβαση της πολιτείας μπορεί να πάρει διάφορες μορφές πέρα από τον ωμό εξαναγκασμό: οικονομική επιχορήγηση, θεσμική πλαισίωση, τεχνική

στήριξη, υλική διευκόλυνση, ιδιαίτερη φορολογική μεταχείριση, προβολή ή ανάδειξη, επιβράβευση.

Μια τέτοια επέμβαση θα μπορούσε να υποστηρίξει ένας ελευθεριοκράτης, αποτελεί απαράδεκτη χειραγώγηση των πολιτών, πιστεύει δηλαδή ότι αν μια πολιτεία επιχορηγεί τις εθελοντικές κινήσεις, μετέρχεται εξαναγκασμού όχι τόσο επειδή επιβάλλει φορολογία, αλλά επειδή προβάλλει έναν τρόπο ζωής επεμβαίνοντας στην ελευθερία των άλλων πολιτών. Κι αν ακόμα αρκείται σε ηθική επιβράβευση η πολιτεία δεν παύει να προβάλλει έναν τρόπο ζωής, τον τρόπο ζωής του γενναιόδωρου ή του στρατευμένου στα κοινά πολίτη. Ένας κράτος δικαίου σέβεται την ελευθερία του ατόμου και δεν έχει αρμοδιότητα να προβάλλει τρόπους ζωής, γιατί με τον τρόπο αυτό επιχειρεί να επηρεάσει τα άτομα ως προς ζητήματα που δεν ανήκουν στη δικαιοδοσία του.¹⁹

4.6 Ανθρωπιστική συμπαράσταση στον συνάνθρωπο ως φιλανθρωπία

Ο άνθρωπος, συνδιαβιώνοντας, συνδιάγοντας και συνυπάρχοντας στη συνανθρώπινη κοινωνία, δεν είναι ασύνδετος με αυτήν και τα μέλη της, ούτε ασύδοτος ή απολύτως ανεξάρτητος από τους άλλους ανθρώπους. Ασφαλώς το ανθρώπινο άτομο αποτελεί ον ποικιλοτρόπως εξαρτώμενο, που δημιουργεί σχέσεις με συνανθρώπους και συνδέεται στενότερα με αυτούς. Κάθε μέλος της ανθρώπινης κοινωνίας παρομοιάζει με σωματικό μέλος που, όντας άρρηκτος συνδεδεμένο με άλλη μέλη, συναπαρτίζει ένα σώμα. Για αυτό στην συνανθρώπινη κοινωνία θεωρείται απορριπτέος ο Ατομισμός ως θεωρία και πράξη.¹⁹

Παραλλήλως αποκηρύσσεται ο ατομοκεντρισμός, η εσωστρέφεια, ο εγωκεντρισμός και η εγωπάθεια, η αλαζονεία, έπαρση και υπεροψία, ο κομπασμός και η κομπορρημοσύνη, η υποτίμηση των άλλων ή η αποστροφή και περιφρόνηση τους. Επομένως αποδεκτός γίνεται ο γνήσιος Κοινωνισμός, ο οποίος πραγματώνεται με την ατροφία του εγωισμού. Αυτός ο Κοινωνισμός ως κατ' ουσία Ανθρωπισμός, εξυπακούεται πως δεν είναι κατ' όνομα Ανθρωπισμός αλλά είναι Κοινωνικός και Ηθικός Ανθρωπισμός ως ουσιαστικός και κυριολεκτικός Φιλανθρωπισμός.¹⁹

Επισημαίνουμε πως ο επιφανής, μεγαλόψυχος Ρώσος λογοτέχνης, ο απaráμιλλος μυθιστοριογράφος και ψυχογράφος Ντοστογιέφσκι, στο έργο του 'Αδελφοί Καραμάζοφ' επισημαίνει ότι « Ο κάθε άνθρωπος είναι υπεύθυνος και υπόλογος για όλους και για όλα», όπως επίσης « Όλοι και ο καθένας χωριστά είμαστε ένοχοι μπροστά στον άλλο», « Ο κάθε άνθρωπος φταίει για όλους και για όλα, χώρια από τις δικές του αμαρτίες», « Όλοι είμαστε εκ φύσεως αλλά και εκ της ελευθερίας μας ενταγμένοι στο ανθρώπινο γένος». Έχουμε έτσι την ευθύνη ως ανθρώπινα όντα για όλους και για όλα.

Αναγράφοντας την λίστα των ανθρώπων που έχουν ανάγκη θα καταλάβουμε την σοβαρότητα και την σημαντικότητα του εθελοντισμού, αρχικά ο πεινασμένος, ο διψασμένος, ο άστεγος, ο ασθενής, ο ξένος, ο ρακένδυτος, ο φυλακισμένος, ο

εξευτελισμένος, ο εξουθενωμένος, ο ταπεινωμένος, ο περιφρονημένος, ο περιθωριακός, ο περιπλανώμενος, ο ναρκομανής, απροστάτευτο παιδί, ανήμπορος, ο οποιοσδήποτε στερούμενος συνάνθρωπος μας είναι ισότιμος αδελφός μας.¹⁹

4.7 Εθελοντής και Εθελοντισμός

Εθελοντές είναι εκείνοι οι άνθρωποι που ποικιλοτρόπως συμπαραστέκονται είτε ατομικά είτε ομαδικά σε ανθρώπους οι οποίοι έχουν ποικίλες ανάγκες. Ο λεκτικός όρος Εθελοντισμός είναι ελληνικός νεολογισμός και προέρχεται από την λέξη εθελοντής (αρχαιοελληνικό ρήμα εθέλω= θέλω, είμαι πρόθυμος). Εθελοντής λέγεται και εκείνος ο οποίος οικειοθελώς προσφέρεται για κάποιο συγκεκριμένο ανθρωπιστικό σκοπό. Συνεπώς ο εθελοντισμός λέγεται « **η οργανωμένη προσφορά υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο χωρίς την απαίτηση ανταλλάγματος**».²¹

Ο Γάλλος φιλόσοφος, θεολόγος, γιατρός, ανθρωπιστής και ιεραπόστολος Αλβέρτος Σβάϊτσερ που με το τεράστιο έργο του κυρίως στην Αφρική, το διεθνούς προβολής νοσοκομείο πολυϊατρείο του στο Labarene της Δημοκρατίας του Gabon της Δυτικής Αφρικής, λάμπρυνε τις σελίδες της εθελοντικής προσφοράς. Η Μητέρα Τερέζα της Καλκούτας, « η αδελφή των λεπρών στην Ινδία» αυτή η ευγενική και ηρωϊκή μορφή στο σύγχρονο κόσμο, που όρισε ως σκοπό της ζωής της να βοηθήσει τον άνθρωπο που υποφέρει από την φτώχεια, με το έργο της αποκαλύπτει την ηθική κατάπτωση που υπάρχει σε πολλές ανεπτυγμένες βιομηχανικά κοινωνίες, απέναντι στα εκατομμύρια των εξαθλιωμένων υπάρξεων σε πολλά σημεία του κόσμου μας. Ο Βέλγος Ιεραπόστολος των λεπρών στη Χαβάη στο λεπροκομείο του Μολοκάι, Pere Damien που τελικώς προσεβλήθη εκεί και εκείνος από λέπρα, εξαιτίας της οποίας οδονηρώς απεβίωσε.²¹

Υποδείγματα και πρότυπα πρωτοβουλίας κοινωνικής και αυτόβουλης φιλανθρωπίας ήταν η πρώτη Χριστιανική Κοινότητα και ακόμη ο Απόστολος Παύλος, ο οποίος από τους χριστιανούς της Γαλατίας και Κορίνθου έστειλε οικονομική ενίσχυση στους ανθρώπους που είχαν ανάγκη στα Ιεροσόλυμα. Τους δυο τελευταίους αιώνες είναι γνώστες πολυανθρώπινες προσφορές από φιλανθρωπικούς οργανισμούς όπως ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Ερυθρά Ημισέληνος, ο Προσκοπισμός που αποτελεί παιδαγωγικό σύστημα κατάρτιζοντας άτομα ικανά να βοηθήσουν τον συνάνθρωπο, καλλιεργώντας τους ομαδικό πνεύμα για να υπηρετούν και να βοηθούν τον κάθε άνθρωπο σε κάθε περίπτωση. Επίσης στην πατρίδα μας η Ελληνική Εκκλησία έχει κατά καιρούς έχει επιδείξει τη πολλαπλή συμπαράσταση της στους πληγέντες. Στις μέρες μας σε υποανάπτυκτες και εμπόλεμες χώρες μεταβαίνουν οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα των οποίων το έργο είναι μοναδικό κάτω από δύσκολες καταστάσεις κάνουν άξια με αυταπάρνηση το έργο τους . Τέλος η σημαντικότερη μαζική εθελοντική προσφορά στη χώρα μας ήταν ο Κοινωνικός Εθελοντισμός για την Ολυμπιάδα του 2004 είναι ενθαρρυντικός αυθόρμητη και αριθμητικώς αξιολογώμενη.^{21.22}

Εν κατακλείδι, αν όλοι οι άνθρωποι συμμετείχαμε στην κοινωνία μας, πρώτον, σύμφωνα με τις πλατωνικές και αριστοτελικές προτάσεις και δεύτερον, σύμφωνα με

τον Χριστιανισμό, θα εκδηλώνονταν θετικά η κοινωνικότητα του ανθρώπου ως φιλόανθρώπου και θα εφαρμόζονταν ο Έμπρακτος Κοινωνικός Χριστιανισμός από τις βασικές αρχές του οποίου είναι η εθελοντική αποστολή του πιστού ανθρώπου στην υπηρεσία του πάσχοντος (διακονία).²¹

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Υλικό- Μέθοδος

Σκοπός της εργασίας μου είναι να αφυπνίσω τον κόσμο και πιο πολύ τους νέους για τον εθελοντισμό. Να τους βοηθήσω με την έρευνα μου να δουν τα πραγματικά προβλήματα του εθελοντισμού, τις δυσκολίες, τις εμπειρίες και τα συναισθήματα που παίρνεις όντας εθελοντής. Ήθελα με την έρευνα μου να δω το ποσοστό ενημέρωσης των νοσηλευτών σχετικά με τον εθελοντισμό, την άποψη που έχουν οι νοσηλευτές και οι φοιτητές πρακτικής άσκησης σχετικά με αυτόν. Κατά πόσο ενδιαφέρονται για τον εθελοντισμό και για την εξάπλωση αυτού. Τις τυχόν παραπληροφορημένες πληροφορίες που έχουν εκλάβει οι πολίτες σχετικά με την εθελοντική εργασία.

Πληθυσμός - δείγμα

Για την συλλογή των στοιχείων της έρευνας, χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο, το οποίο απαντήθηκε κατά κύριο λόγο από σπουδαστές και από νοσηλευτές όλων των ηλικιών και όλων των μορφωτικών επιπέδων.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από τον Μαΐο του 2010 μέχρι τις αρχές του Αυγούστου του ίδιου έτους. Στο νοσοκομείο του Ευαγγελισμού στην Αττική όπου διεξήχθη έρευνα σε νοσηλευτές –τριες των περισσότερων τμημάτων του νοσοκομείου.

Πριν ξεκινήσει η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ενημέρωνα για το θέμα της εργασίας μου και ότι η συμπλήρωσή του δεν θα τους δημιουργούσε κανένα πρόβλημα διότι ήταν ανώνυμο. Επίσης ότι το δείγμα ήταν τυχαίο.

Ο αριθμός των ατόμων που απάντησαν στις 21 ερωτήσεις του ερωτηματολογίου (κλειστού τύπου) ανέρχεται στους 100. Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο Παράρτημα Α, κάθε πιθανή απάντηση σε μια ερώτηση κωδικοποιήθηκε με έναν ακέραιο αριθμό ανάλογα με τον αριθμό των δυνατών απαντήσεων. Έπειτα τα δεδομένα μεταφέρθηκαν στον ηλεκτρονικό υπολογιστή σε μεταβλητές που η κάθε ερώτηση αντιπροσώπευε και μια μεταβλητή. Το πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε για την στατιστική επεξεργασία είναι το SPSS έκδοση 13 που ανταποκρίνεται σε όλα τα Windows.

Πιο συγκεκριμένα μελετήθηκε το $A= 5\%$ που είναι το ποσοστό σφάλματος, το $R_2 =$ ο συντελεστής συσχέτισης, που με βάση το $p - value$ επιλέχθηκαν η απορρίφθηκαν τα αποτελέσματα. Επίσης με βάση των διαγραμμάτων βγήκαν τα ποσοστιαία αποτελέσματα της έρευνας. Ο στατιστικός έλεγχος που χρησιμοποιήθηκε για τον έλεγχο των διαφορών που παρατηρήθηκαν στους ερωτηθέντες ήταν το X^2 -test και το t-test. Για να διαπιστωθεί εάν ορισμένες κατηγορίες ερωτηθέντων έδωσαν διαφοροποιημένες απαντήσεις σε σχέση με κάποιο χαρακτηριστικό, χρησιμοποιήθηκαν πίνακες με τους οποίους συνδυάζονται οι απαντήσεις δυο ερωτήσεων που μας ενδιαφέρουν.

Ζητήματα Βιοηθικής

Ακολουθήθηκε πιστά ο κώδικας της Νυρεμβέργης και η διακήρυξη του Ελσίνκι για την προστασία των ανθρώπων από κάθε μορφής έρευνας με βάση τα δικαιώματα που έχει κανείς (να μην υποστεί καμία βλάβη φυσική, πλήρους διαφάνειας, ανωνυμίας, εχεμύθειας και αυτοδιάθεσης). Για το λόγο αυτό πριν αρχίσει η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, εξηγούσα τον σκοπό της έρευνας, επιδίωκα την μη παρεμπόδιση της φυσιολογικής ζωής και της παρεχόμενης εργασίας, επίσης έκανα γνωστό ότι το ερωτηματολόγιο ήταν ανώνυμο και το δείγμα τυχαίο. Αναλυτικά το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας έρευνας.

Κριτήρια εισαγωγής και αποκλεισμού δεδομένων

Κριτήρια εισαγωγής στην έρευνα μου ήταν :

- η νοσηλευτική ιδιότητα του ερωτώμενου
- η σωστή επιλογή μιας απάντησης

- η συμπλήρωση όλων των ερωτήσεων
Κριτήρια αποκλεισμού στην έρευνα μου ήταν :

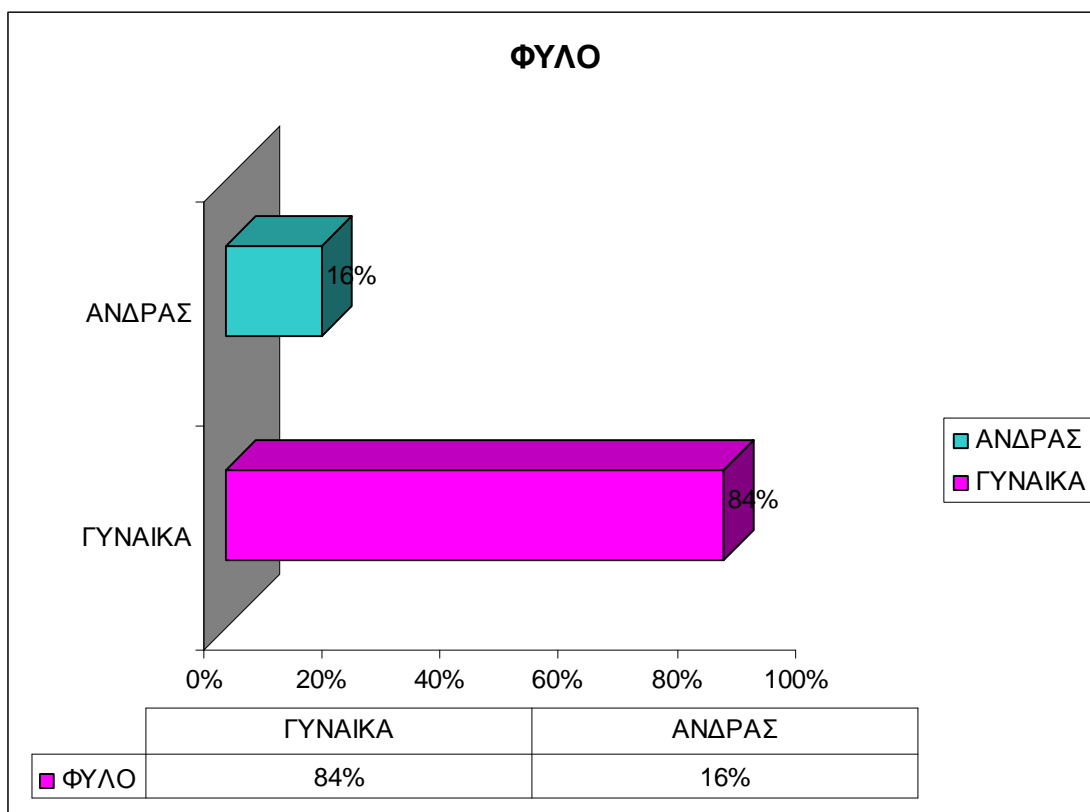
- η μη συμπλήρωση όλων των απαντήσεων
- η παραποίηση του ερωτηματολογίου

Στην περίπτωση μου χρησιμοποιήθηκαν όλα τα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν (100).

Αποτελέσματα

Στην έρευνα έλαβαν μέρος 100 νοσηλευτές, βοηθοί νοσηλευτές και φοιτητές σε πρακτική άσκηση. Η επιλογή του δείγματος έγινε ανεξάρτητα από καταγωγή, οικονομική κατάσταση, εκπαίδευση και ηλικία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Κατανομή ερωτηθέντων ως προς το φύλο τους.

Διάγραμμα 1

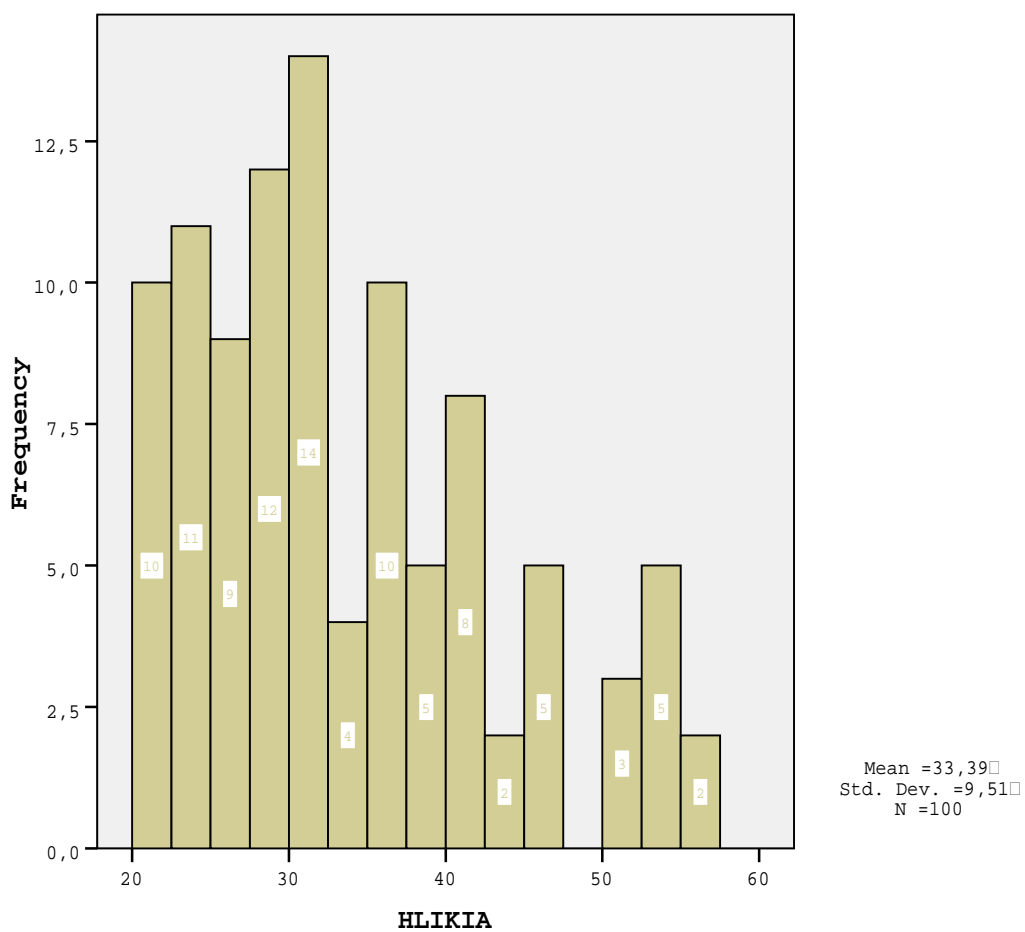
Σε δείγμα 100 ατόμων το 16% είναι άνδρες και το 84% είναι γυναίκες.

ΦΥΛΟ

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΓΥΝΑΙΚΑ	84	84	84	84
ΑΝΔΡΑΣ	16	16	16	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 1.1

ΕΡΩΤΗΣΗ 2 : Κατανομή ερωτηθέντων όσον αφορά την ηλικία τους.

Διάγραμμα 2

Παρατηρούμε από το παραπάνω διάγραμμα ότι το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα το έχουν άτομα ηλικίας 30-35 ετών και ακολουθούν τα άτομα ηλικίας 23-25 ετών.

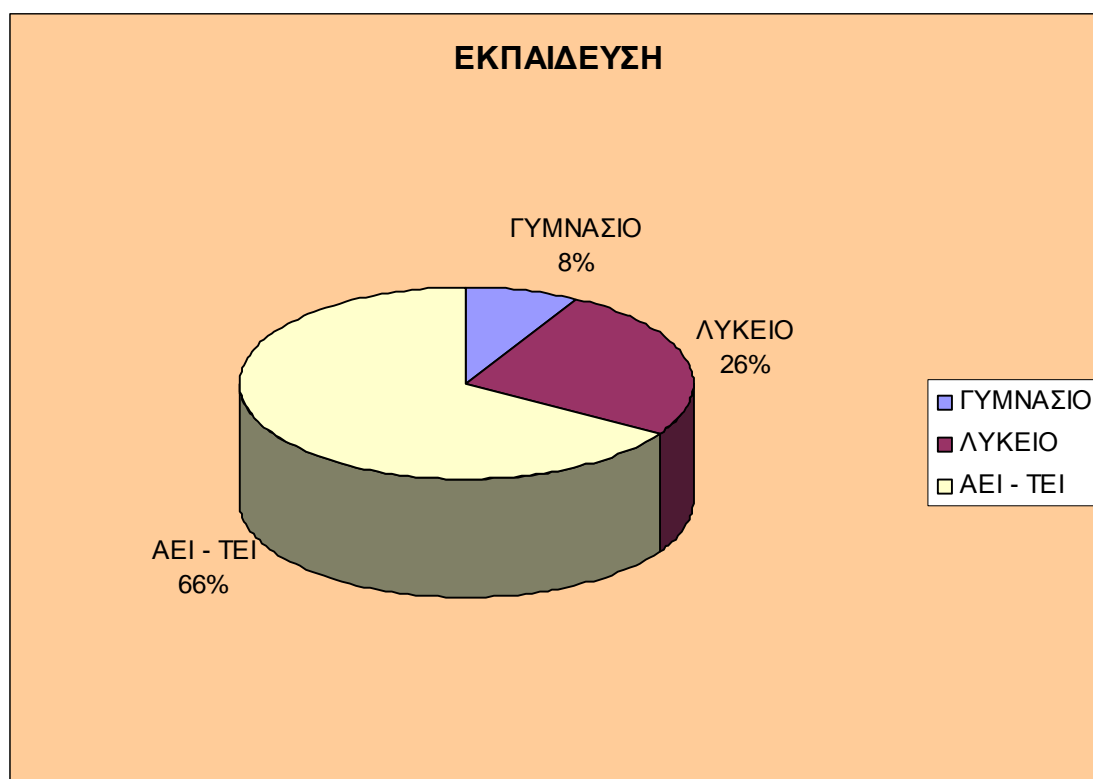
		ΗΛΙΚΙΑ		
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ

ΕΓΚΥΡΟ	20	3	3	3	3
	22	3	3	3	6
	23	4	4	4	10
	24	7	7	7	17
	25	4	4	4	21
	26	2	2	2	23
	27	4	4	4	27
	28	3	3	3	30
	29	6	6	6	36
	30	6	6	6	42
	31	5	5	5	47
	32	3	3	3	50
	33	6	6	6	56
	34	1	1	1	57
	35	3	3	3	60
	36	3	3	3	63
	37	5	5	5	68
	38	2	2	2	70
	39	2	2	2	72
	40	3	3	3	75
	41	3	3	3	78
	42	2	2	2	81
	44	2	2	2	83
	45	3	3	3	85
	46	1	1	1	88
	47	1	1	1	89
	50	1	1	1	90
	51	2	2	2	93
	53	4	4	4	97
	54	1	1	1	98
	55	1	1	1	99
	56	1	1	1	100
	ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 2.1

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Κατανομή ερωτηθέντων όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο τους.

Διάγραμμα 3

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
ΓΥΜΝΑΣΙΟ – ΙΕΚ	8%
ΛΥΚΕΙΟ – ΤΕΕ	26%
ΤΕΙ – ΑΕΙ	66%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

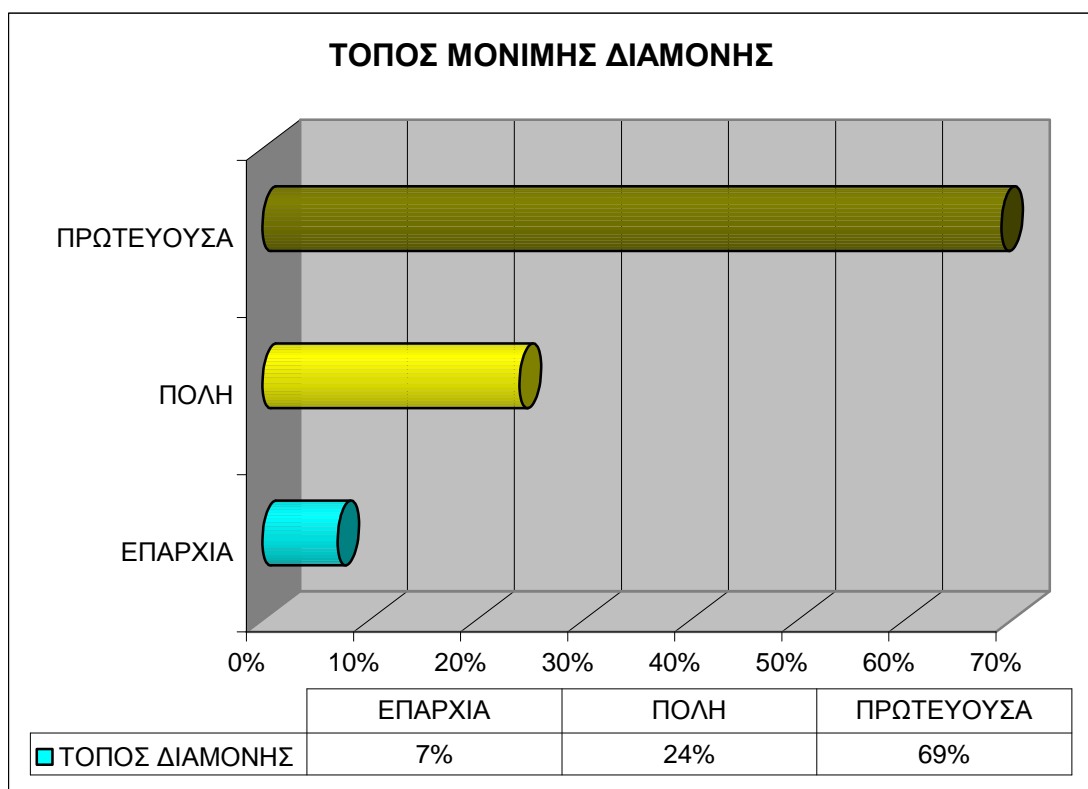
Πίνακας 3.1

Από το διάγραμμα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων στην έρευνα έχουν ανώτατη εκπαίδευση σε Πανεπιστήμια ή Τεχνολογικά ιδρύματα ,το ποσοστό αγγίζει το 66%.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	8	8	8	8
ΛΥΚΕΙΟ	26	26	26	34
ΑΕΙ - ΤΕΙ	66	66	66	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 3.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Κατανομή ερωτηθέντων ως προς το μόνιμο τόπο διαμονής τους.

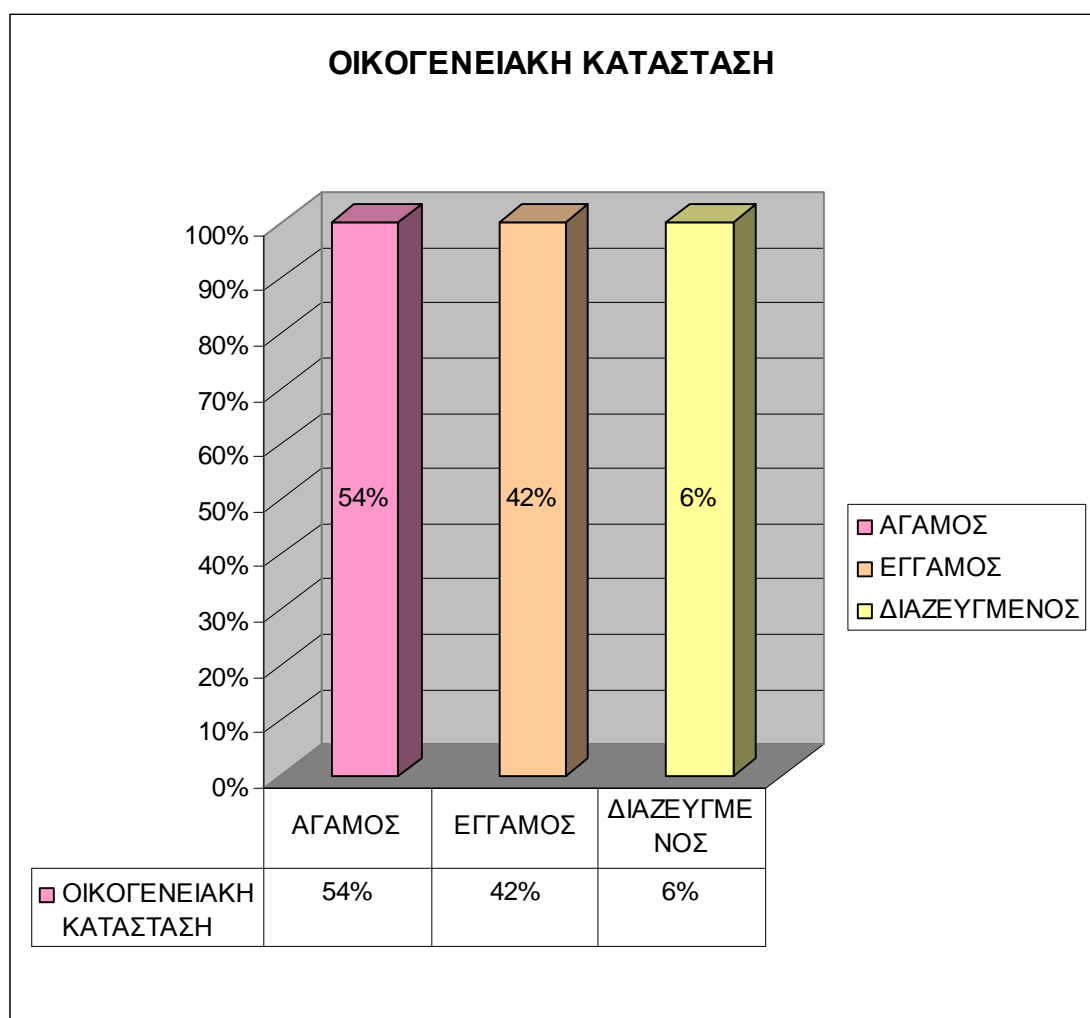
Διάγραμμα 4 & Πίνακας 4.1

Παρατηρούμε από το διάγραμμα ότι το 69% των ερωτηθέντων έχουν καταγωγή από την Πρωτεύουσα και ακολουθούν με 24% όσοι κατάγονται από Πόλη.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΑΓΩΓΗ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΕΠΑΡΧΙΑ	7	7	7	7
ΠΟΛΗ	24	24	24	31
ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ	69	69	69	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 4.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Κατανομή ερωτηθέντων ως προς την οικογενειακή κατάσταση τους.

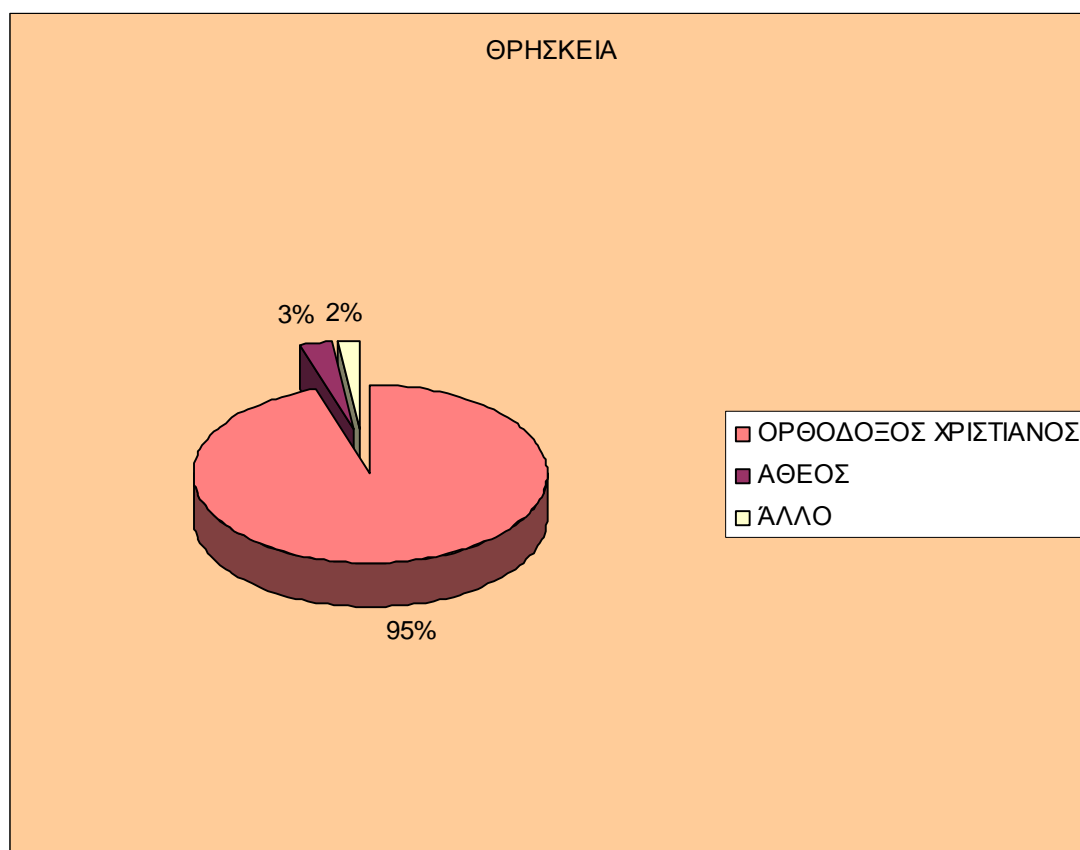
Διάγραμμα 5 & Πίνακας 5.1

Στο διάγραμμα διακρίνουμε μικρές ποσοστιαίες διαφορές ανάμεσα στους έγγαμους και τους μη. Οι πρώτοι έχουν ποσοστό 42% ενώ οι δεύτεροι έρχονται πρώτοι με ελάχιστη διαφορά της τάξεως του 10% , καθώς το ποσοστό των άγαμων ανέρχεται στο 52%.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΑΓΑΜΟΣ	52	52	52	52
ΕΓΓΑΜΟΣ	42	42	42	94
ΔΙΑΖΕΥΓΕΜΟΣ	6	6	6	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 5.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Κατανομή ερωτηθέντων ως προς τις θρησκευτικές αντιλήψεις τους.

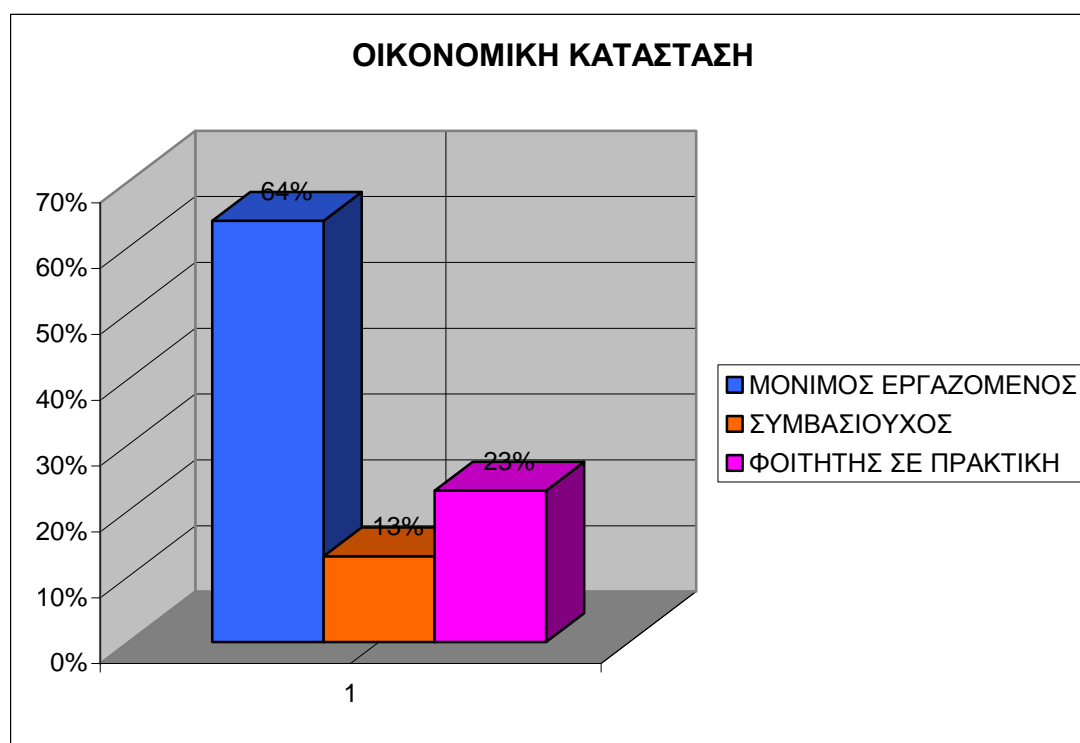
Διάγραμμα 6

Στο διάγραμμα φαίνεται το 95% των ερωτηθέντων δηλώνουν Χριστιανοί Ορθόδοξοι.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΘΡΗΣΚΕΙΑ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ	95	95	95	95
ΑΘΕΟΣ	3	3	3	98
ΆΛΛΟ	2	2	2	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 6.1

ΕΡΩΤΗΣΗ 7 : Κατανομή ερωτηθέντων ως προς την οικονομική κατάσταση τους.

Διάγραμμα 7

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	
ΜΟΝΙΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ	64%
ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΣ	13%
ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	23%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

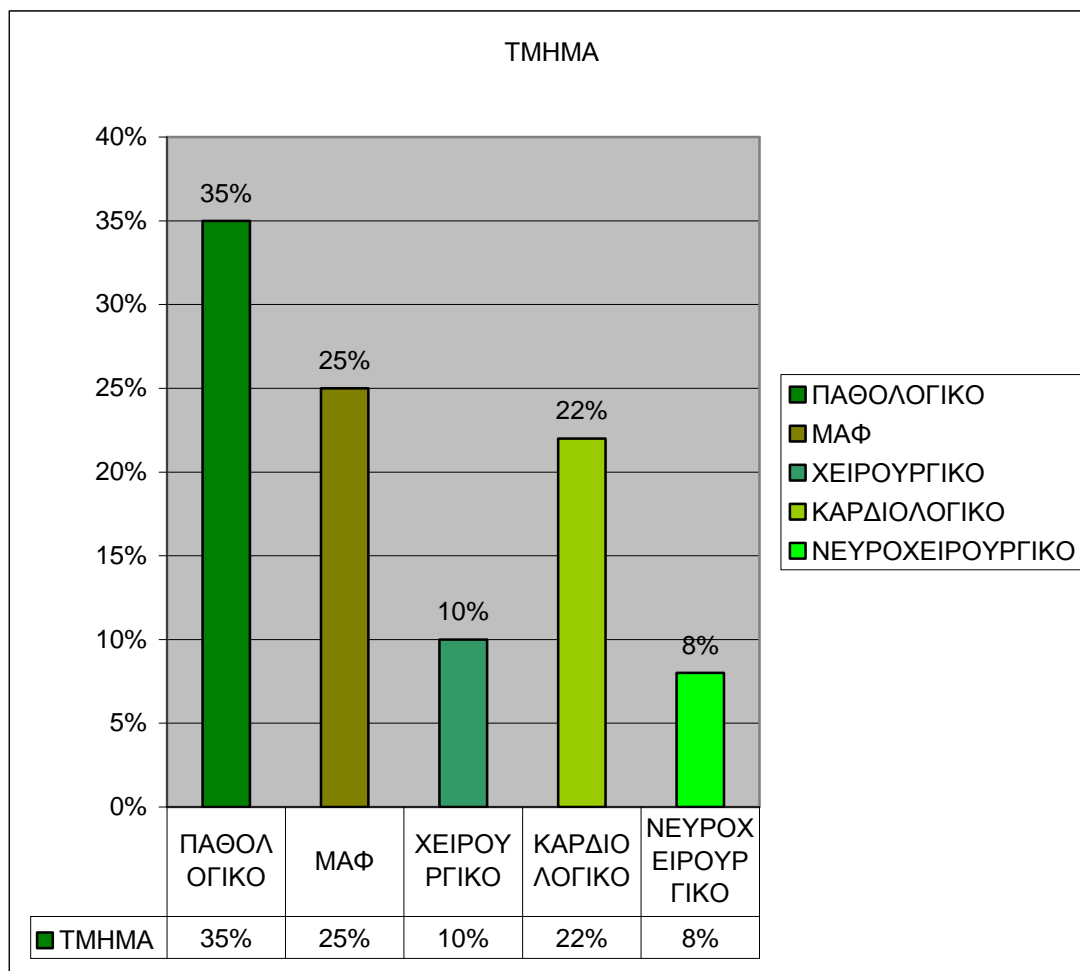
Πίνακας 7.1

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι το 64% των ερωτηθέντων εργάζονται ως μόνιμοι σε νοσοκομείο. Το 23% είναι φοιτητές σε πρακτική άσκηση.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΜΟΝΙΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ	64	64	64	64
ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΣ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	13	13	13	77
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100

Πίνακας 7.2

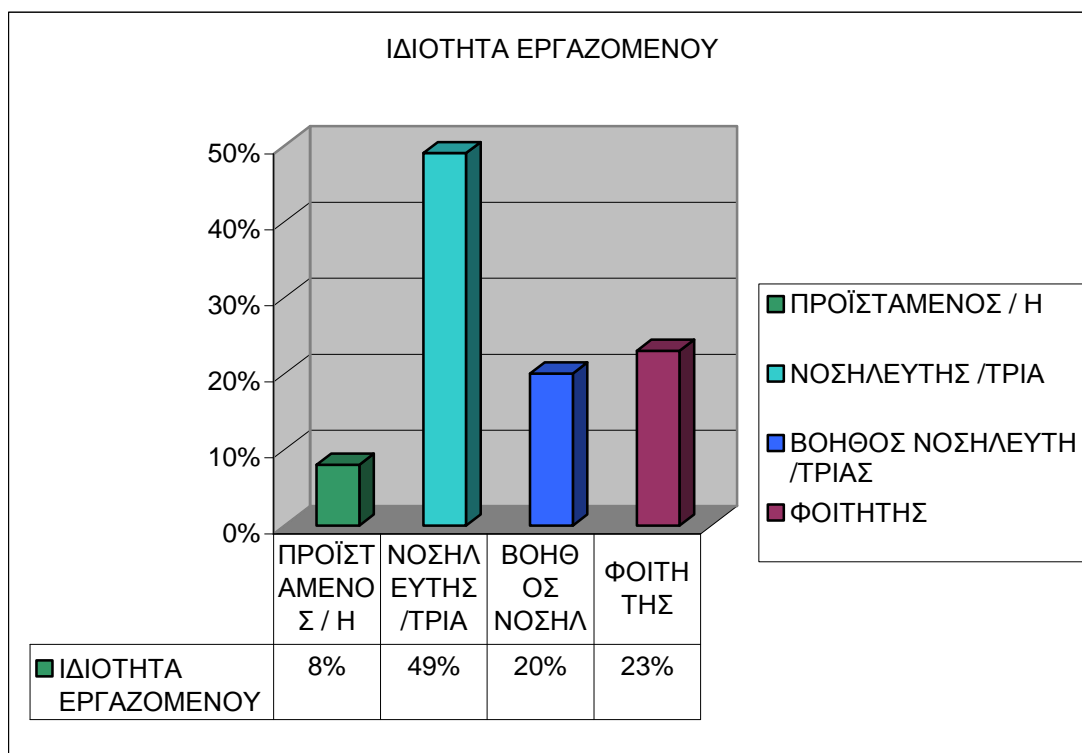
ΕΡΩΤΗΣΗ 8: Σε τι τμήμα εργάζεστε;

Διάγραμμα 8 & Πίνακας 8.1

Όπως φαίνεται από το διάγραμμα το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων εργάζονταν στο Παθολογικό τμήμα με 35% και ακολουθεί η Μ.Α.Φ με 25% και το Καρδιολογικό με 22%.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Τι ιδιότητα έχετε ως εργαζόμενος;

Διάγραμμα 9 & Πίνακας 9.1

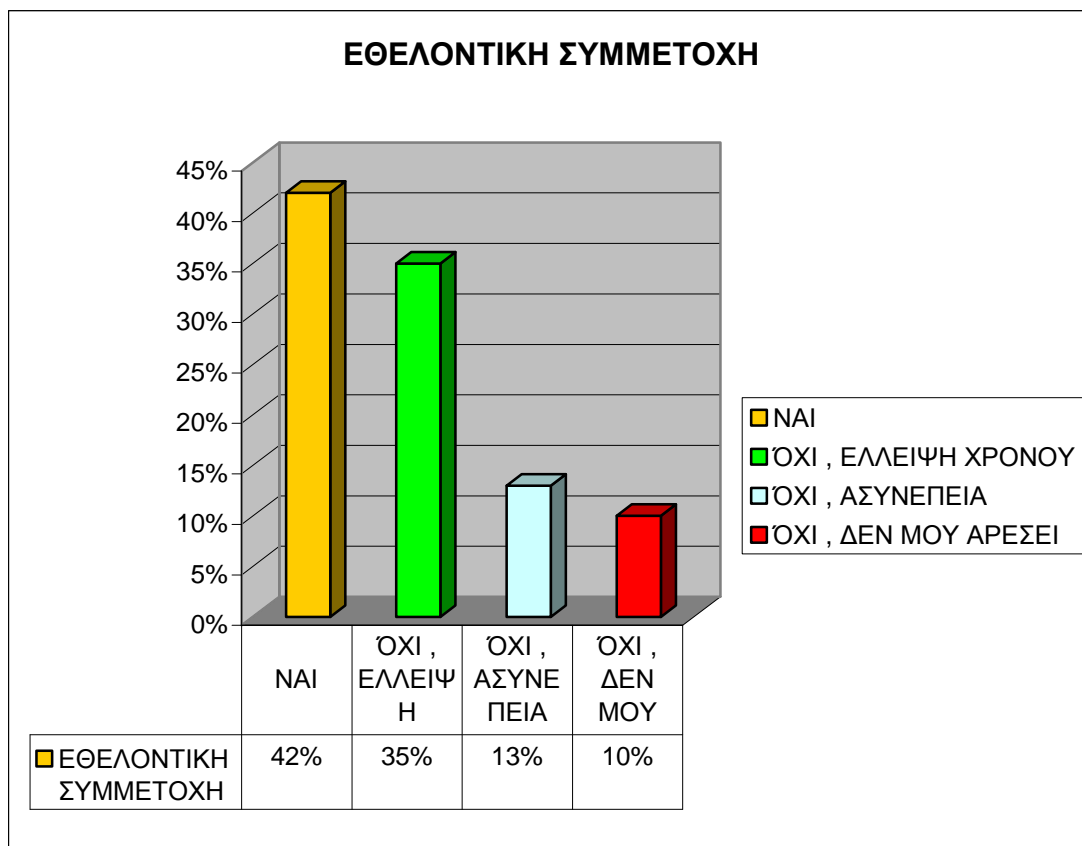
Το 49% των συμμετεχόντων στην έρευνα εργάζονται ως νοσηλεύτές –τριες ,το 23% ως φοιτητές σε πρακτική άσκηση και το 20% ως βοηθοί νοσηλευτές

Πίνακας 9.2

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ	8	8	8	8
ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ	49	49	49	57
ΒΟΗΘΟΣ	20	20	20	77
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	23	23	23	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

ΕΡΩΤΗΣΗ 10: Θα συμμετείχατε σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση;

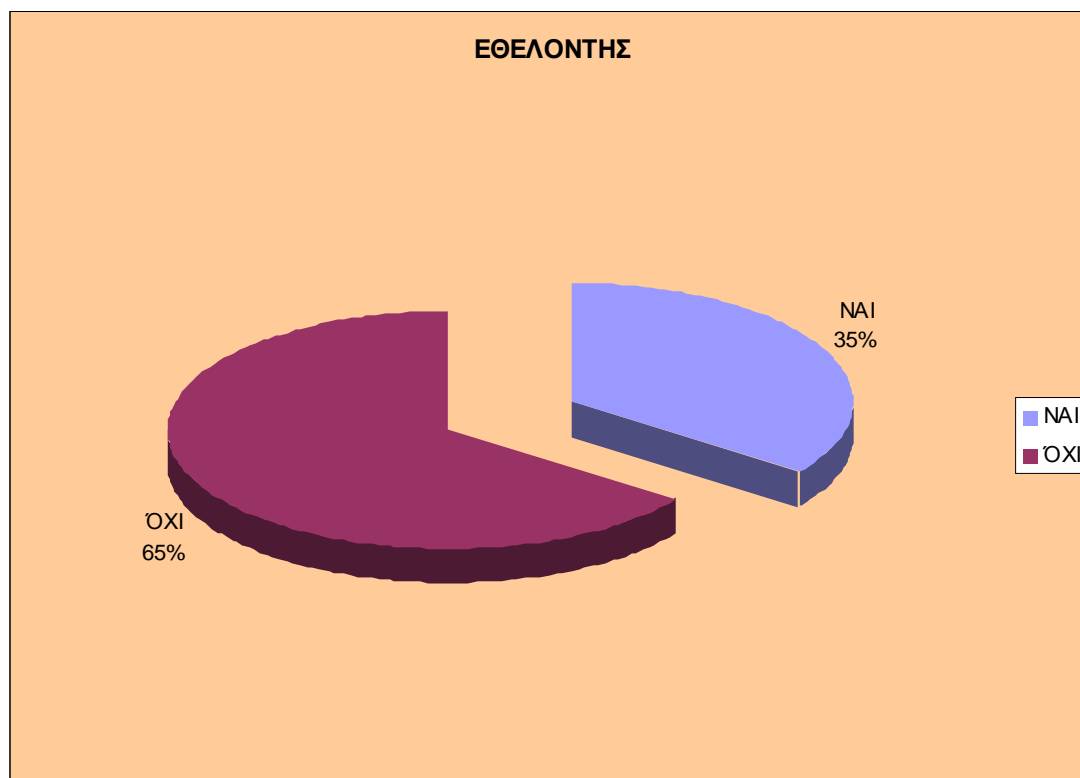
Διάγραμμα 10 & Πίνακας 10.1

Στην ερώτηση για το αν θα συμμετείχαν εθελοντικά σε κάποια οργάνωση, το 42% απάντησε θετικά ενώ το 35% απάντησε πως όχι λόγω έλλειψης ελεύθερου χρόνου.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	42	42	42	42
ΌΧΙ,ΕΛΕΙΨΗ ΧΡΟΝΟΥ	35	35	35	77
ΌΧΙ,ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ	13	13	13	90
ΌΧΙ,ΔΕΝ ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ	10	10	10	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 10.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 11 : Έχετε γίνει μέλος σε κάποια Μ.Κ.Ο;

Διάγραμμα 11

ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ	
ΝΑΙ	35%
ΟΧΙ	65%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

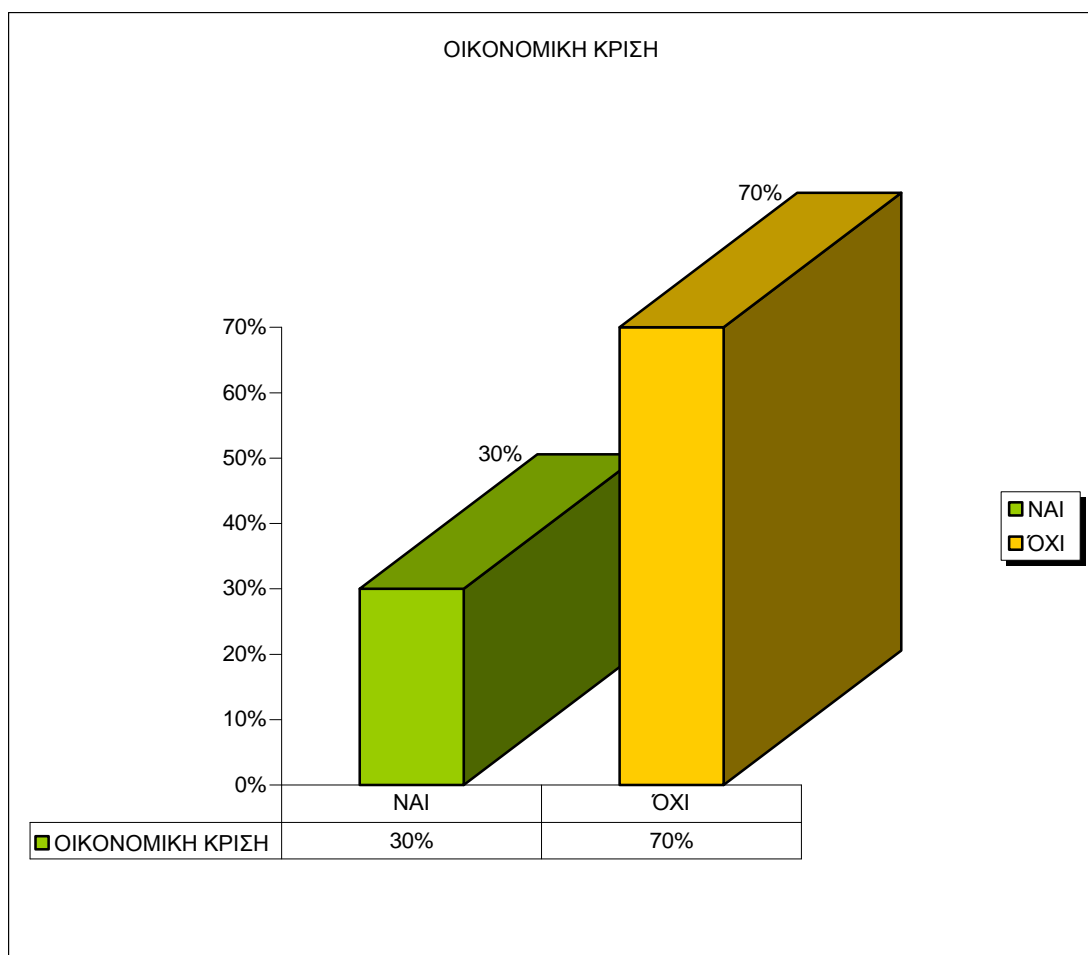
Πίνακας 11.1

Στην ερώτηση εάν είστε εθελοντής σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση το 65% απάντησε αρνητικά και μόνο το 35% των ερωτηθέντων είπαν ότι είναι εθελοντές.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	35	35	35	35
ΌΧΙ	65	65	65	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 11.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 12: Θεωρείτε ότι η επικείμενη οικονομική κρίση επηρεάζει θετικά τον εθελοντισμό;

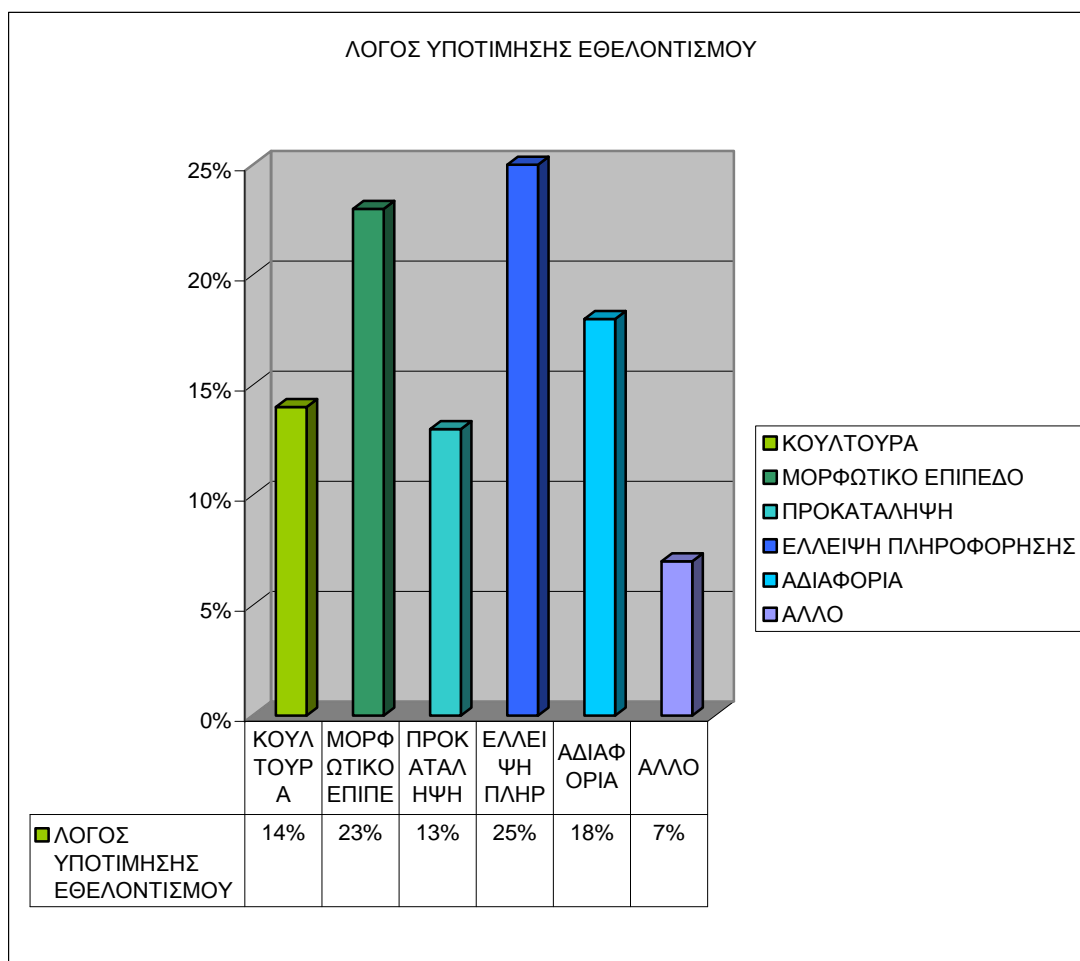
Διάγραμμα 12 & Πίνακας 12.1

Στην ερώτηση που τέθηκε στους συμμετέχοντες, εάν η οικονομική κρίση επηρεάζει τον εθελοντισμό θετικά, το 70% απάντησε αρνητικά ότι δεν επηρεάζεται θετικά ο Έλληνας λόγω της επικείμενης οικονομικής κρίσης.

	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	30	30	30	100
ΌΧΙ	70	70	70	70
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 12.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 13: Ποιος κατά την γνώμη σας είναι ο λόγος που ο εθελοντισμός στην Ελλάδα είναι υποτιμημένος;

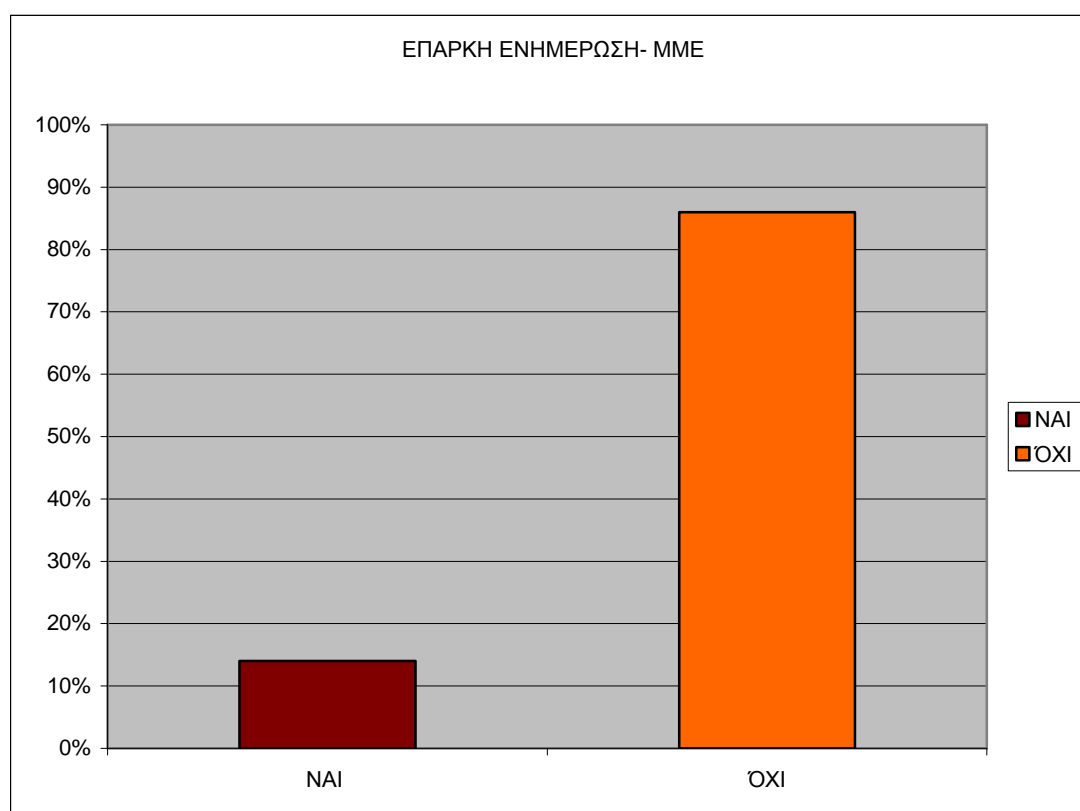
Διάγραμμα 13 & Πίνακας 13.1

Το 25% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο λόγος υποτίμησης του εθελοντισμού είναι η έλλειψη πληροφόρησης και εν συνεχεία πιστευτέ ότι το μορφωτικό επίπεδο των Ελλήνων είναι λόγος υποτίμησης του εθελοντικού πνεύματος με ποσοστό 23%. Ακολουθεί η αδιαφορία των Ελλήνων με ποσοστό 18%.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΛΟΓΟΣ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ	14	14	14	14
ΜΟΡΦΩΣΗ	23	23	23	37
ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ	25	25	25	50
ΕΛΕΙΨΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	10	10	10	75
ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ	18	18	18	93
ΆΛΛΟ	7	7	7	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 13.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 14: Θεωρείτε ότι τα Μ.Μ.Ε παρέχουν επαρκή ενημέρωση;

Διάγραμμα 14

ΕΠΑΡΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ- ΜΜΕ	
ΝΑΙ	14%
ΟΧΙ	86%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

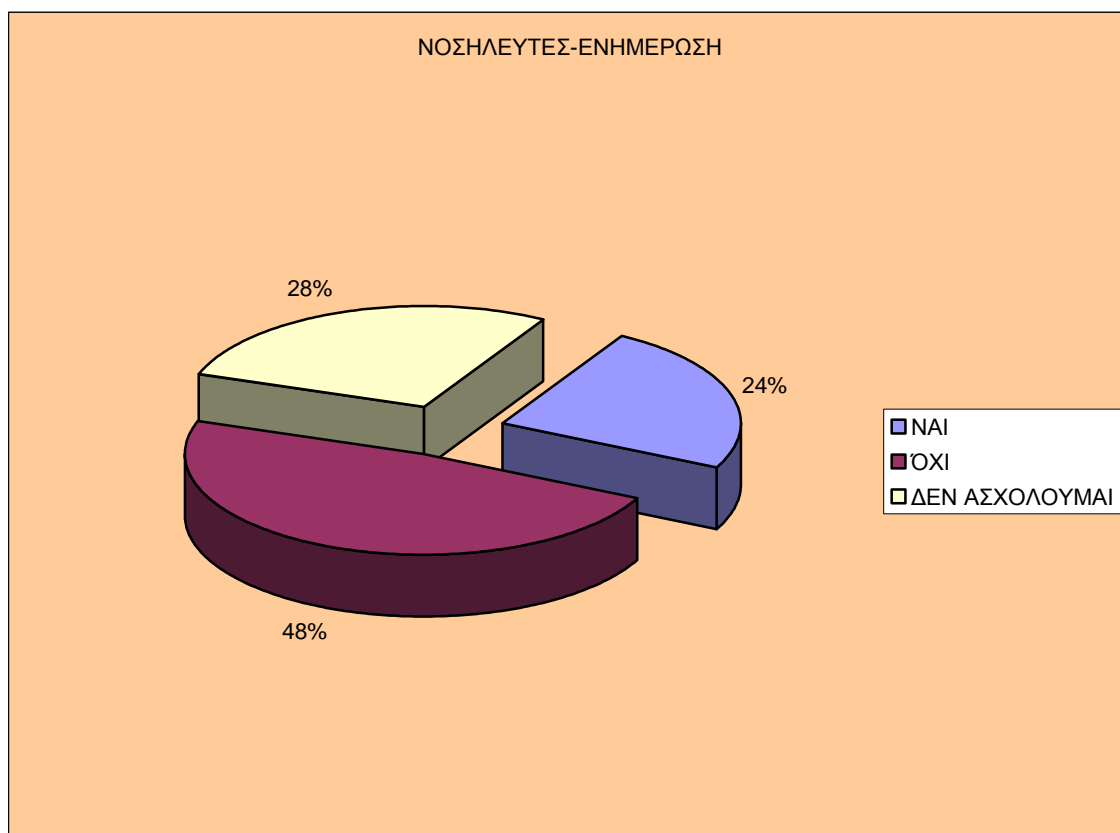
Πίνακας 14.1

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα δεν προσφέρουν επαρκή ενημέρωση για τον εθελοντισμό, αυτή την γνώμη την επιβεβαιώνει το 86% των ερωτηθέντων.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΜΜΕ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	14	14	14	14
ΟΧΙ	86	86	86	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 14.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 15: Εσείς ως νοσηλεύτης –τρια θεωρείτε ότι είστε επαρκώς ενημερωμένος – η όσον αφορά τον εθελοντισμό;

Διάγραμμα 15

ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	
ΝΑΙ	24%
ΟΧΙ	48%
ΔΕΝ ΑΣΧΟΛΟΥΜΑΙ	28%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

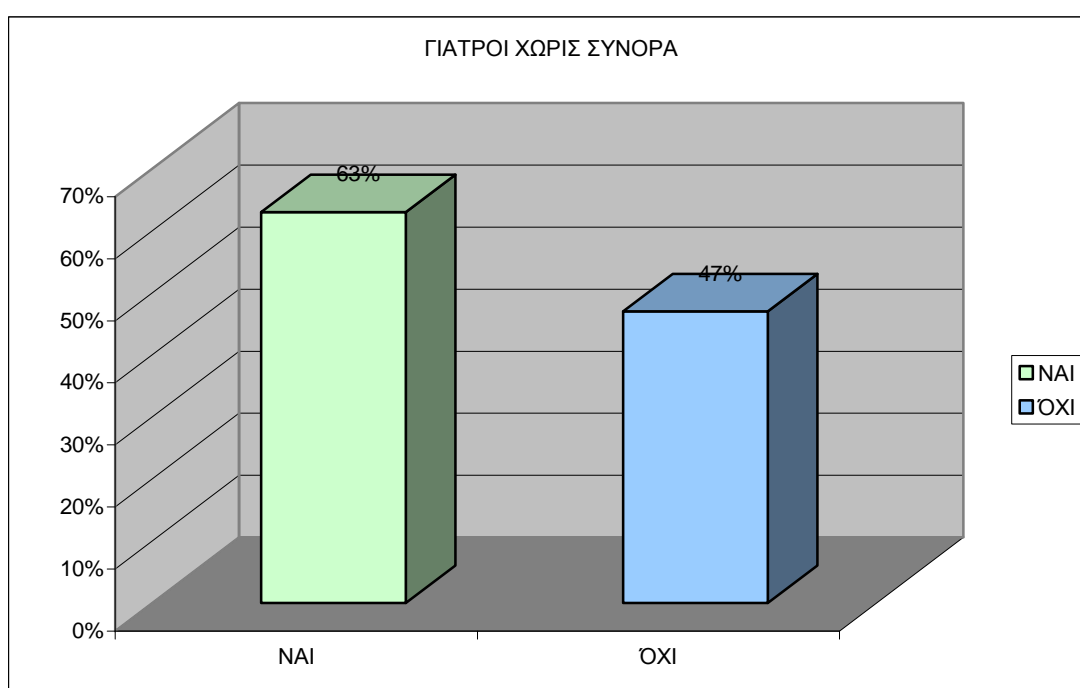
Πίνακας 15.1

Το 48% των ερωτηθέντων δεν θεωρεί ότι είναι πλήρως ενημερωμένο για τον εθελοντισμό, το 28% δεν ασχολείται με τον εθελοντισμό και το 24% θεωρεί ότι είναι ενημερωμένο όσον αφορά τον εθελοντισμό.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	24	24	24	24
ΌΧΙ	48	48	48	72
ΔΕΝ ΑΣΧΟΛΟΥΜΑΙ	28	28	28	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 15.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 16: Θα συμμετείχατε σε αποστολή με τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα;

Διάγραμμα 16

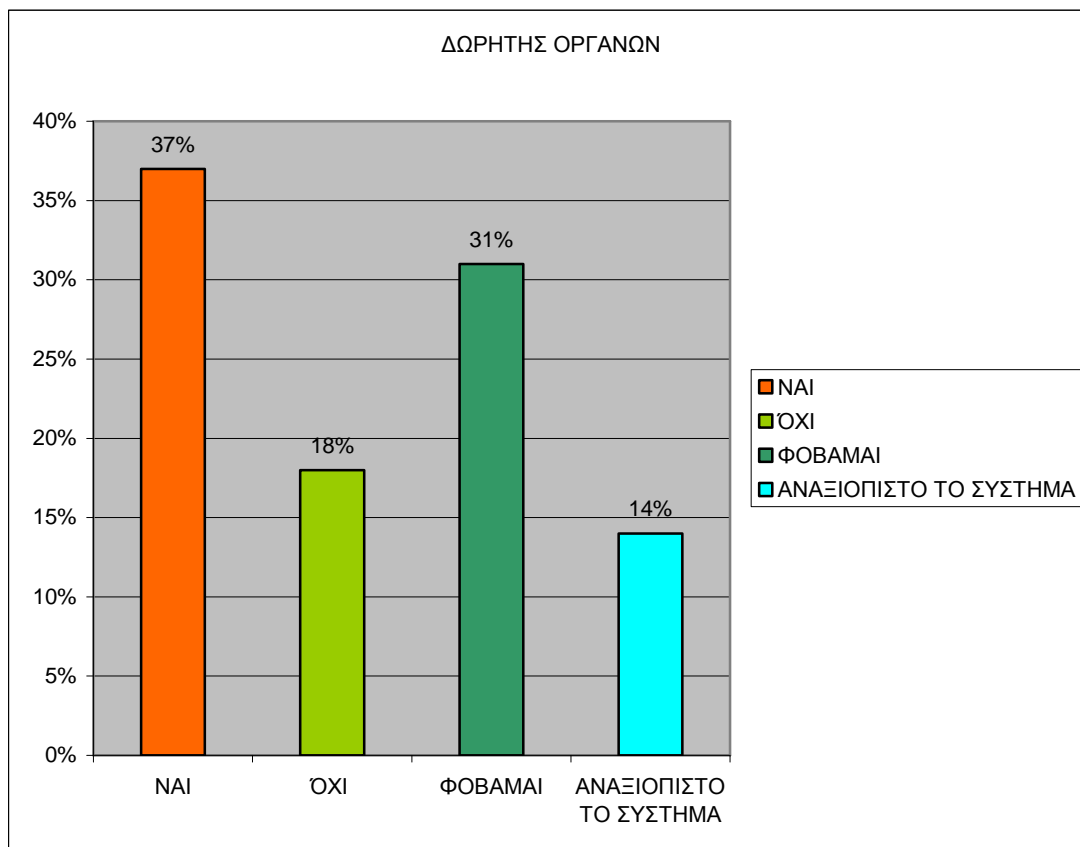
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	
ΝΑΙ	63%
ΌΧΙ	47%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

Πίνακας 16.1

Το 63% θα ήθελε να συμμετέχει σε μια αποστολή των γιατρών χωρίς σύνορα και το 47% απαντάει αρνητικά στην ερώτηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 17: Θα γνώσασταν δωρητές οργάνων;

Διάγραμμα 17

ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ	
ΝΑΙ	37%
ΟΧΙ	18%
ΦΟΒΑΜΑΙ	31%
ΑΝΑΞΙΟΠΙΣΤΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	14%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

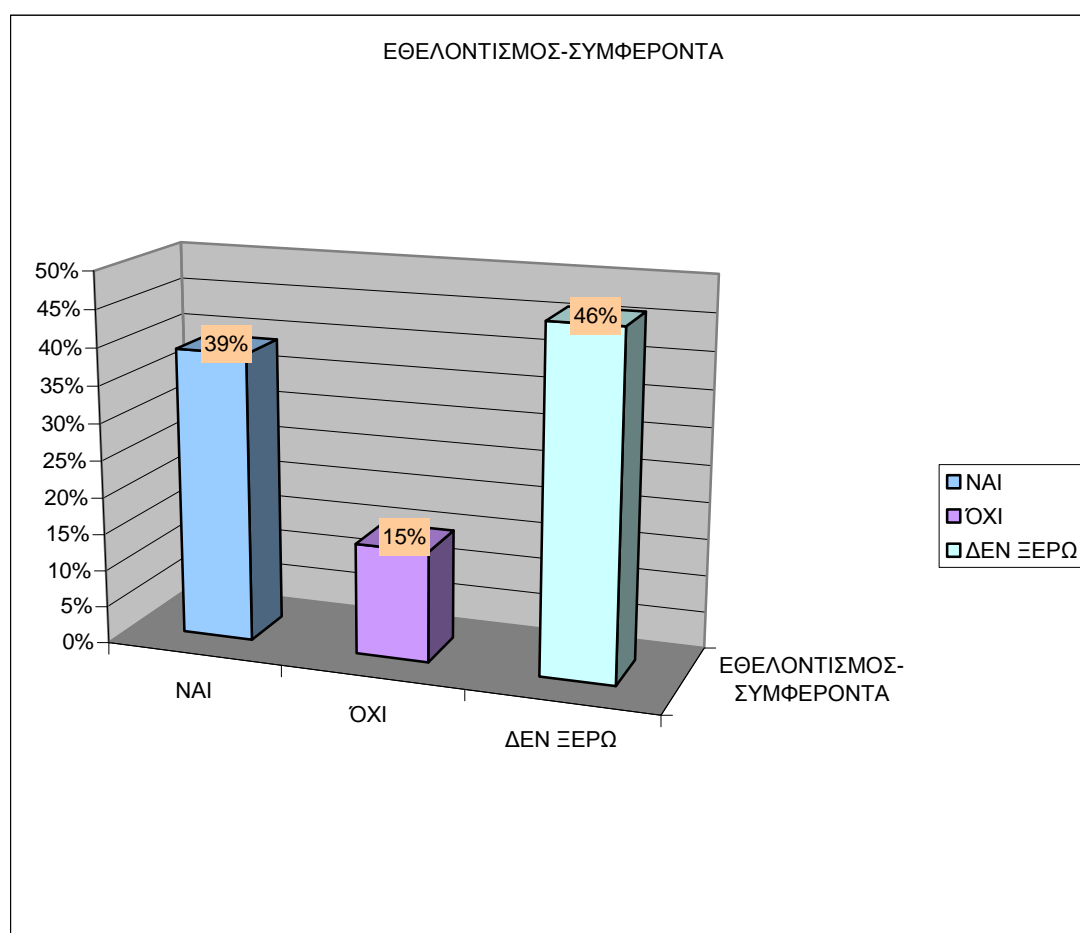
Πίνακας 17.1

Το 37% των ερωτηθέντων απάντησαν θετικά στην ερώτηση αν θέλουν να γίνουν δωρητές οργάνων και το 31% είπε ότι φοβάται την διαδικασία.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	37	37	37	37
ΌΧΙ	18	18	18	55
ΦΟΒΑΜΑΙ	31	31	31	86
ΑΝΑΞΙΟΠΙΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	14	14	14	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 17.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 18: Πιστεύετε ότι ο εθελοντισμός εξυπηρετεί αλλού είδους συμφέροντα;

Διάγραμμα 18

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ-ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ	
ΝΑΙ	39%
ΟΧΙ	15%
ΔΕΝ ΞΕΡΩ	46%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

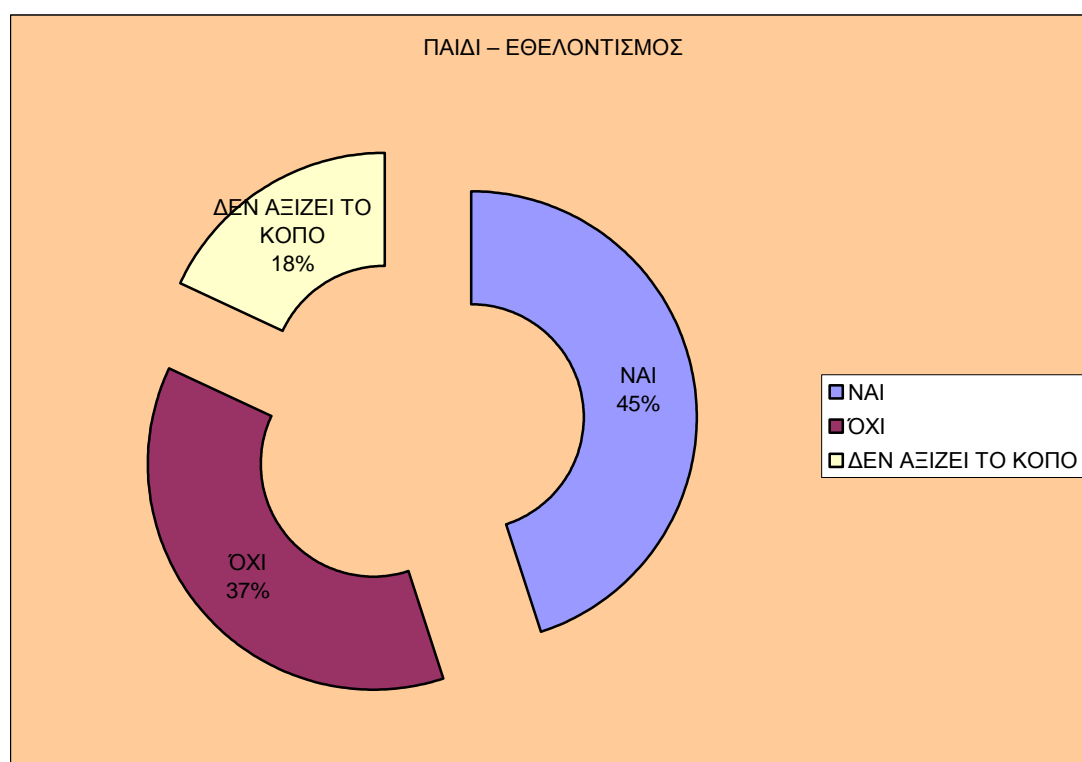
Πίνακας 18.1

Το 46% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι δεν ξέρουν εάν ο εθελοντισμός εξυπηρετεί άλλα συμφέροντα και το 39% πιστεύει σε αυτή την άποψη.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	39	39	39	39
ΟΧΙ	15	15	15	54
ΔΕΝ ΞΕΡΩ	46	46	46	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 18.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 19: Θα θέλατε το παιδί σας να γίνει εθελοντής-ντρια;

Διάγραμμα 19

ΠΑΙΔΙ – ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ	
ΝΑΙ	45%
ΟΧΙ	37%
ΔΕΝ ΑΞΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΟΠΟ	18%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

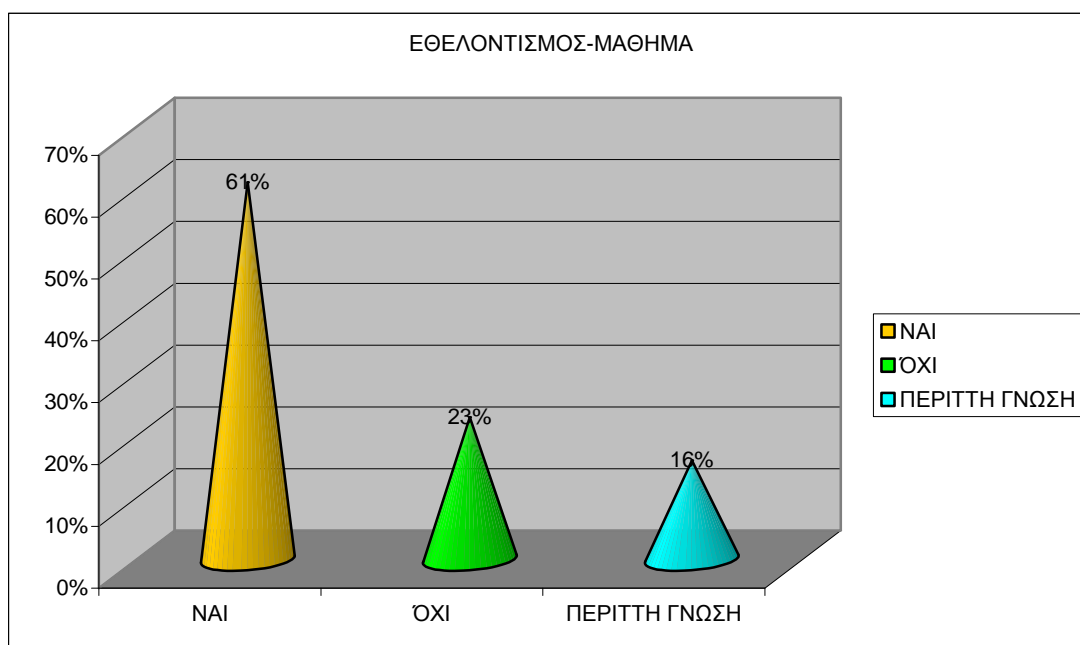
Πίνακας 19.1

Το 45% των συμμετεχόντων θα ήθελε το παιδί του να ασχοληθεί με τον εθελοντισμό, το 37% είναι αρνητικό και το 18% θεωρεί ότι δεν αξίζει τον κόπο.

	ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ			ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	45	45	45	45
ΌΧΙ	37	37	37	82
ΔΕΝ ΑΞΙΖΕΙ	18	18	18	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 19.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 20: Θεωρείτε ότι ο εθελοντισμός θα μπορούσε να διδάσκεται σαν μάθημα στα σχολεία;

Διάγραμμα 20

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ-ΜΑΘΗΜΑ	
ΝΑΙ	61%
ΟΧΙ	23%
ΠΕΡΙΤΤΗ ΓΝΩΣΗ	16%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

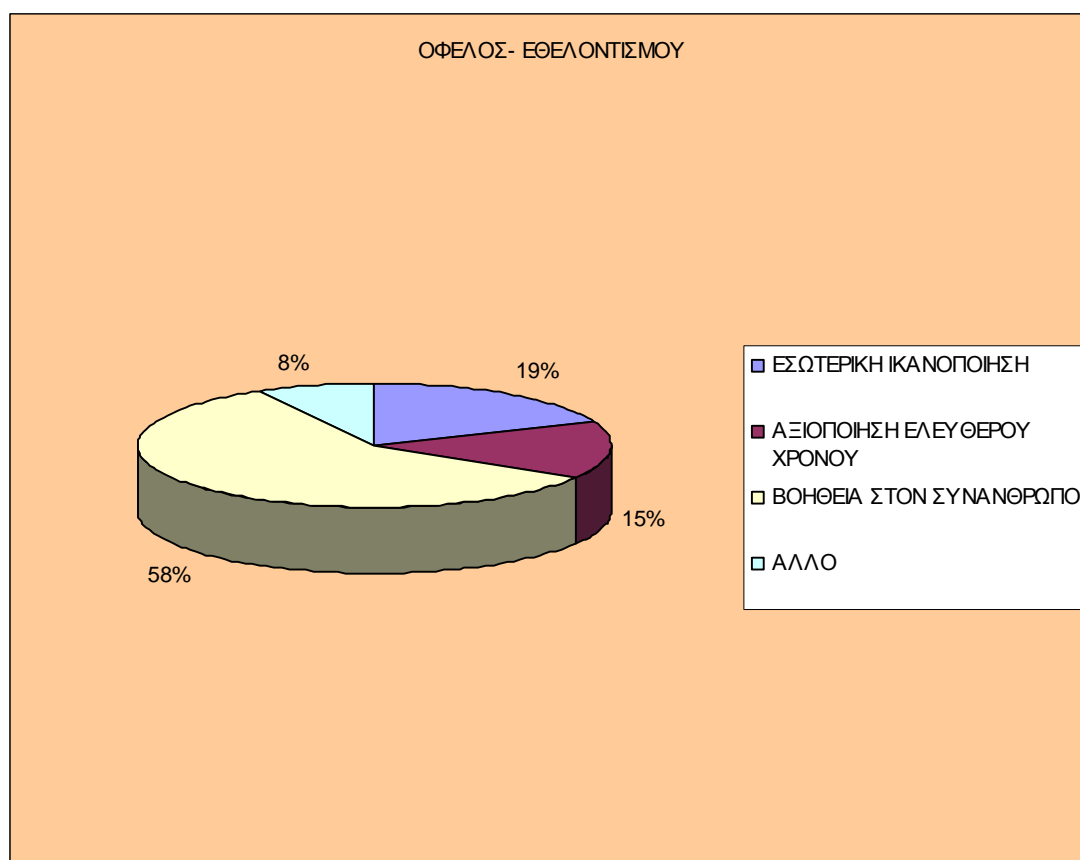
Πίνακας 20.1

Το 61% θα ήθελε να διδάσχετε στα σχολεία ο εθελοντισμός, το 23% είναι αρνητικό στην ιδέα και το 16% το θεωρεί περιττή γνώση.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΜΑΘΗΜΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΝΑΙ	61	61	61	61
ΟΧΙ	23	23	23	84
ΠΕΡΙΤΤΗ ΓΝΩΣΗ	16	16	16	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 20.2

ΕΡΩΤΗΣΗ 21: Ποιο κατά την γνώμη σας είναι το όφελος της εθελοντικής συμμετοχής;

Διάγραμμα 21

ΟΦΕΛΟΣ- ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ	
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	19%
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	15%
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ	58%
ΑΛΛΟ	8%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

Πίνακας 21.1

Το 58% των ερωτηθέντων απάντησαν στην ερώτηση για τα οφέλη του εθελοντισμού, ότι μεγαλύτερο όφελος είναι η βοήθεια στον συνάνθρωπο ακολουθεί με ποσοστό 19% η εσωτερική ικανοποίηση.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΟΦΕΛΟΣ		ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
		ΠΟΣΟΣΤΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	19	19	19	19
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	15	15	15	34
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ	58	58	58	92
ΆΛΛΟ	8	8	8	100
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	

Πίνακας 21.2

Συσχετίσεις – Αποτελέσματα

Συνδυαστικοί πίνακες

Συνδυαστικός 1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	PEARSON CORRELATION	1	157
	SIG.(2-tailed)		118
	N	100	100
ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ	PEARSON CORRELATION	157	1
	SIG.(2-tailed)	118	
	N	100	100

Σύμφωνα με τον πίνακα η οικονομική κατάσταση δεν επηρεάζει έναν άνθρωπο να γίνει εθελοντής. Για να επηρεάζει το δείγμα τότε το Sig= P-value > 0,8 και σε αυτή την περίπτωση είναι στο 0,1

Συνδυαστικός 2: ΘΡΗΣΚΕΙΑ - ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΘΡΗΣΚΕΙΑ	ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ
ΘΡΗΣΚΕΙΑ	PEARSON CORRELATION	1	-220*
	SIG.(2-tailed)		0,28
	N	100	100
ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ	PEARSON CORRELATION	-220*	1
	SIG.(2-tailed)	0,28	
	N	100	100

*.ο συσχετισμος είναι σημαντικός στο 0.05 επίπεδο (2- tailed)

Παρατηρούμε ότι η θρησκεία δεν επηρεάζει τον άνθρωπο που επιθυμεί να γίνει εθελοντής. Το Sig = 0,02.

Συνδυαστικός 3 : ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΠΙΡΡΟΗ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	PEARSON CORRELATION	1	0,46
	SIG.(2-tailed)		647
	N	100	100
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ	PEARSON CORRELATION	0,46	1
	SIG.(2-tailed)	647	
	N	100	100

Η εκπαίδευση ενός ανθρώπου από ότι διαπιστώνουμε επηρεάζει αρκετά την άποψη του για την πολιτική επιρροή του εθελοντισμού εφόσον το Sig = 0,6 .

Συνδυαστικός 4: ΘΡΗΣΚΕΙΑ – ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΘΡΗΣΚΕΙΑ	ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΘΡΗΣΚΕΙΑ	PEARSON CORRELATION	1	0,87
	SIG.(2-tailed)		389
	N	100	100
ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ	PEARSON CORRELATION	0,87	1
	SIG.(2-tailed)	389	
	N	100	100

Βλέποντας τον πίνακα παρατηρούμε ότι η θρησκεία επηρεάζει αλλά όχι σημαντικά την άποψη των ανθρώπων όσον αφορά την διάθεση τους να γίνουν δωρητές οργάνων. Sig = 0,3

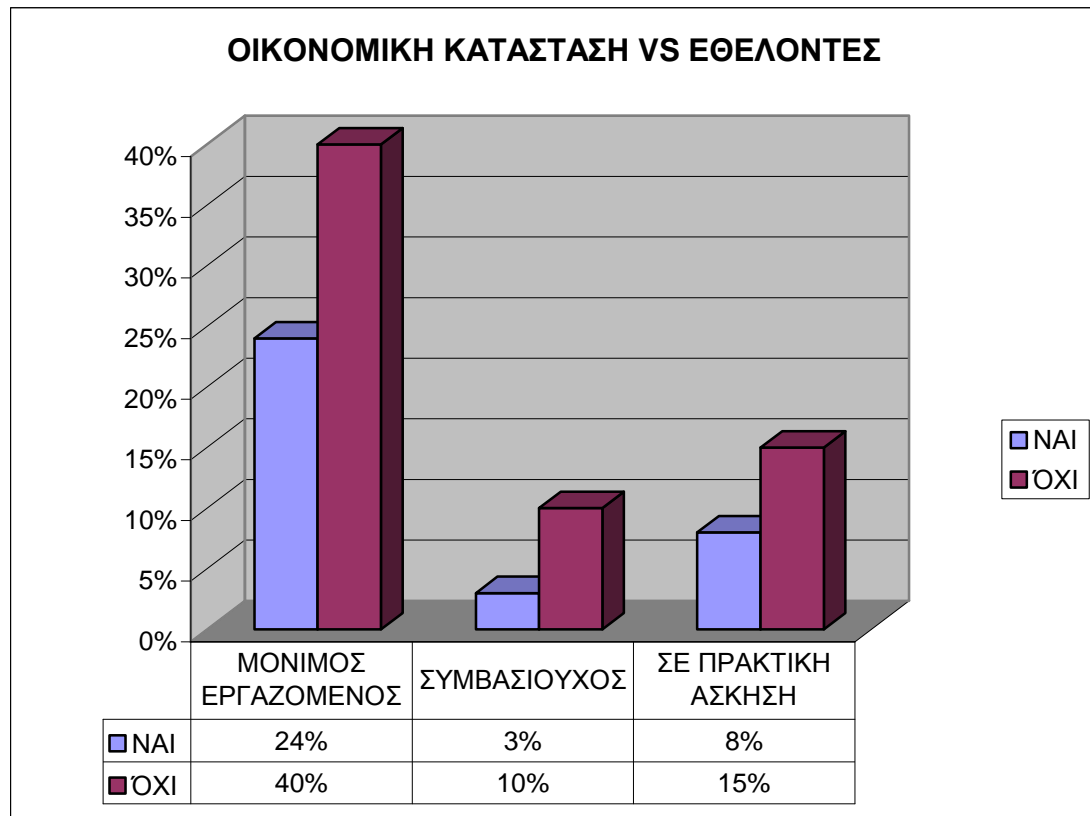
Συνδυαστικός 5: ΦΥΛΛΟ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ		ΦΥΛΟ	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΦΥΛΟ	PEARSON CORRELATION	1	121
	SIG.(2-tailed)		229
	N	100	100
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	PEARSON CORRELATION	121	1
	SIG.(2-tailed)	229	
	N	100	100

Το φύλλο ενός ανθρώπου επηρεάζει ελάχιστα την άποψη του για την ενημέρωση όσον αφορά τον εθελοντισμό. Sig = 0,2

Συνδυαστικά διαγράμματα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

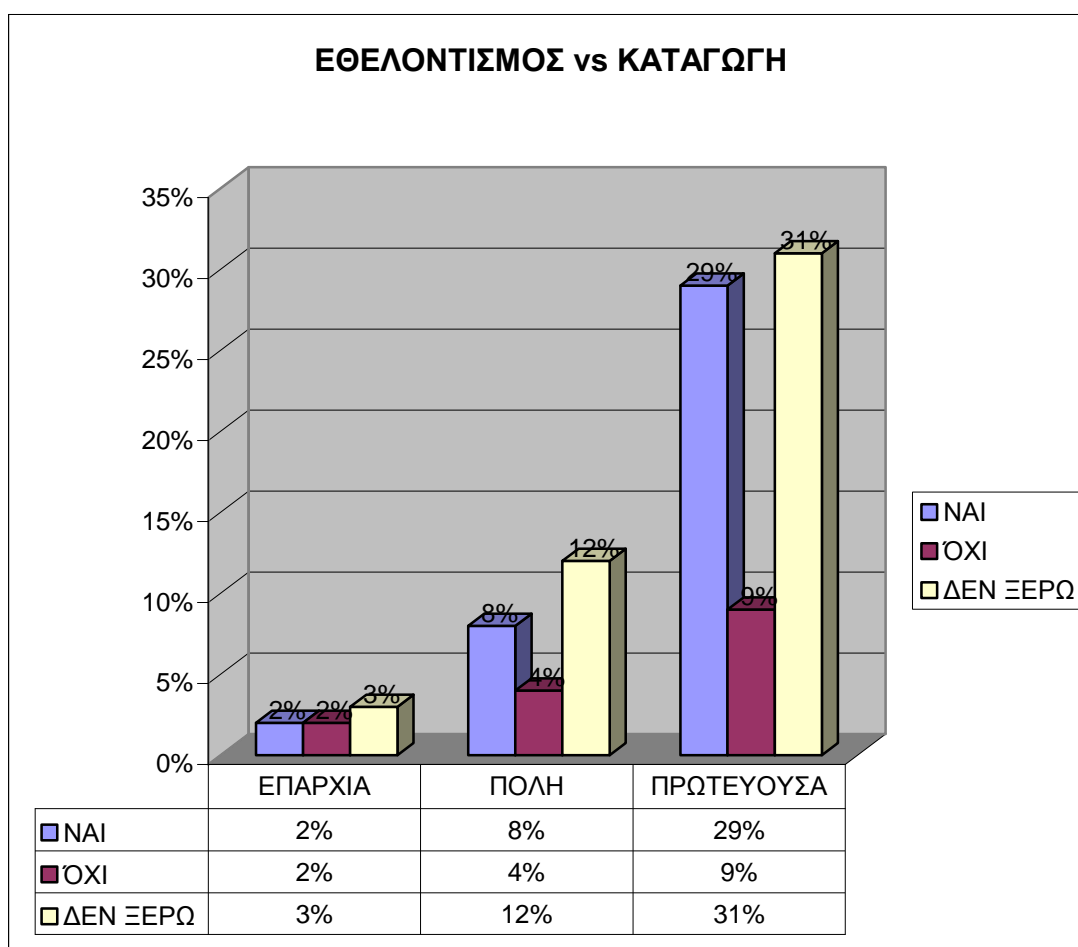
Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα το 40% των μόνιμων εργαζομένων απαντάει αρνητικά στην ερώτηση αν είναι εθελοντές το 10% των συμβασιούχων και το 15% των φοιτητών σε πρακτική άσκηση. Ενώ θετικά απαντά το 24% των μόνιμων εργαζομένων και το 3% των συμβασιούχων και το 8% των φοιτητών σε πρακτική άσκηση.

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	PEARSON CORRELATION	1	0,041
	SIG.(2-tailed)		683
	N	100	100
ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ	PEARSON CORRELATION	0,041	1
	SIG.(2-tailed)	683	
	N	100	100

Πίνακας 1

Όπως διακρίνουμε από τον παραπάνω πίνακα η οικονομική κατάσταση σχετίζεται αλλά όχι σημαντικά με το αν οι ερωτηθέντες θα γίνονταν εθελοντές σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση, καθώς το sig. = P-Value = 0,68. Για να θεωρήσουμε ότι υπάρχει πλήρης συσχέτιση των δυο μεταβλητών πρέπει το sig.= 1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Όπως βλέπουμε από το παραπάνω διάγραμμα το 29% που διαμένουν στη Πρωτεύουσα απαντούν ότι ο εθελοντισμός εξυπηρετεί άλλου είδους συμφέροντα ενώ το 31% από τον ίδιο τόπο διαμονής απαντάει ότι δεν ξέρει αν εξυπηρετούνται συμφέροντα.

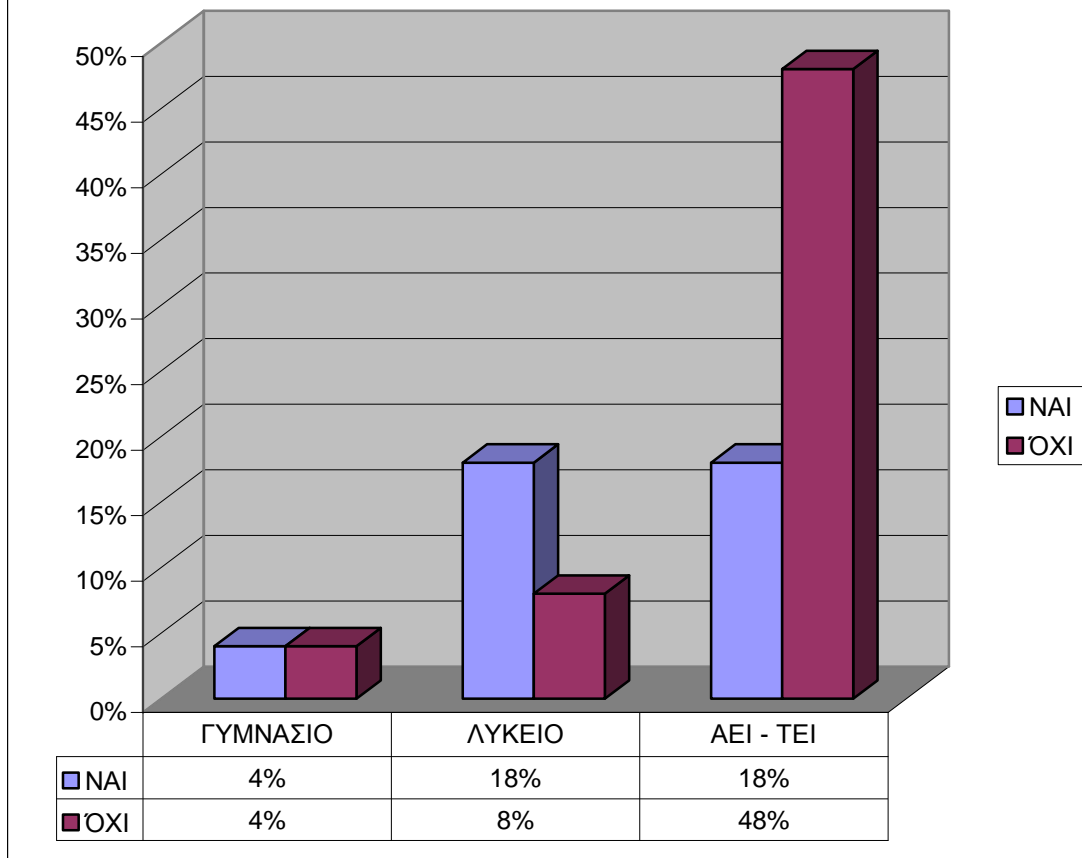
ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΚΑΤΑΓΩΓΗ	ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ
ΚΑΤΑΓΩΓΗ	PEARSON CORRELATION	1	0,59
	SIG.(2-tailed)		558
	N	100	100
ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ	PEARSON CORRELATION	0,59	1
	SIG.(2-tailed)	558	
	N	100	100

Πίνακας 2

Ο παραπάνω πίνακας μας δείχνει ότι η καταγωγή δεν επηρεάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων όσον αφορά τα συμφέροντα που μπορεί να κρύβονται πίσω από εθελοντικές οργανώσεις. Το sig.= 0.55

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Όπως παρατηρούμε από το παραπάνω διάγραμμα το 48% των ερωτηθέντων που έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους σε ανώτατα ιδρύματα απαντούν αρνητικά στο ερώτημα που τέθηκε εάν ο εθελοντισμός επηρεάζεται θετικά από την οικονομική κρίση.

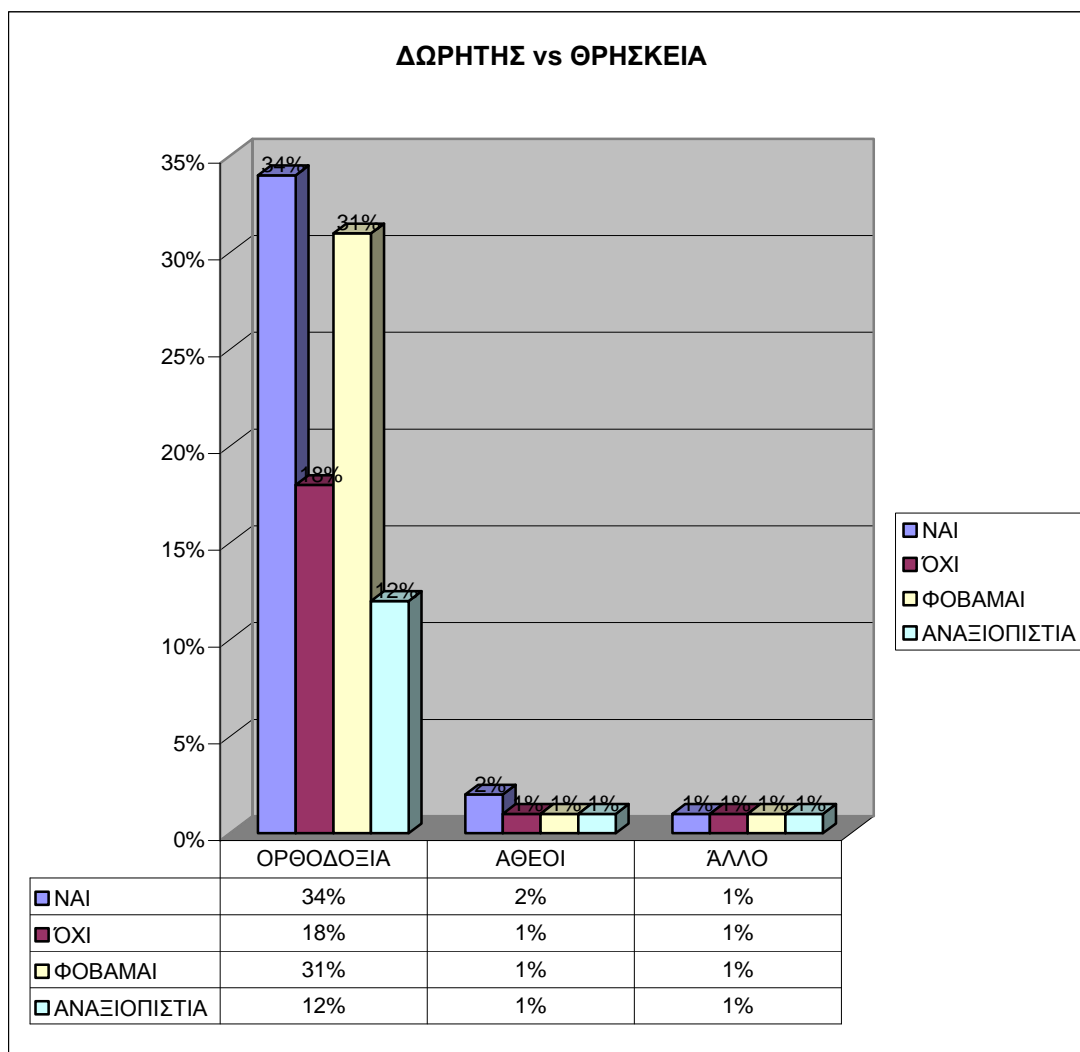
ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	PEARSON CORRELATION	1	-117
	SIG.(2-tailed)		247
	N	100	100
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	-117	1
	SIG.(2-tailed)	247	
	N	100	100

Πίνακας 3

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι οι δυο μεταβλητές δεν επηρεάζονται καθόλου μεταξύ τους. Καθώς το sig.= P-Value= 0,24

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

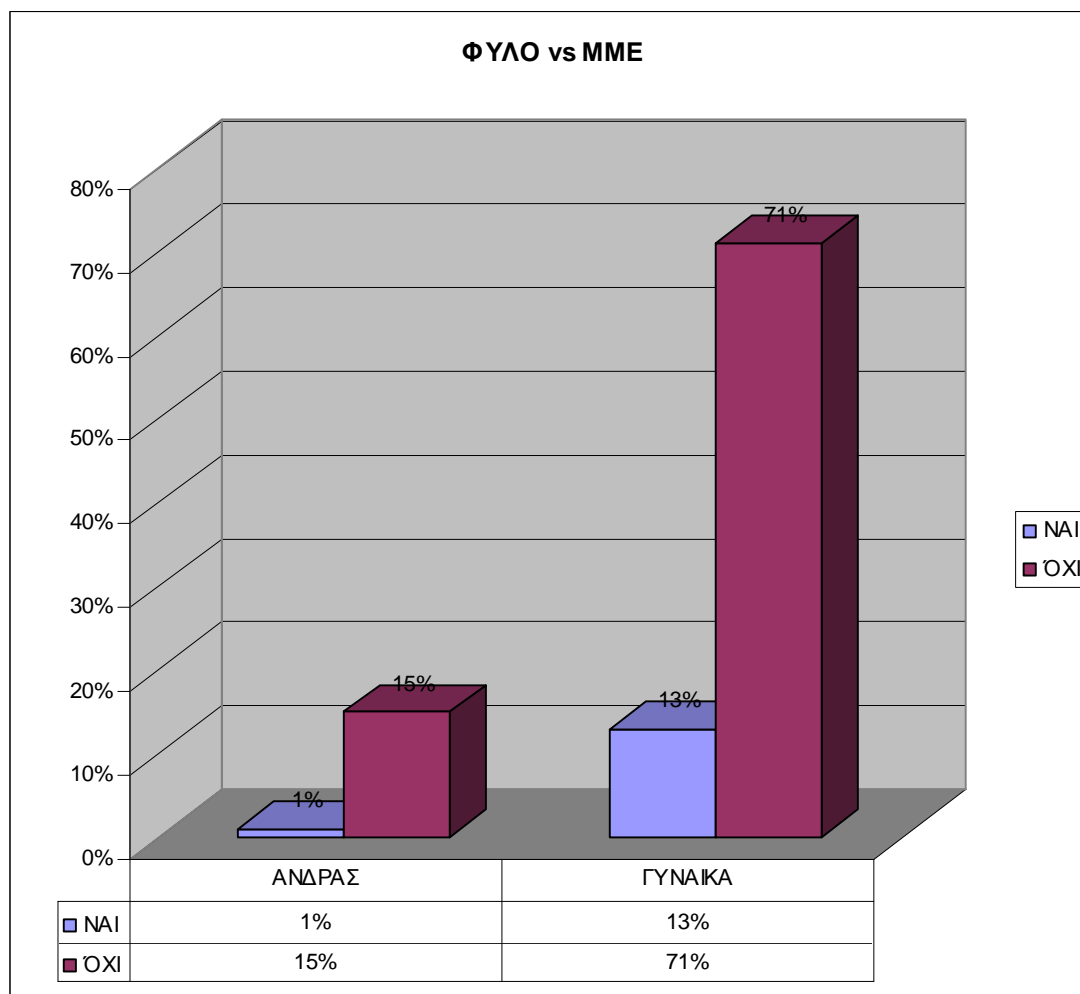
Το παραπάνω διάγραμμα μας δείχνει ότι το 34% των Χριστιανών Ορθόδοξων θα έμπαιναν στην διαδικασία του να γίνουν δωρητές οργάνων. Το 31% υποστηρίζει ότι φοβάται την όλη διαδικασία.

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ			
		ΘΡΗΣΚΕΙΑ	ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΘΡΗΣΚΕΙΑ	PEARSON CORRELATION	1	.003
	SIG.(2-tailed)		.975
	N	100	100
ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ	PEARSON CORRELATION	.003	1
	SIG.(2-tailed)	.975	
	N	100	100

Πίνακας 4

Ο παραπάνω πίνακας μας δείχνει ότι οι μεταβλητές συσχετίζονται απόλυτα η θρησκεία δηλαδή επηρεάζει τους ερωτηθέντες στο να γίνουν δωρητές οργάνων. Sig.= 0,97

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

Το 71% των ερωτηθέντων όπου εκπροσωπούν το γυναικείο φύλο απαντά αρνητικά ότι δηλαδή δεν ενημερώνουν επαρκώς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Το ίδιο αρνητικά απαντά και το μεγαλύτερο ποσοστό των αντρών 15%.

		ΦΥΛΟ	MME
ΦΥΛΟ	PEARSON CORRELATION	1	.097
	SIG.(2-tailed)		335
	N	100	100
MME	PEARSON CORRELATION	.097	1
	SIG.(2-tailed)	335	
	N	100	100

Πίνακας 5

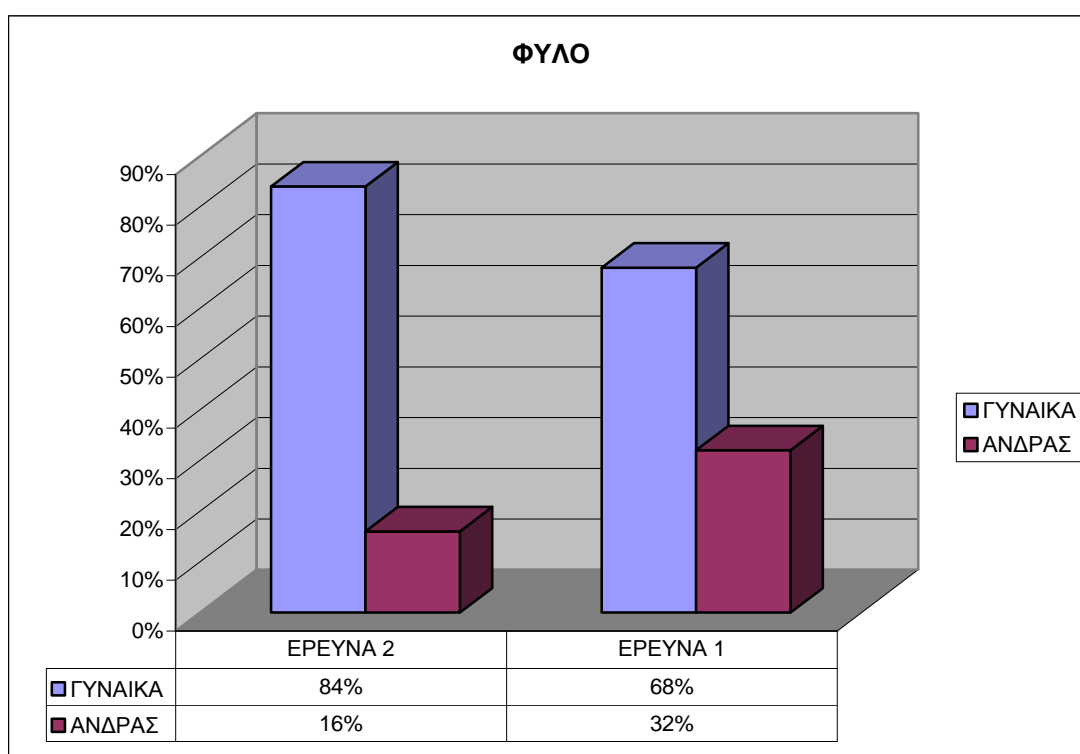
Παρατηρούμε στον πίνακα ότι οι δυο μεταβλητές δεν αλληλοεπηρεάζονται καθώς το sig.= 0.33 που σημαίνει ότι το φύλο δεν παίζει κανένα απολύτως ρόλο στην απάντηση που έδωσαν οι συμμετέχοντες.

Συνδυαστικά διαγράμματα πρώτης και δεύτερης έρευνας

Όπου η πρώτη είναι η έρευνα που διεξήχθη την περίοδο 2009-2010 και είχε ως δείγμα απλούς πολίτες και φοιτητές ενώ η δεύτερη διεξήχθη το 2010 τους μήνες Μάιο- Αύγουστο και είχε ως δείγμα νοσηλευτές και φοιτητές νοσηλευτικής σε πρακτική άσκηση.

Συνδυαστικό διάγραμμα 1:

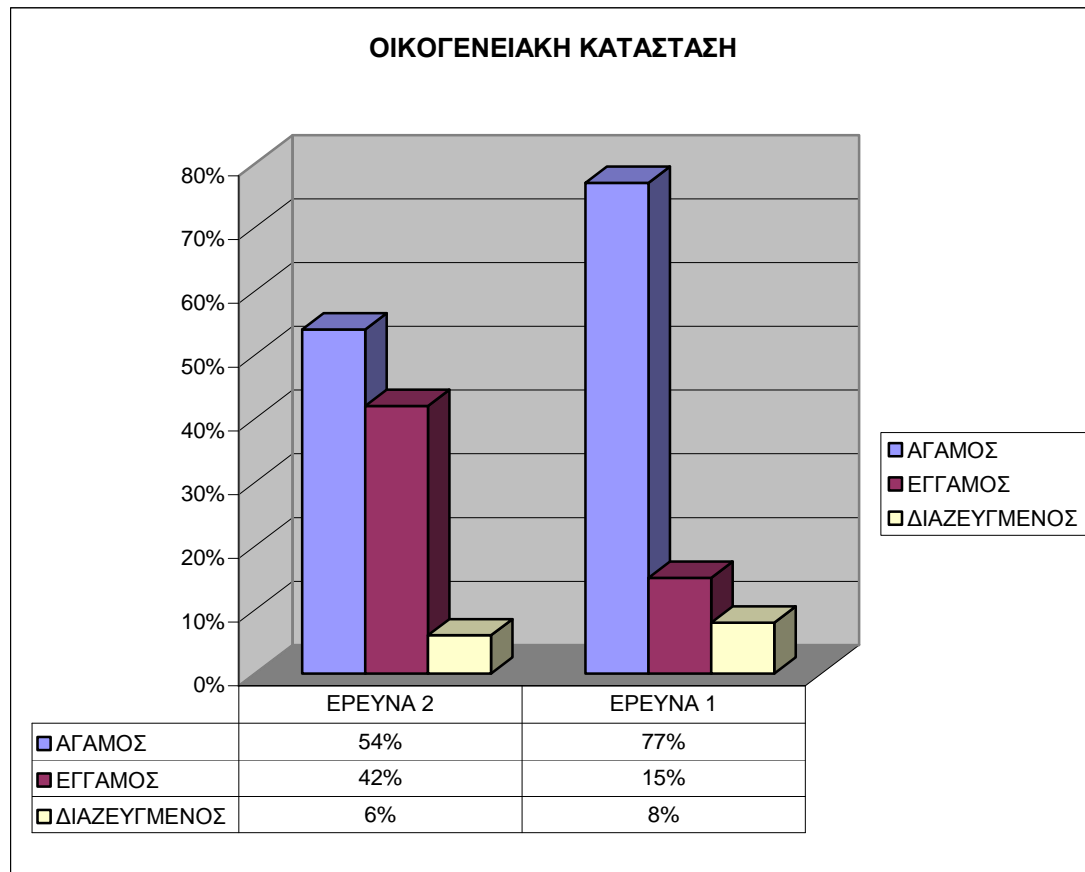
Κοινή ερώτηση 1: Φύλο

Το 84% στην δεύτερη έρευνα είναι γυναίκες ενώ στην πρώτη το 68%. Στην πρώτη έρευνα το 32% είναι άντρες ενώ στη δεύτερη το 16%.

Συνδυαστικό διάγραμμα 2:

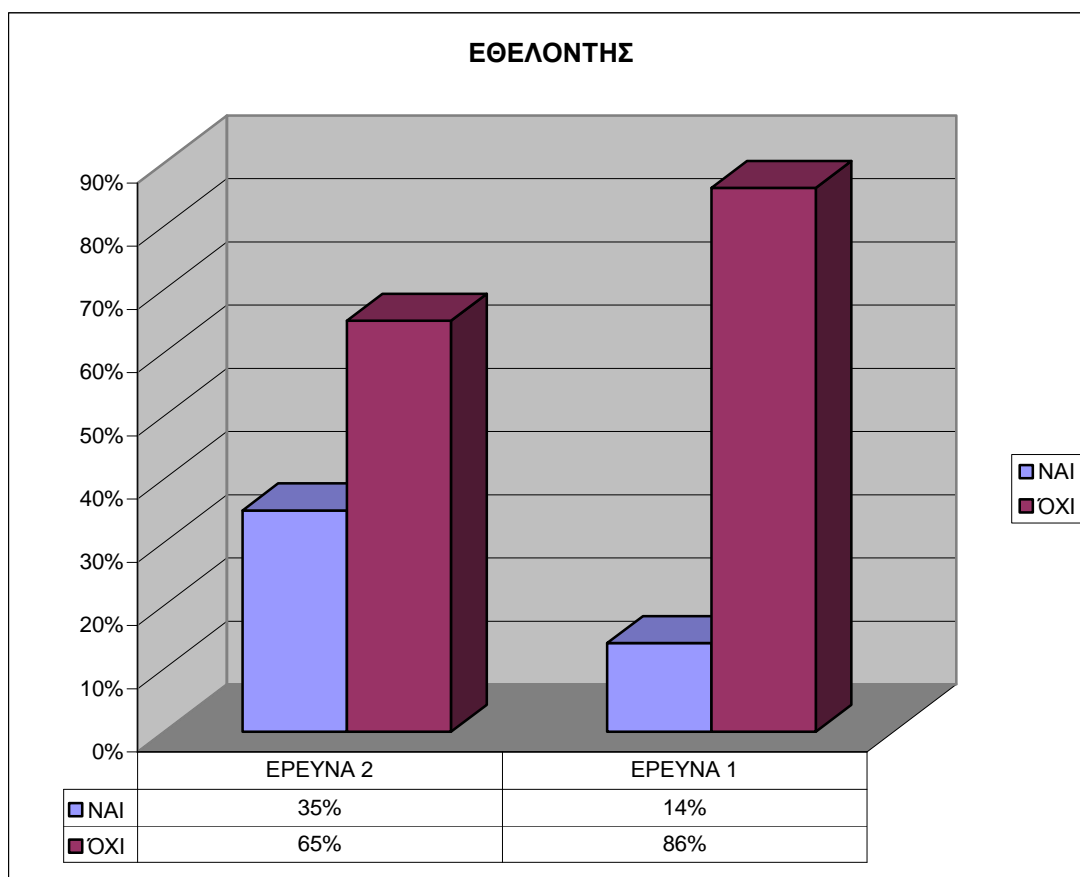
Κοινή ερώτηση 2: Οικογενειακή κατάσταση

Στην δεύτερη έρευνα όπως παρατηρούμε από το παραπάνω διάγραμμα το 54% των ερωτηθέντων δηλώνουν άγαμοι ενώ στην πρώτη έρευνα όπου το δείγμα είναι κυρίως φοιτητές το 77% είναι άγαμοι. Στην δεύτερη έρευνα το 42% είναι έγγαμοι, ποσοστό πολύ λογικό αφού το δείγμα ήταν εργαζόμενοι του νοσοκομείου Ευαγγελισμός.

Συνδυαστικό διάγραμμα 3:

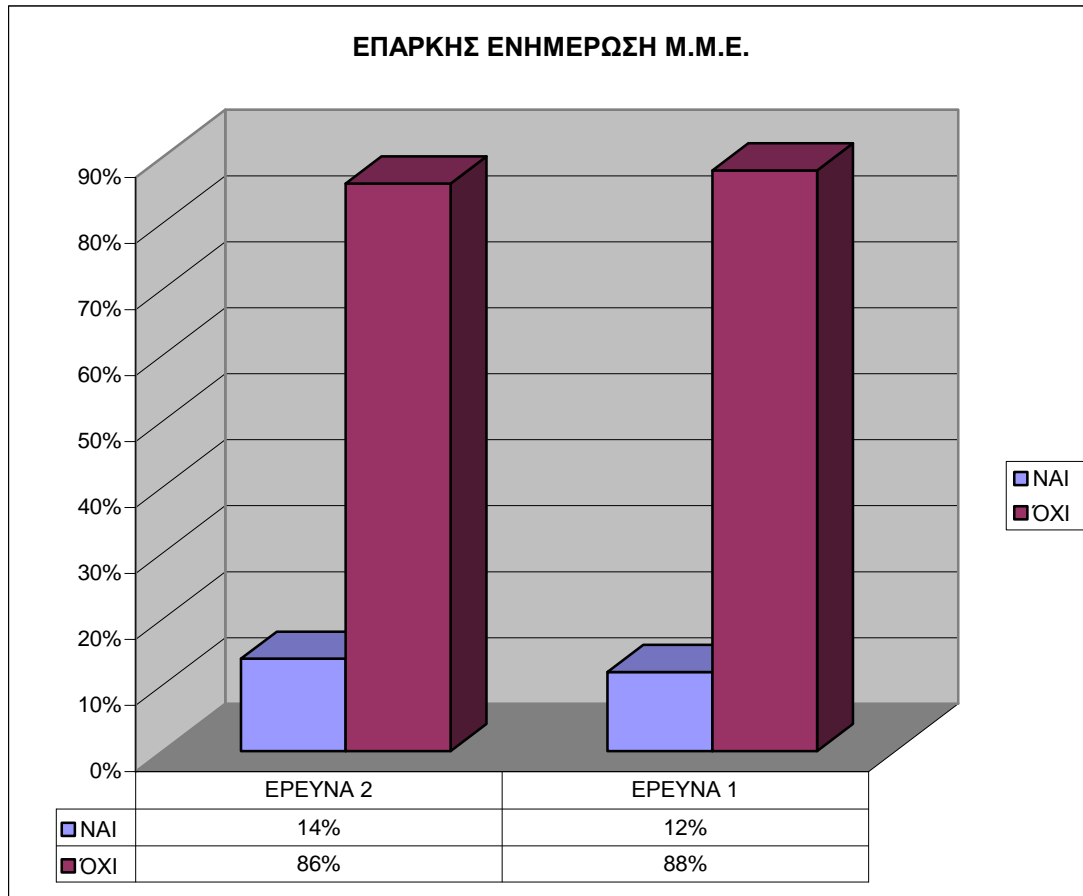
Κοινή ερώτηση 3: Είστε εθελοντής ;

Το 65% της δεύτερης έρευνας απάντησαν αρνητικά ότι δηλαδή δεν είναι εθελοντές και το 86% της πρώτη έρευνας. Στη δεύτερη έρευνα το 35% απάντησε θετικά ενώ στην πρώτη όπου το δείγμα είναι απλοί πολίτες απάντησαν θετικά το 14%.

Συνδυαστικό διάγραμμα 4:

Κοινή ερώτηση 4: Παρέχουν επαρκή ενημέρωση τα Μ.Μ.Ε;

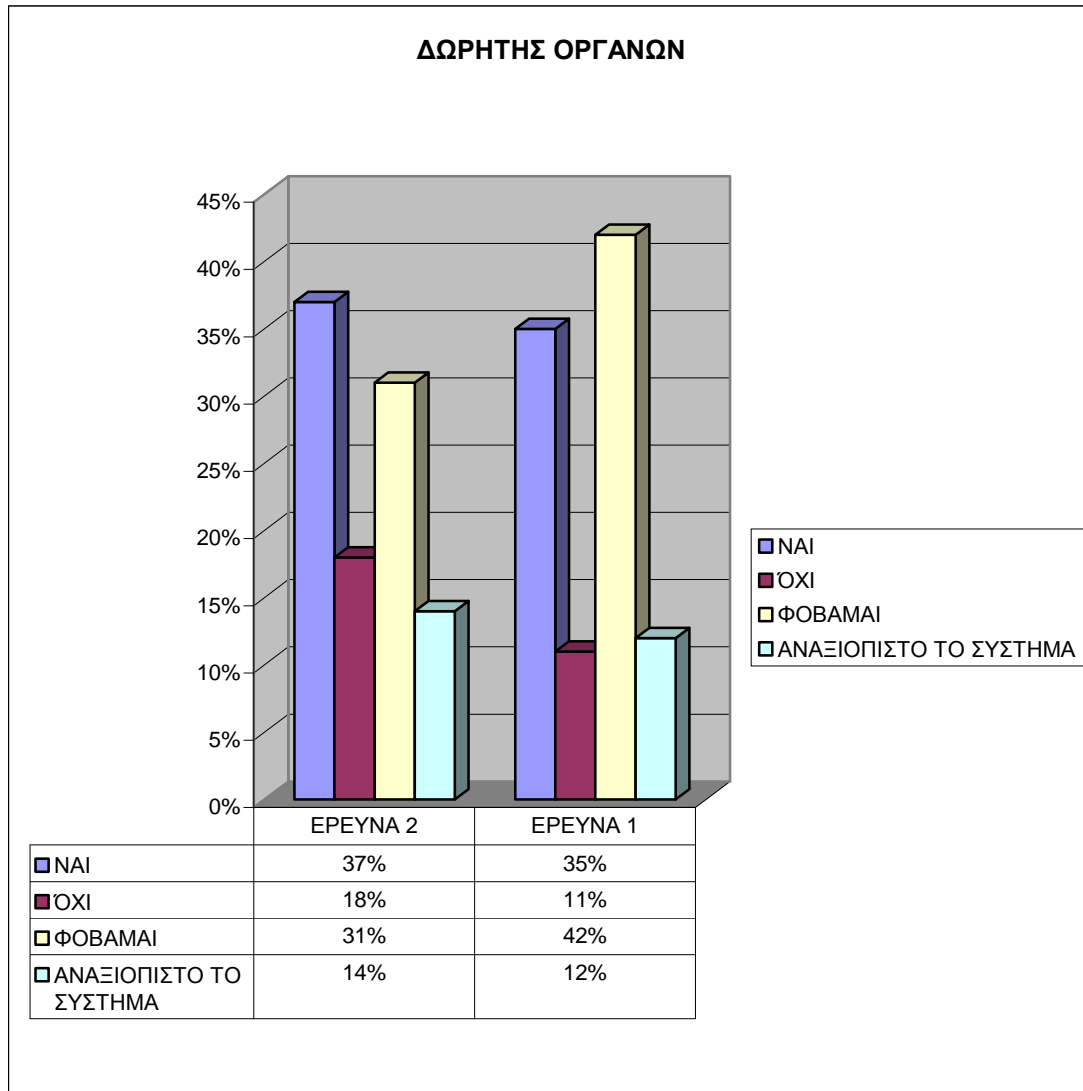

Όπως παρατηρούμε και στις δύο έρευνες είναι μικρές οι διαφορές σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δεν παρέχουν επαρκή ενημέρωση.

Συνδυαστικό διάγραμμα 5:

Κοινή ερώτηση 5: Θα γινόσασταν δωρητής οργάνων;

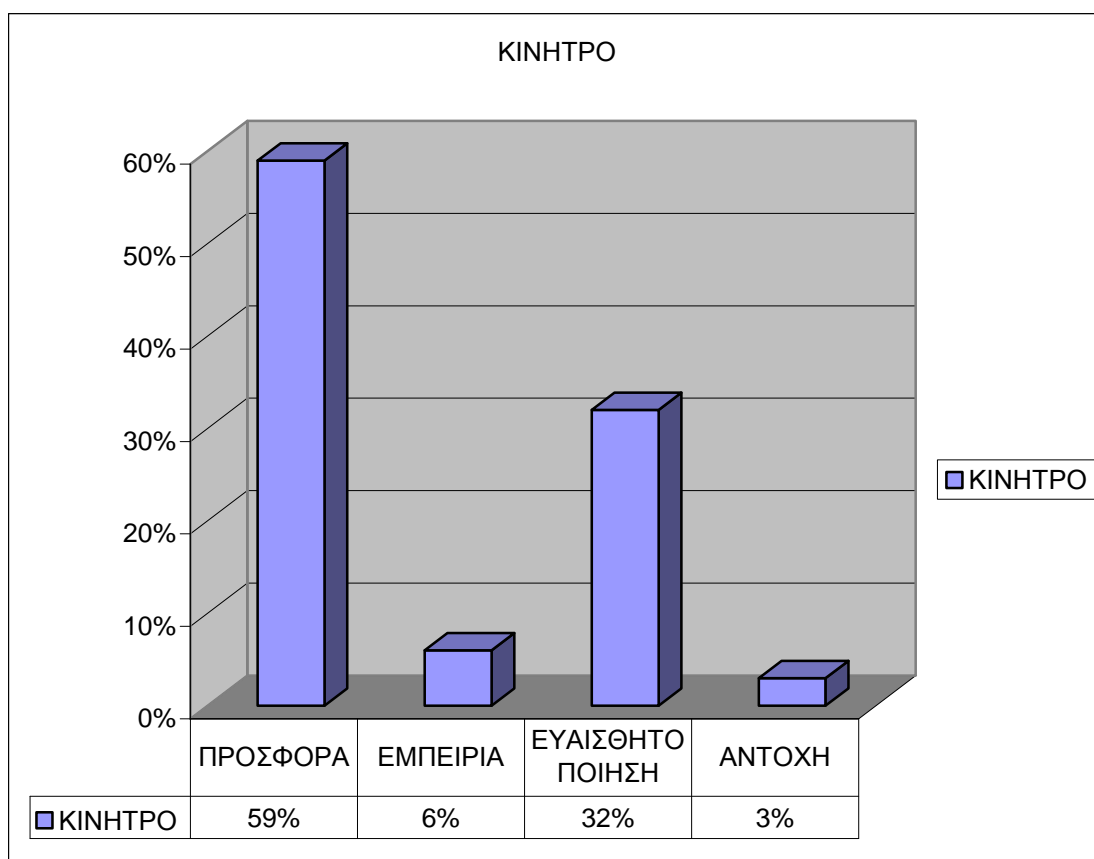

Στην ερώτηση αν θα γινόσασταν δωρητής οργάνων στην δεύτερη έρευνα οι επαγγελματίες υγείας απάντησαν θετικά το 37% ενώ το 31% φοβάται την διαδικασία. Στην πρώτη έρευνα το 42% απάντησε ότι φοβάται ενώ το 35% απάντησε θετικά.

Τα σημαντικότερα διαγράμματα της πρώτης έρευνας

Διάγραμμα 1

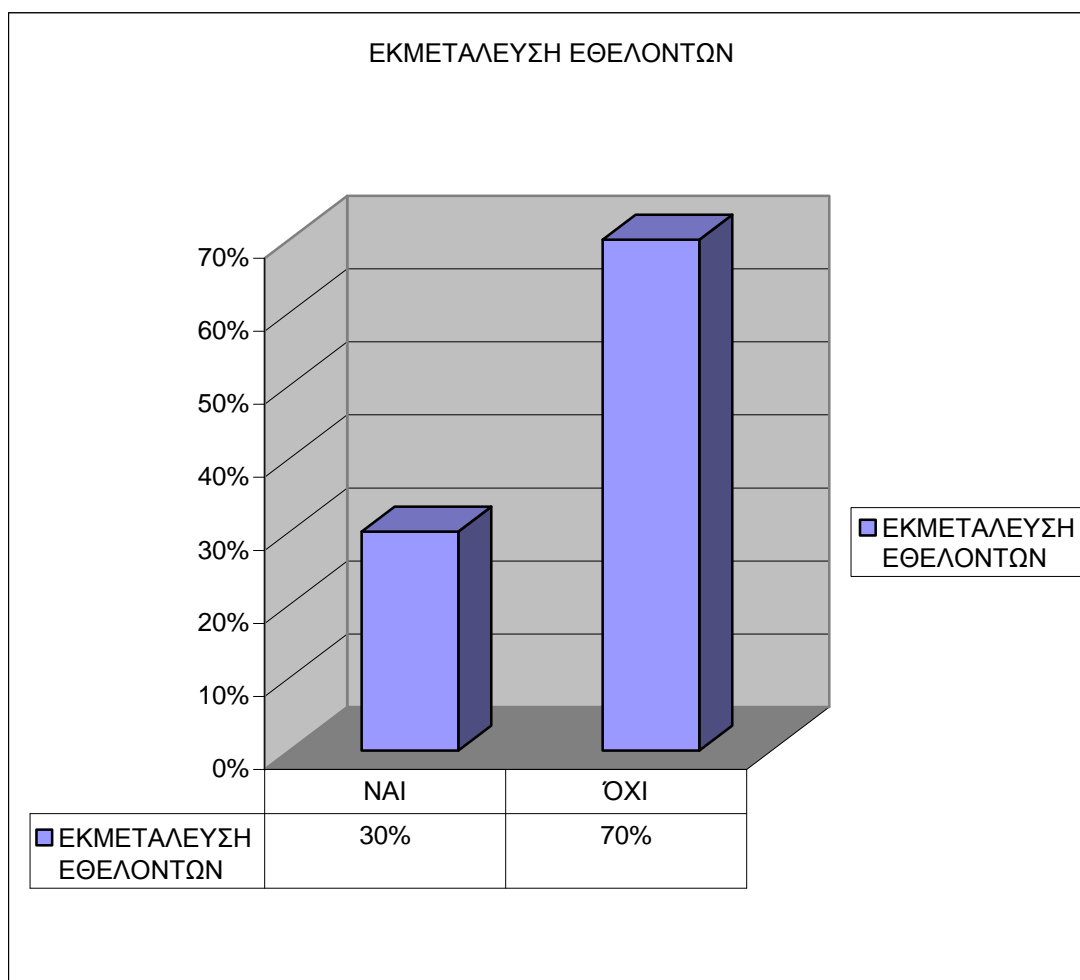
Ερώτηση: Ποιο πιστεύετε ότι είναι το θεμελιώδες κίνητρο των εθελοντών;

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα το θεμελιώδες κίνητρο για να γίνεις εθελοντής είναι η προσφορά με ποσοστό 59% και ακολουθεί η ευαισθητοποίηση με 32%.

Διάγραμμα 2

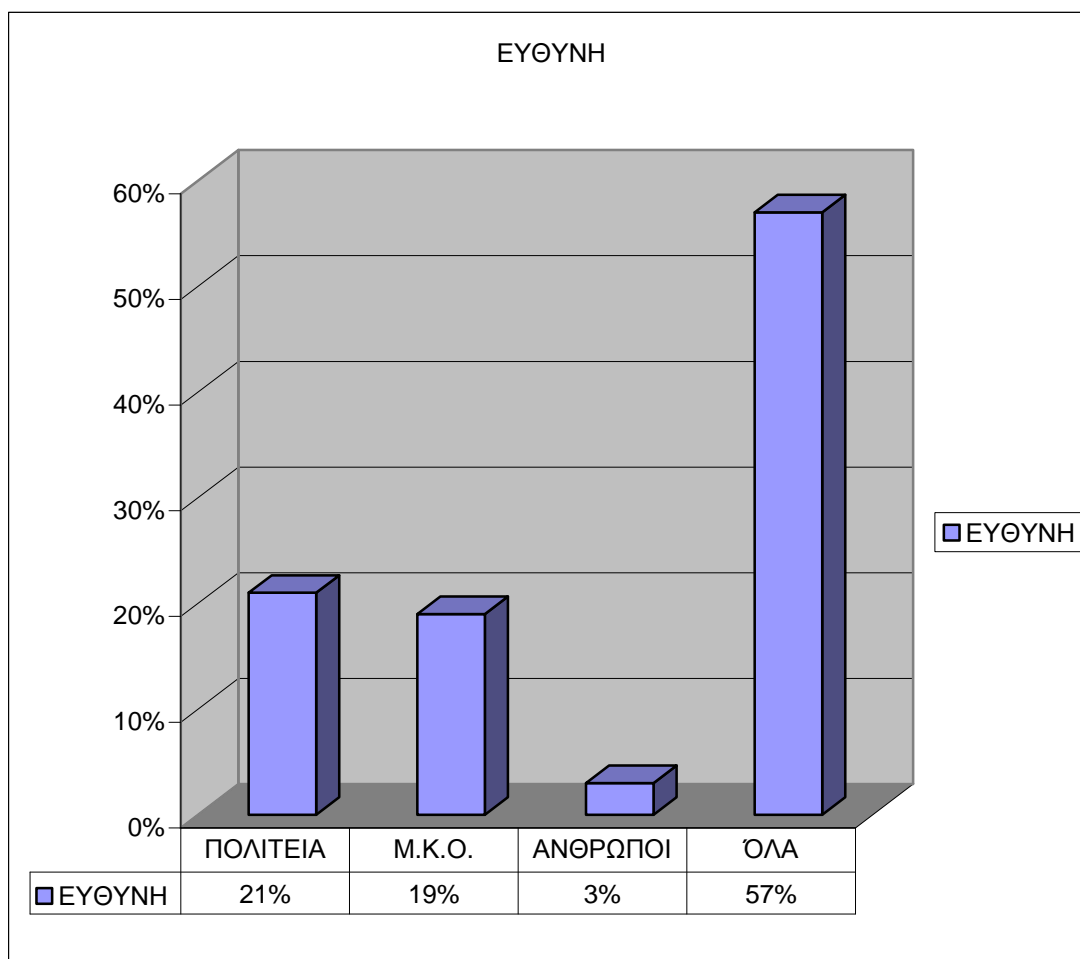
Ερώτηση: Πιστεύετε ότι υπάρχει εκμετάλλευση των εθελοντών;

Το 70% των ερωτηθέντων απάντησε αρνητικά δηλαδή ότι δεν πιστεύουν ότι υπάρχει εκμετάλλευση των εθελοντών.

Διάγραμμα 3:

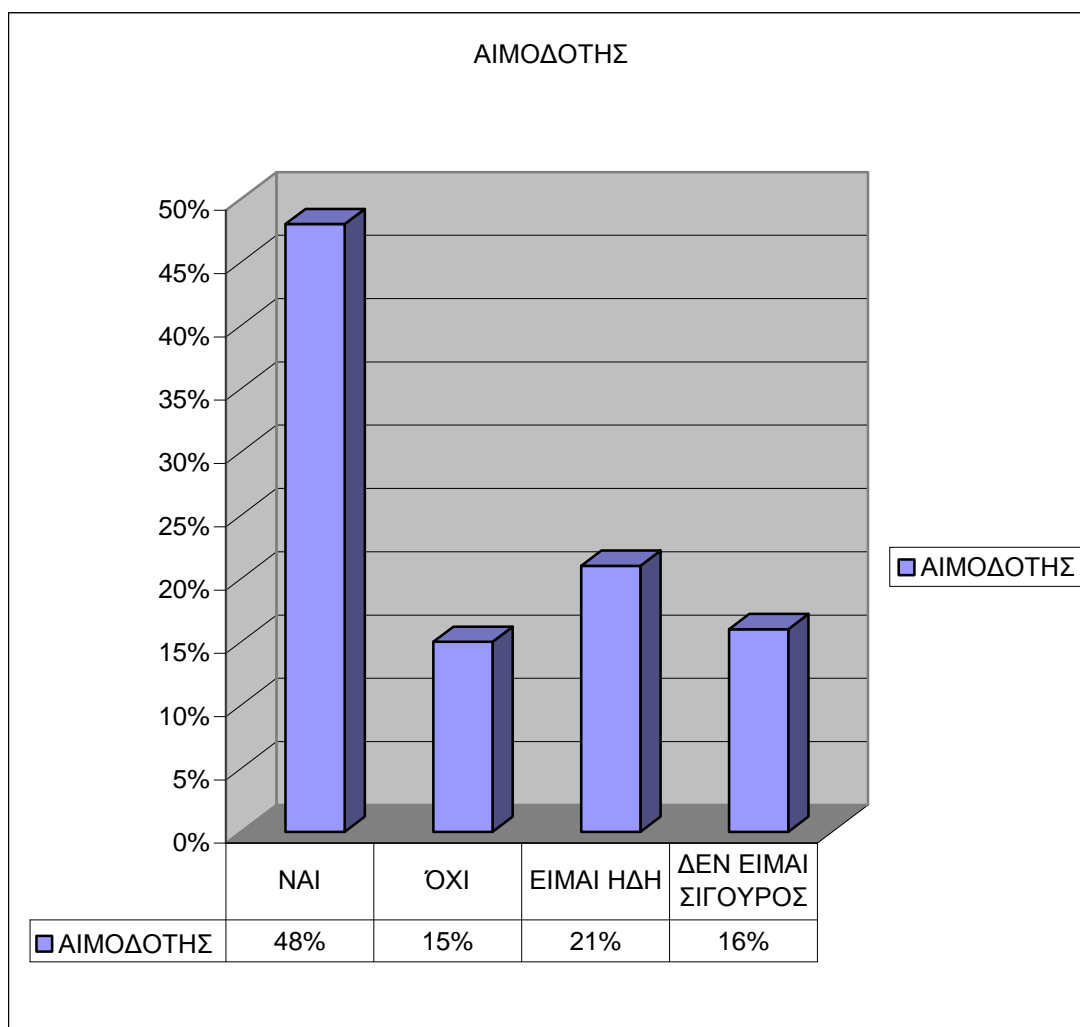
Ερώτηση: Αν υπάρχει κατά την γνώμη σας πρόβλημα εθελοντισμού, ποιος πιστεύετε ότι ευθύνεται;

Στο παραπάνω διάγραμμα φαίνεται ότι οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι ευθύνονται όλα τα παραπάνω με ποσοστό 57% και ακολουθεί με 21% η πολιτεία και 19% οι Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις.

Διάγραμμα 4:

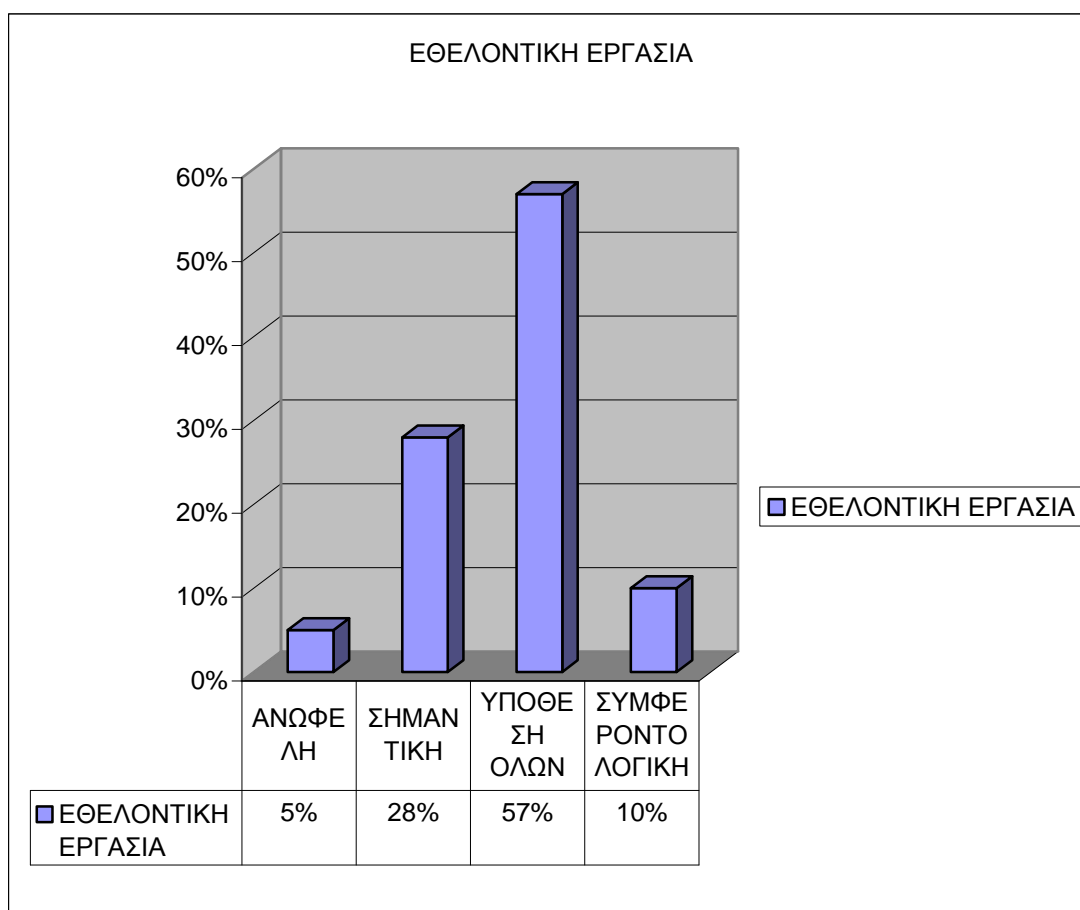
Ερώτηση: Θα γινόσασταν εθελοντής αιμοδότης;

Το 48% των ερωτηθέντων απάντησαν θετικά ενώ το 21% απάντησαν ότι είναι ήδη, το 16% ότι δεν είναι σίγουροι και το 15% απάντησαν αρνητικά. Είναι ένα θετικό βήμα εθελοντισμού η εθελοντική αιμοδοσία και οι πολίτες φαίνονται πιο ευαισθητοποιημένοι με αυτή την μορφή εθελοντισμού.

Διάγραμμα 5:

Ερώτηση : Πιστεύετε ότι η εθελοντική εργασία είναι;

Το 57% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η εθελοντική εργασία είναι υπόθεση όλων μας και ακολουθεί το 28% που πιστεύει ότι είναι σημαντική.

Συζήτηση Αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα που προκύπτουν με βάση τα διαγράμματα είναι τα παρακάτω. Σε δείγμα 100 ατόμων, ο ποσοστιαίος διαχωρισμός των φύλων που προκύπτει από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων είναι, 16% άνδρες και 84% γυναίκες. Η έρευνα περιλαμβάνει το φάσμα όλων των ηλικιών. Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα το έχουν άτομα ηλικίας 30-35 ετών και ακολουθούν τα άτομα ηλικίας 23-25 ετών.¹ Το μορφωτικό επίπεδο των συμμετεχόντων είναι γυμνασίου, λυκείου και ανώτατων ιδρυμάτων, όπου το μεγαλύτερο ποσοστό στην έρευνα το έχει η ανώτατη εκπαίδευση σε Πανεπιστήμια ή Τεχνολογικά ιδρύματα, το ποσοστό αγγίζει το 66%. Το 69% των ερωτηθέντων έχουν ως μόνιμο τόπο διαμονής την Πρωτεύουσα και με 24% επαρχιακή πόλη. Η οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων στην έρευνα, διακρίνεται για τις μικρές ποσοστιαίες διαφορές ανάμεσα στους έγγαμους και τους μη. Οι πρώτοι έχουν ποσοστό 42% ενώ οι δεύτεροι έρχονται πρώτοι με ελάχιστη διαφορά της τάξεως του 10%, καθώς το ποσοστό των άγαμων ανέρχεται στο 52%. Όσον αφορά τις θρησκευτικές πεποιθήσεις των ερωτηθέντων το 95% δηλώνουν Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα χωρίζονται σε μόνιμο νοσηλευτικό προσωπικό, συμβασιούχοι νοσηλευτές και φοιτητές σε πρακτική άσκηση, το 64% των ερωτηθέντων εργάζονται ως μόνιμοι σε νοσοκομείο ενώ το 23% είναι φοιτητές σε πρακτική άσκηση. Το 49% των συμμετεχόντων στην έρευνα εργάζονται ως νοσηλευτές –τριες, το 23% ως φοιτητές σε πρακτική άσκηση, το 20% ως βοηθοί νοσηλευτές και τέλος το 8% ως προϊστάμενοι τμημάτων.¹ Στην ερώτηση για το αν θα συμμετείχαν εθελοντικά σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση, το 42% απάντησε θετικά ενώ το 35% απάντησε πως όχι λόγω έλλειψης ελεύθερου χρόνου και το 13% όχι διότι θα ήταν ασυνεπής.¹ Στην δέκατη ερώτηση, αν είστε εθελοντής σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση το 65% απάντησε αρνητικά και μόνο το 35% των ερωτηθέντων είπαν ότι είναι εθελοντές. Στην ερώτηση που τέθηκε στους συμμετέχοντες, εάν η οικονομική κρίση επηρεάζει τον εθελοντισμό θετικά, το 70% απάντησε αρνητικά ότι δεν επηρεάζεται θετικά ο Έλληνας λόγω της επικείμενης οικονομικής κρίσης. Αυτή η απάντηση μας προϊδεάζει αρνητικά για την ευαισθητοποίηση των Ελλήνων σε θέματα που αφορούν τον συνάνθρωπο. Το 25% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο λόγος υποτίμησης του εθελοντισμού είναι η έλλειψη πληροφόρησης και εν συνεχεία πιστεύεται ότι, το μορφωτικό επίπεδο των Ελλήνων είναι λόγος υποτίμησης του εθελοντικού πνεύματος με ποσοστό 23%.¹ Ακολουθεί η αδιαφορία των Ελλήνων με ποσοστό 18%. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα δεν προσφέρουν επαρκή ενημέρωση για τον εθελοντισμό, αυτή την γνώμη την επιβεβαιώνει το 86% των ερωτηθέντων ενώ μόνο το 14% πιστεύει το αντίθετο. Το 48% των ερωτηθέντων νοσηλευτών θεωρεί ότι δεν είναι πλήρως ενημερωμένο, για τον εθελοντισμό, το 28% δεν ασχολείται με τον εθελοντισμό και το 24% θεωρεί ότι είναι ενημερωμένο για τις εθελοντικές δραστηριότητες που διεξάγονται στην χώρα μας. Στην ερώτηση για το αν θα θέλατε να συμμετείχατε σε αποστολή των Γιατρών Χωρίς Σύνορα, το 63% θα ήθελε να

συμμετέχει σε μια αποστολή και το 47% απαντάει αρνητικά στην ερώτηση. Στην δέκατη έβδομη ερώτηση, αν θα γινόσασταν δωρητής οργάνων το 37% των ερωτηθέντων απάντησαν θετικά ενώ το 31% είπε ότι φοβάται την διαδικασία, το 18% απάντησε αρνητικά ενώ το 14% θεωρεί αναξιόπιστο το σύστημα ώστε να νιώσουν σίγουροι για μια τέτοια σοβαρή απόφαση. Το 46% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι δεν ξέρουν εάν ο εθελοντισμός εξυπηρετεί άλλου είδους συμφέροντα και το 39% συμφωνεί με αυτή την άποψη. Στη συνέχεια το 45% των συμμετεχόντων θα ήθελε το παιδί του να ασχοληθεί με τον εθελοντισμό, το 37% είναι αρνητικό και το 18% θεωρεί ότι δεν αξίζει τον κόπο. Το 61% των ερωτηθέντων θα ήθελε να διδάσκεται στα σχολεία ο εθελοντισμός, το 23% είναι αρνητικό στην ιδέα και το 16% το θεωρεί περιττή γνώση για τα παιδιά. Όσον αφορά την τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου, το 58% των ερωτηθέντων απάντησαν στην ερώτηση για τα οφέλη του εθελοντισμού, ότι μεγαλύτερο όφελος είναι η βοήθεια στον συνάνθρωπο στη συνέχεια ακολουθεί με ποσοστό 19% η εσωτερική ικανοποίηση και 15% η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.

Συζήτηση Αποτελεσμάτων Συσχέτισης

Συνδυαστικοί πίνακες:

Στο πρώτο συνδυαστικό πίνακα αναφέρεται η συσχέτιση μεταξύ οικονομικής κατάστασης και εθελοντή. Σύμφωνα με το αποτέλεσμα η οικονομική κατάσταση δεν φαίνεται να επηρεάζει τον ερωτώμενο να γίνει εθελοντής. Για να επηρεάζει το δείγμα τότε το $\text{Sig} = \text{P-value} \geq 0,8$ και σε αυτή την περίπτωση είναι στο 0,1. Η δεύτερη συσχέτιση αναφέρεται στην θρησκεία και τον εθελοντή. Παρατηρούμε ότι η θρησκεία δεν επηρεάζει τον άνθρωπο που επιθυμεί να γίνει εθελοντής. Το $\text{Sig} = \text{P-value} = 0,02$.

Η συσχέτιση μεταξύ της εκπαίδευσης και της πολιτικής επιρροής, μας δείχνει ότι ο μορφωμένος έχει άλλη άποψη για την πολιτική επιρροή. Αυτό φαίνεται από το $\text{Sig} = \text{P-value} = 0,6$. Η συσχέτιση μεταξύ θρησκείας και δωρητών οργάνων δεν είναι σημαντική, ανέρχεται στο 0,3. Ο έκτος συνδυαστικός πίνακας συσχετίζει το φύλλο και την ενημέρωση τους σχετικά με τον εθελοντισμό. Το φύλλο επηρεάζει αλλά ελάχιστα με $\text{Sig} = \text{P-value} = 0,2$.

Συνδυαστικά διαγράμματα:

Το 40% των μόνιμων εργαζομένων απαντάει αρνητικά στην ερώτηση αν είναι εθελοντές, το 10% των συμβασιούχων και το 15% των φοιτητών. Ενώ θετικά απαντά το 24% των μόνιμων εργαζομένων και το 3% των συμβασιούχων και το 8% των φοιτητών. Η οικονομική κατάσταση σχετίζεται αλλά όχι σημαντικά με το αν οι

ερωτηθέντες θα γίνονταν εθελοντές σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση, καθώς το sig. = P-Value = 0,68. Για να θεωρήσουμε ότι υπάρχει πλήρης συσχέτιση των δυο μεταβλητών πρέπει το sig.= P-value = 1. Στο δεύτερο διάγραμμα, το 29% που διαμένουν στη Πρωτεύουσα απαντούν ότι ο εθελοντισμός εξυπηρετεί άλλου είδους συμφέροντα ενώ το 31% από τον ίδιο τόπο διαμονής απαντάει ότι δεν ξέρει αν εξυπηρετούνται συμφέροντα. Ο τόπος μόνιμης διαμονής δεν επηρεάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων όσον αφορά τα συμφέροντα που μπορεί να κρύβονται πίσω από εθελοντικές οργανώσεις. Το sig.= 0.55 . Στο τρίτο διάγραμμα, το 48% των ερωτηθέντων που έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους σε ανώτατα ιδρύματα απαντούν αρνητικά στο ερώτημα που τέθηκε εάν ο εθελοντισμός επηρεάζεται θετικά από την οικονομική κρίση. Σύμφωνα με τα στατιστικά αποτελέσματα οι δυο μεταβλητές δεν επηρεάζονται καθόλου μεταξύ τους. Καθώς το sig.= P-Value= 0,24. Στο τέταρτο διάγραμμα το 34% των Χριστιανών Ορθόδοξων θα έμπαιναν στην διαδικασία του να γίνουν δωρητές οργάνων. Το 31% υποστηρίζει ότι φοβάται την όλη διαδικασία. Η θρησκεία επηρεάζει τους ερωτηθέντες σημαντικά στο να γίνουν δωρητές οργάνων. Sig.= P- value=0,97. Στο πέμπτο διάγραμμα, το 71% των ερωτηθέντων όπου εκπροσωπούν το γυναικείο φύλο απαντά αρνητικά ότι δηλαδή δεν ενημερώνουν επαρκώς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Το ίδιο αρνητικά απαντά και το μεγαλύτερο ποσοστό των αντρών 15%. Οι δυο μεταβλητές δεν αλληλοεπηρεάζονται καθώς το sig.= P- value = 0.33 που σημαίνει ότι το φύλο δεν παίζει κανένα απολύτως ρόλο στην απάντηση που έδωσαν οι συμμετέχοντες.

Συνδυαστικά διαγράμματα πρώτης και δεύτερης έρευνας:

Στο πρώτο συνδυαστικό διάγραμμα το 84% της δεύτερης έρευνας είναι γυναίκες ενώ στην πρώτη το 68% (όπου δεύτερη έρευνα, η έρευνα που διεξήχθη τον Μάιο-Αύγουστο του 2010 και πρώτη έρευνα, η έρευνα που διεξήχθη τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 2009) . Στην πρώτη έρευνα το 32% είναι άντρες ενώ στη δεύτερη το 16%. Στο δεύτερο συνδυαστικό διάγραμμα, παρατηρούμε ότι στη δεύτερη έρευνα το 54% των ερωτηθέντων δηλώνουν άγαμοι ενώ στην πρώτη έρευνα όπου το δείγμα είναι κυρίως φοιτητές το 77% είναι άγαμοι. Στην δεύτερη έρευνα το 42% είναι έγγαμοι, ποσοστό πολύ λογικό αφού το δείγμα ήταν εργαζόμενοι του νοσοκομείου Ευαγγελισμός. Στο τρίτο συνδυαστικό διάγραμμα, το 65% της δεύτερης έρευνας απάντησαν αρνητικά ότι δηλαδή δεν είναι εθελοντές και το 86% της πρώτη έρευνας. Στη δεύτερη έρευνα το 35% απάντησε θετικά ενώ στην πρώτη όπου το δείγμα είναι απλοί πολίτες απάντησαν θετικά το 14%. Στο τέταρτο συνδυαστικό διάγραμμα, όπως παρατηρούμε και στις δύο έρευνες είναι μικρές οι διαφορές σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δεν παρέχουν επαρκή ενημέρωση. Στην πρώτη 88% ενώ στην δεύτερη 86%. Στο πέμπτο συνδυαστικό διάγραμμα, στην ερώτηση αν θα γινόσασταν δωρητής οργάνων στην δεύτερη έρευνα οι επαγγελματίες υγείας απάντησαν θετικά το 37% ενώ το 31% φοβάται την

διαδικασία. Στην πρώτη έρευνα το 42% απάντησε ότι φοβάται ενώ το 35% απάντησε θετικά.

Συζήτηση σημαντικότερων διαγραμμάτων πρώτης έρευνας:

Το θεμελιώδες κίνητρο για να γίνει κάποιος εθελοντής είναι η προσφορά, με ποσοστό 59% και ακολουθεί η ευαισθητοποίηση με 32%. Το 70% του δείγματος πιστεύει ότι δεν υπάρχει εκμετάλλευση των εθελοντών και το 30% πιστεύει ότι υπάρχει εκμετάλλευση. Οι ερωτηθέντες θεωρούν για την ευθύνη των προβλημάτων του εθελοντισμού, την απάντηση «όλα τα παραπάνω» με ποσοστό 57% πιο αντιπροσωπευτική και ακολουθεί με 21% η πολιτεία και 19% οι Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις. Το 48% των ερωτηθέντων απάντησαν θετικά ενώ το 21% απάντησαν ότι είναι ήδη εθελοντές αιμοδότες, το 16% δεν είναι σίγουροι και το 15% απάντησαν αρνητικά. Είναι ένα θετικό βήμα εθελοντισμού η εθελοντική αιμοδοσία και οι πολίτες φαίνονται πιο ευαισθητοποιημένοι με αυτή την μορφή εθελοντισμού. Τέλος στο πέμπτο διάγραμμα, το 57% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η εθελοντική εργασία είναι υπόθεση όλων μας και ακολουθεί το 28% που πιστεύει ότι είναι σημαντική.

Συμπεράσματα – Προτάσεις

Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα κινείται με αργά αλλά τουλάχιστον σταθερά βήματα. Η ιδέα του πρέπει να υποστηριχτεί σθεναρά από το σύνολο της κοινωνίας μας και όχι από την μειοψηφία της . Για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων θα πρέπει οι Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις να στελεχωθούν με επαρκή δυναμικό, ικανό και με θέληση να αντεπεξέλθει στις δύσκολες αρμοδιότητες του. Ο Έλληνας πολίτης πρέπει να πιστέψει στην ιδέα του εθελοντισμού, στην ανάγκη που έχει ο άνθρωπος να βοηθήσει τον συνάνθρωπο του. Χωρίς πρέπει και κανόνες αλλά από καρδιάς, όπως γενναιόδωρα και φιλεύσπλαχνα προσφέρουμε στον συνάνθρωπο οι Έλληνες

Οι προτάσεις μου, απορρέουν τόσο από τα αποτελέσματα της έρευνας όσο και από την μικρή μου εμπειρία ως εθελόντρια στον Ε.Ε.Σ – εθελόντρια αιμοδότης.

- Θα πρότεινα στην πολιτεία να δώσει κίνητρα στους πολίτες για να γίνουν εθελοντές. Να τους δώσει το ερέθισμα για να πιστέψουν στον εθελοντισμό, ο εργοδότης - διευθυντής να δίνει άδεια στον εθελοντή όταν προκύπτει επίλυση μιας επείγουσας κατάστασης, που είναι για το κοινό καλό, ώστε να μην κινδυνεύει ο εθελοντής να μείνει άνεργος αν συμμετάσχει σε κάποια αποστολή.(όπως στην εθελοντική αιμοδοσία όπου ο εργαζόμενος παίρνει κάποιες ώρες έως και μέρες άδεια).
- Τα Μ.Μ.Ε να κάνουν σωστότερη ενημέρωση να δίνουν πιο συχνά διευθύνσεις ή νούμερα των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων ώστε ο κόσμος να μπορεί να επικοινωνήσει. Να υπάρξουν περισσότερες διαφημίσεις για την δράση τους για τις επιτεύξεις τους. Να υπάρχουν διαφημίσεις όλο το έτος και όχι μόνο κάποιες συγκεκριμένες περιόδους όπου ο κόσμος νιώθει μεγαλύτερη ευαισθησία (Χριστούγεννα- Πάσχα).
- Ο εθελοντισμός να διδάσκεται στο σχολείο να υπάρχει ως μάθημα όπως η ζωγραφική και η γυμναστική να είναι μια ασχολία για τα παιδιά που δεν έχουν κλίση στα δυο παραπάνω μαθήματα και τους ενδιαφέρει να ασχοληθούν με τον συνάνθρωπο, το περιβάλλον ή την φιλοζωία.
- Όσον αφορά τους δωρητές οργάνων καλό θα ήταν οι γιατροί, τα Μ.Μ.Ε και η Πολιτεία να κάνουν προσπάθειες προσέγγισης του κόσμου με καλύτερη πληροφόρηση περί του θέματος γιατί υπάρχει έντονο το αίσθημα του φόβου στους ανθρώπους, για το αν το σύστημα είναι αξιόπιστο και αν δεν υποβόσκει κάποια οικονομική ή αλλού είδους εκμετάλλευση των οργάνων και του πόνου των ανθρώπων.

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας είναι να αφυπνίσει τον κόσμο πάνω στο θέμα του εθελοντισμού, να ενημερώσει για την αίτηση, την ένταξη και την δράση των εθελοντικών οργανώσεων, για την νομοθεσία σχετικά με αυτές στην Χώρα μας. Για τους τρόπους εκπαίδευσης ενός ενήλικα εθελοντή και την σχέση που πρέπει να έχει εθελοντής και πληγέντες. Να πληροφορήσει σχετικά με γνωστές εθελοντικές οργανώσεις για το έργο τους και την ιστορία τους. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση μας συμπερασματικά μας βοήθησε να εντοπίσουμε τα προβλήματα του εθελοντισμού στην Ελληνική πραγματικότητα.

Υλικό - Μέθοδος Το δείγμα της έρευνας αποτελούν 100 άτομα, μέλη του νοσηλευτικού προσωπικού ανεξαρτήτως ηλικίας και μορφωτικού επιπέδου, καθώς και σπουδαστές νοσηλευτικής σε πρακτική άσκηση του 8^{ου} εξαμήνου, που εργάζονταν στον νοσοκομείο Ευαγγελισμός στην Αθήνα. Η συγκέντρωση των πληροφοριών έγινε με την χρήση του ερωτηματολογίου κλειστού τύπου και εναλλακτικής απάντησης. Το ερωτηματολόγιο συντάχθηκε με την διεθνή βιβλιογραφία. Η μελέτη διήρκεσε τέσσερις μήνες (Μάιος- Αύγουστος 2010) και η κωδικοποίηση έγινε με το SPSS και το χ^2 - test. Με σκοπό να μας βοηθήσει να αναλογιστούμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο εθελοντισμός και τις λύσεις που πρέπει να βρεθούν άμεσα ώστε να δουλέψει ολοκληρωμένα το σύστημα της εθελοντικής εργασίας.

Αποτελέσματα Το 42% των ερωτηθέντων θα συμμετείχε εθελοντικά σε κάποια οργάνωση, το 65% των νοσηλευτών δεν είναι εθελοντές σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση, το 70% απαντάει αρνητικά ότι ο εθελοντισμός επηρεάζεται θετικά από την οικονομική κρίση (P -value= 0,24), το 25% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι ο λόγος υποτίμησης του εθελοντισμού είναι η έλλειψη πληροφόρησης (P -value= 0,33), το 48% των νοσηλευτών απαντούν ότι δεν έχουν σωστή ενημέρωση όσον αφορά τον εθελοντισμό (P -value= 0.2), τέλος το 58% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι το όφελος των εθελοντών είναι η βοήθεια στο συνάνθρωπο.

Συμπεράσματα Ο εθελοντισμός αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στην Χώρα μας, οι νέοι δεν συμμετέχουν ίσως και αδιαφορούν για τον πόνο και την ανάγκη του συνανθρώπου, για αυτό πιθανόν να ευθύνεται η αποξένωση και η εγωιστική αντίληψη που επικρατεί στην εποχή μας. Το ενθαρρυντικό που διακρίναμε από την έρευνα είναι ότι οι άνθρωποι δεν έχουν χάσει τον ανθρωπισμό τους. Ίσως να μην έχουν την σωστή ενημέρωση από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ώστε να ασχοληθούν με κάποια Μη Κυβερνητική Οργάνωση και την σιγουριά για την αξιοπιστία του εθελοντισμού, την μη εκμετάλλευση των εθελοντών και την μη πολιτική επιρροή στις οργανώσεις.

Summary

Aim of this study is, mainly, to awake people to the institution of voluntary work and inform about the application, the incorporation and the activity of voluntary organizations. Moreover, information is given about the existent legislation that governs these organizations in Greece. Additionally, there are provided elements related to the training ways of an adult volunteer, to the required relation with the injured and weakened people and to the hard task and history of the most well-known voluntary organizations. The bibliographical survey constituted a great aid-giver to the pointing-out of the voluntary's work problems in the Greek reality.

Matter- Method The sample of the study was carried out in 100 persons of various ages and of different cultural level. It took place in the hospital "Evangelismos" in Athens and participated male nurses, nurses and students at the last year of studying, during their practical exercise. The gathering of information was achieved by the figure of close-run questionnaire and the alternative answer, from world wide bibliography. The study was lasted four months (May to August 2010) and the codification was made by the SPSS and X₂-test, in order to lead us to the better pin-pointing of the problems that voluntary work confronts and to the solutions that must be invented work confronts and to the solutions that must be invented so as to work the voluntary system effectually.

Results The 42% of the people who participated in the study declares that they would take part in a voluntary organization, while the 65% of the nurses are not members of non-speculative organization. The 70% is totally negative to the question if the voluntary work is affected positively by the economic recession (P-value= 0,24). Besides, the 25% of the participants consider the inadequate information to be the major reason of the disparagement to the specific phenomenon (P-value= 0,33) , the moment that the 48% of the nurses assert that they have been little informed about voluntary work(P-value= 0,2). Finally, the 58% of the cross-section of the study believe that the volunteer's crucial benefit is the offer to the fellow-man.

Conclusions Voluntary work makes no progress, so far in our country. Young people do not enjoy any voluntary organization and stay indifferent to the harm and needs of their fellow-men, as well. Estrangement and the selfish apprehension may be responsible for such behavior. What is more, the Mass Media may not provide appropriate information so as to prompt people in their vital participation in a non-speculative organization. What has been little attracted notice in the voluntary's work reliability and their member's non-exploitation. Besides, there is no reference with the totally irrelevance of political influence on voluntary work. In conclusion, the facts

suggest that voluntary work has to encounter serious impediments. Although, the humanitarianism has not been entirely vanished and solutions can still be found.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Χριστονάσης Χ. *Εθελοντισμός στην αιμοδοσία ένα ζήτημα της σύγχρονης εποχής μας και οι θέσεις των νοσηλευτών. Επίτομος. Πάτρα 2003. σ. 1-18*
2. Γερασιμάτος Α. *Ερυθρός Σταυρός Ερυθρά Ημισέληνος και Ειρήνη. Τόμος 1^{ος}. Εκδόσεις Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός διεύθυνση σώματος Σαμαρειτών Ελλάδος. Ειδική έκδοση. Πάτρα 2000*
3. Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών Θεσσαλονίκης. *Εβδομάς Σαμαρειτών Ε.Ε.Σ 7-12 Οκτωβρίου 1968. Εκδόσεις Ελληνικό Ίδρυμα εξυπηρέτησης πανεπιστημίων. Θεσσαλονίκη 196. σ. 10-17. 47-56*
4. *Το Χαμόγελο του παιδιού. 2004. www. Το Χαμόγελο του παιδιού. gr. 25/6/2010*
5. *UNESCO. 2009. www. UNESCO.gr. 25/6/2010*
6. *Αλληλεγγύη της Εκκλησίας της Ελλάδος. 2005.www. Αλληλεγγύη. gr. 25/6/2010*
7. *Μαρτίδου Μ.Η Αγκαλιά . www. Η αγκαλιά . gr. 26/6/2010*
8. *Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Εθελοντική Αιμοδοσία. www. Εθελοντική αιμοδοσία . gr. 26/6/2010*
9. *Βλαχοδήμου Ε, Καραζάνου Μ. Η σωστή ενημέρωση πόλος έλξης των αιμοδοτών. Πτυχιακή εργασία. Εισηγήτρια Παπαδημητρίου Μ. Πάτρα 1998. σ. 35-36*
10. *Γιατροί Χωρίς Σύνορα. www. Γιατροί χωρίς σύνορα.gr. 3/7/2010*
11. *UNICEF. www. UNICEF. gr . 3/7/2010*
12. *Δωρεά οργάνων. 2003. www. Δωρεά οργάνων. gr . 3/7/2010*
13. *Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Εθελοντών Κοινωνία. 2007. www. Ethelonton- koinonia. gr. 27/7/2010*
14. *Γιαννακοπούλου Κ. Ομοσπονδία Εθελοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων Ελλάδος. www. Ομοσπονδία εθελοντικών Μη Κυβερνητικών οργανώσεων. gr. 27/7/2010*

15. Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής.
www.helping.gr. 1/9/2010
16. Καλλιακμάνης Β. Εθελοντισμός και Κοινωνική Ευθύνη.
Εκδόσεις Μυγδονία. Πρώτη έκδοση. Θεσσαλονίκη 2002. σ. 25-44
17. Κοκκινάκης Σ. Η Εθελοντική προσφορά στη σύγχρονη
κοινωνία. Συνέδριο συλλόγου εθελοντικής προσφοράς 25-
26/11/95. Αθήνα 1996. σ. 35-63. 203-233
18. Μπουτάρης Γ. Εθελοντισμός και φυσικό περιβάλλον.
Αρκτούρος. Αθήνα 1999. σ. 19-27. 41-45
19. Σωτηρόπουλος Δ. Η άγνωστη κοινωνία των πολιτών. Εκδόσεις
Ποταμός. Πρώτη έκδοση. Αθήνα 2004. σ. 40-50
20. Βερνίκος Σ. Εκπαίδευση ενηλίκων στην εθελοντική δράση για
τη διαχείριση του κινδύνου. Εκδόσεις Δαρδάνης Γ. Πρώτη έκδοση.
Αθήνα 2004. σ. 9-20. 25-32. 91. 98-100
21. Πρεσβέλου Κ. Ο κοινωνικός εθελοντισμός στην Ελλάδα.
Πρακτικά επιστημονικής ημερίδας εταιρία των φίλων του λαού.
Αθήνα 2001.σ. 37-121
22. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός. 2009. [www. Ελληνικός Ερυθρός
Σταυρός. gr](http://www.ΕλληνικόςΕρυθρόςΣταυρός.gr). 4/8/2010

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

- ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ 2010 ΜΕ ΘΕΜΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ: Ανώνυμο

Θέμα: Διερεύνηση παραγόντων προσέλευσης στον Εθελοντισμό

Σπουδάστρια του ΑΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ: Γαλιατσάτου Ειρήνη

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Dr. Παπαδημητρίου Μ.

Τηλέφωνο για τυχόν απορίες: 6938333904

Η απάντηση για κάθε ερώτηση είναι μια.

- 1) Φύλλο: Γυναίκα
Άνδρας
- 2) Ηλικία:
- 3) Μορφωτικό επίπεδο: 1) Δημοτικό
2) Γυμνάσιο- ΙΕΚ
3) Λύκειο – ΤΕΕ
4) Ανώτατα Ιδρύματα
- 4) Τόπος μόνιμης διαμονής: 1) Επαρχία
2) Πόλη
3) Πρωτεύουσα
- 5) Οικογενειακή κατάσταση: 1) Άγαμος -η
2) Έγγαμος -η
3) Διαζευγμένος -η
- 6) Θρησκεία: 1) Χριστιανός -η Ορθόδοξος -η
2) Καθολικός -η
3) Μουσουλμάνος -α
4) Άθεος -η
5) Άλλο

- 7) **Οικονομική κατάσταση:** 1) Εργαζόμενος -η (μόνιμος -η)
 2) Εργαζόμενος -η (με σύμβαση)
 3) Φοιτητής -τρια σε πρακτική άσκηση
- 8) **Σε τι τμήμα εργάζεστε;** 1)
 2) Φοιτητής -τρια σε πρακτική άσκηση
- 9) **Τι ιδιότητα έχετε ως εργαζόμενος -η;** 1) Προϊστάμενος -η τμήματος
 2) Νοσηλευτής - τρια
 3) Βοηθός Νοσηλευτή
 4) Φοιτητής -τρια
- 10) **Αν σας ζητούσαν από μια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση να πάρετε μέρος σε εθελοντικές εργασίες ανθρωπιστικού περιεχομένου (π.χ Ερυθρός Σταυρός) για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, θα συμμετείχατε;**
 1) Ναι, ευχαρίστως
 2) Δεν έχω χρόνο
 3) Δεν θα ήμουν συνεπής
 4) Όχι δεν μου αρέσουν οι εθελοντικές εργασίες
- 11) **Έχετε γίνει μέλος σε κάποια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση;**
 1) Ναι
 2) Όχι
- 12) **Θεωρείτε ότι η επικείμενη οικονομική κρίση ενθαρρύνει το εθελοντικό πνεύμα στους Έλληνες πολίτες;**
 1) Όχι
 2) Ναι
- 13) **Ποιος είναι κατά την γνώμη σας ο λόγος που ο εθελοντισμός στην Ελλάδα είναι υποτιμημένος;**
 1) Η κουλτούρα του Έλληνα
 2) Υπάρχει μειωμένο μορφωτικό επίπεδο
 3) Η προκατάληψη
 4) Η έλλειψη πληροφόρησης
 5) Η αδιαφορία
 6) Άλλο
- 14) **Θεωρείτε ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παρέχουν επαρκή ενημέρωση για τις εθελοντικές οργανώσεις;**
 1) Ναι
 2) Όχι

15) Εσείς ως Νοσηλεύτης -τρια θεωρείτε ότι είστε επαρκώς ενημερωμένος - η όσον αφορά τον Εθελοντισμό;

- 1) Ναι
2) Όχι
3) Δεν έχω ασχοληθεί

16) Θα συμμετείχατε σε αποστολή των Γιατρών Χωρίς Σύνορα;

- 1) Ναι
2) Όχι
3) Έχω συμμετάσχει

17) Θα γινόσασταν δότης οργάνων;

- 1) Ναι
2) Όχι
3) Μ ε φοβίζεται η ιδέα
4) Δεν θεωρώ αξιόπιστο το σύστημα

18) Πιστεύετε ότι το Εθελοντισμός στην Ελλάδα εξυπηρετεί άλλου είδους συμφέροντα;

- 1) Ναι
2) Όχι
3) Δεν ξέρω

19) Θα θέλατε το παιδί σας να γίνει Εθελοντής -τρια;

- 1) Ναι
2) Όχι
3) Δεν αξίζει τον κόπο

20) Θεωρείτε ότι ο Εθελοντισμός θα έπρεπε να διδάσκεται ως μάθημα στα σχολεία;

- 1) Ναι
2) Όχι
3) Αρκετές περιττές γνώσεις παίρνουν τα παιδιά

21) Ποιο κατά την γνώμη σας είναι το όφελος της εθελοντικής συμμετοχής;

- 1) Εσωτερική ικανοποίηση
2) Αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου
3) Βοήθεια στον συνάνθρωπο
4) Άλλο

Σας ευχαριστώ πολύ,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΣΑΣ
ΚΙΝΗΣΗ!!!

- ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ 2009-2010 ΜΕ ΘΕΜΑ
ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΑΝΘΡΩΠΟ ΣΕ ΑΝΘΡΩΠΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:

---

1. Φύλλο: Γυναίκα .....
          Άνδρας .....
2. Ηλικία: .....
3. Εκπαίδευση: Α) Δημοτικό
                  Β) Γυμνάσιο
                  Γ) Λύκειο
                  Δ) ΤΕΙ –Πανεπιστήμιο
4. Οικογενειακή κατάσταση: Α) Άγαμος / η
  Β) Έγγαμος / η
  Γ) Διαζευγμένος / η
5. Τόπος καταγωγής: Α) Επαρχία
                          Β) Πόλη
                          Γ) Πρωτεύουσα
6. Θρησκεία: Α) Χριστιανός / η Ορθόδοξος / η
                  Β) Καθολικός / η
                  Γ) Μουσουλμάνος / α

Δ) Άθεος / η

Ε) Άλλο

7. Οικονομική κατάσταση: Α) Εργαζόμενος / η
Β) Άνεργος / η
Γ) Φοιτητής / τρια
Δ) Μαθητής / τρια
8. Είστε εθελοντής σε κάποια μη κερδοσκοπική οργάνωση; Α) Ναι
Β) Όχι
9. Ποίο πιστεύετε ότι είναι το θεμελιώδες κίνητρο ή η φιλοσοφία των εθελοντών;
Α) Προσφορά
Β) Εμπειρία
Γ) Ευαισθητοποίηση
Δ) Σωματική αντοχή
10. Πιστεύετε ότι η ενημέρωση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τον εθελοντισμό είναι:
Α) Επαρκής
Β) Ανεπαρκής
11. Εσείς επηρεαστήκατε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για να γίνεται εθελοντής και αν ναι από ποιο;
Α) Όχι
Β) Τηλεόραση
Γ) Ραδιόφωνο
Δ) Περιοδικό – Εφημερίδα
Ε) Διαδίκτυο
12. Υπάρχει εκμετάλλευση των εθελοντών κατά την γνώμη σας;
Α) Ναι
Β) Όχι
13. Πιστεύετε ότι υπάρχει κάποιο σημείο σε μερικές περιπτώσεις όπου ο εθελοντισμός επηρεάζεται πολιτικά;
Α) Ναι
Β) Όχι
Γ) Δεν ξέρω

14. Αν υπάρχει κατά την γνώμη σας πρόβλημα εθελοντισμού, ποιος πιστεύετε ότι ευθύνεται;
- A) Η πολιτεία
  - B) Οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις
  - Γ) Οι άνθρωποι
  - Δ) Όλα τα παραπάνω
15. Αν συμμετείχατε ή συμμετέχετε σε κάποια οργάνωση, ποιο θα ήταν το κριτήριο σας για να ασχοληθείτε;
- A) Ο ανθρωπισμός
  - B) Η φιλοζωία
  - Γ) Η περιβαλλοντολογική ευαισθητοποίηση
  - Δ) Τίποτα από τα παραπάνω
16. Ποια από τις παρακάτω ανθρωπιστικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις γνωρίζετε καλύτερα για το έργο της;
- A) Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
  - B) Χαμόγελο του παιδιού
  - Γ) Αλληλεγγύη (της εκκλησίας της Ελλάδος)
  - Δ) Γιατροί χωρίς σύνορα
17. Γνωρίζετε ποια είναι η διεθνής μη κερδοσκοπική οργάνωση που δημιουργήθηκε το 1945(με μέλη σχεδόν όλα τα κράτη του ΟΗΕ) για την παγίωση της παγκόσμιας ειρήνης και την εξάλειψη της φτώχειας;
- A) Γιατροί χωρίς σύνορα
  - B) Θεόφιλος
  - Γ) Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
  - Δ) UNESCO
18. Θα θέλατε να γίνετε εθελοντής αιμοδότης;
- A) Ναι
  - B) Όχι
  - Γ) Είμαι ήδη
  - Δ) Δεν είμαι σίγουρος / η
19. Θα γινόσασταν δωρητής οργάνων;
- A) Ναι
  - B) Όχι, με τίποτα φοβάμαι
  - Γ) Ίσως

Δ) Δεν θεωρώ αξιόπιστο το σύστημα

20. Πιστεύετε ότι η εθελοντική εργασία είναι:

Α) Ανώφελη

Β) Σημαντική

Γ) Υπόθεση όλων μας

Δ) Συμφεροντολογική

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ!

**Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ ΕΙΝΑΙ Η
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΥ....**

ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Αποτύπωσε την αγάπη με ένα δώρο ζωής και στήριξε την ιδέα της Δωρεάς Οργάνων. Είναι στο χέρι σου...

Η ιδέα της **Δωρεάς Οργάνων** μετά το τέλος της ζωής, αποτελεί την ύψιστη μορφή εθελοντικής προσφοράς και αλtruισμού καθώς και τη βασική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση του ιατρικού θαύματος της **Μεταμόσχευσης**. Δυστυχώς όμως, η έλλειψη μοσχευμάτων αποτελεί τον κύριο περιοριστικό παράγοντα για την ανάπτυξη των μεταμοσχεύσεων στη χώρα μας. Για το λόγο αυτό, είναι ευθύνη όλων μας να κατανοήσουμε τη σημασία της Δωρεάς Οργάνων και να την κάνουμε πραγματικότητα.

- **Γνωρίζετε ότι η πιθανότητα να χραισαστούμε** εμείς οι ίδιοι, κάποια στιγμή της ζωής μας ένα μόσχευμα, είναι πολύ μεγαλύτερη από την πιθανότητα να δωρίσουμε τα όργανά μας μετά θάνατον.
- **Γνωρίζετε ότι η Δωρεά Οργάνων πραγματοποιείται μόνο από εγκεφαλικά νεκρούς ανθρώπους** που νοσηλεύονται σε **Μονάδες Εντατικής Θεραπείας** και όχι από ανθρώπους που βρίσκονται σε κώμα ή σε φυτική κατάσταση.
- **Γνωρίζετε ότι ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.)** είναι ο επίσημος κρατικός φορέας του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης που διαμεσολαβεί, ελέγχει και συντονίζει όλες τις σχετικές διαδικασίες από τη Δωρεά στη Μεταμόσχευση.
- **Γνωρίζετε ότι τα όργανα από πολλούς δυνατικούς δότες δεν αξιοποιούνται επειδή δεν είχαν συζητήσει ποτέ εν ζωή με την οικογένειά τους τη θετική τους στάση απέναντι στη Δωρεά Οργάνων.**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΩΡΗΤΗ

- Πώς μπορώ να μάθω περισσότερα;**
- Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Ε.Ο.Μ. στο www.eom.gr
  - Τηλεφωνήστε στο τετραψήφιο **1147** ή στο 210 - 6471200.
- Πώς μπορώ να πραγματοποιήσω την επιθυμία μου;**
- Συμπληρώνοντας την παρακάτω δήλωση δωρητή και αποστέλλοντάς την ταχυδρομικά στον Ε.Ο.Μ.: Τσάχα 5, 115 21 Αμπελόκηποι ή με fax στο 210 - 7255066.
  - Ζητήστε στα Κ.Ε.Π. τη φόρμα Εγγραφής στο Μητρώο Δωρητών Οργάνων.

Για να γίνει η επαύριον της ζωής...
(Οδ. Ελύτης)

**ΕΘΝΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ**

☎ 1147

ΕΠΩΝΥΜΟ.....
 ΟΝΟΜΑ.....
 ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ.....
 ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ.....
 ΟΔΟΣ..... ΑΡΙΘΜΟΣ.....
 ΤΑΧ. ΚΩΔ..... ΠΟΛΗ.....
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ.....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Ενός ενός μήνα από την αποστολή θα λάβετε ταχυδρομικά την Κάρτα Δωρητή. Η απόφασή σας είναι ελεύθερα ανακλητή.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2001

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ 2001	ΤΗ	ΑΠΟ ΔΩΡΕΑ	ΤΟ ΟΡΓΑΝΩΝ	ΚΑΙ	ΔΙΕΘΝΗ ΤΙΣ	ΧΩΡΟ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ		
ΧΩΡΕΣ	Γαλλία	Ελλάδα	Euro Transplant**	Η.Π.Α.	Ισπανία	Κύπρος	Μ. Βρετανία	Πορτογαλία
Πληθυσμός (εκατ.)	60	11	100,95	268	41,1	0,65	59,1	10
Πτωματικοί δότες	1066	32	1491	6081	1335	2	777	202
Α.Ε.Π.*	17,8	2,9	14,8	22,6	32,5	3	13,1	20,2
Μετ. νεφρού (πτωμ. δότης)	1921	74	2693	8859	1893	4	1333	359
Α.Ε.Π.	32	6,7	26,7	33	46	6	22,5	35,9
Μετ. νεφρού (ζων δότης)	101	89	447	5293	31	26	358	10
Α.Ε.Π.	1,7	8,1	4,4	19,7	0,75	40	6,1	1,0
Μετ. ήπατος	803	18	1086	5177	972	-	675	184
Α.Ε.Π.	13,4	1,6	10,8	19,3	23,6	-	11,4	18,4
Μετ. καρδιάς	342	5	559	2202	341	-	198	17
Α.Ε.Π.	5,7	0,5	5,5	8,2	8,3	-	3,4	1,7
Μετ. καρδιάς – πνευμόνων	26	-	19	27	4	-	32	-
Α.Ε.Π.	0,4	-	0,2	0,1	-	-	0,5	-
Μετ. παγκρέατος	53	-	240	884	56	-	41	4
Α.Ε.Π.	0,9	-	2,4	3,2	1,3	-	0,7	0,4

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ

- **ΣΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΤΟΥ 2009 ΣΤΗΝ ΕΥΒΟΙΑ**

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ ΕΜΠΝΕΥΣΤΗΣ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΛΙΓΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Μετά την Αιμοληψία σας παρακαλούμε:

1. Μη καπνίσετε για 1 ώρα.
2. Μην οδηγήσετε για 1 ώρα.
3. Πιείτε περισσότερα υγρά απ' ότι συνήθως τις 4 επόμενες ώρες.
4. Μην πιείτε οινόπνευματώδη παρά μετά 6 ώρες και αφού πάρετε το κανονικό σας γεύμα.
5. Αν αιμορραγήσει το σημείο φλεβοκέντησεως σηκώστε ψηλά το χέρι σας και πιέστε το σημείο εκείνο.
6. Βγάλτε το λευκοπλάστ ή τον επίδεσμο από το χέρι σας μετά από 3 ώρες.
7. Αν αισθανθείτε ζάλη, ξαπλώστε ή καθήστε κάτω με το κεφάλι ανάμεσα στα γόνατά σας.
8. Μπορείτε να ξαναπροσφέρετε αίμα μετά από 3 μήνες.
9. Μπορείτε άφοβα και εντελώς ακίνδυνα να δίνετε αίμα 3-4 φορές το χρόνο.

ΥΠ: Ε-1/80 : 129479 - 2/08

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

Σημαντικές πληροφορίες για τον εθελοντή αιμοδότη

BLOOD DONOR FORM

SURNAME.....FIRST NAME.....
 FATHER'S NAME.....YEAR OF BIRTH.....PLACE OF BIRTH.....
 OCCURATION.....IDENTIFICATION (ID) NUMBER.....
 ADDRESS: STREET.....NUMBER.....TOWN.....
 PO BOX.....TELEPHONE NUMBER.....

Section filled in by the blood donor

BLOOD PRESSURE: SYSTOLIC/DIASTOLIC.....mmHg PULSE...../min
 TEMPERATURE..... HAEMATOCRIT.....% HAEMOGLOBIN.....gr/Dl
 GENERAL STATUS.....

BLOOD DONOR CATEGORY: VOLUNTEER.....RELATIVE.....

OFFERS BLOOD FOR:.....DEPARTMENT/HOSPITAL.....
Section filled in by the physician

<u>Donor medical history:</u>	Yes	No		Yes	No
Have you donated blood before?	☐	☐	Did you take aspirin or any aspirin containing medical product in the last 5 days?	☐	☐
When was your last donation?	☐	☐	Have you lived and/or traveled elsewhere except Greece?	☐	☐
Have you ever been deferred from donation?	☐	☐	Have you lost weight recently?	☐	☐
Do you have a hazardous occupation or hobby? (e.g. lorry driving, diving)	☐	☐	Do you have fever or enlarged lymph nodes?	☐	☐
Have you ever had any serious health problem?	☐	☐	Have you ever had a corneal transplantation?	☐	☐
Have you ever suffered from any of the following?			Is there, to your knowledge, any risk of Creutzfeldt-Jacob Disease (CJD) in your family?	☐	☐
Jaundice	☐	☐	Have you ever received treatment with growth hormone extracts?	☐	☐
Syphilis	☐	☐	Did you have:		
Malaria	☐	☐	a tooth extraction or other dental treatment in the past week?	☐	☐
Tuberculosis	☐	☐	any vaccination in the past week?	☐	☐
Rheumatoid arthritis	☐	☐	an operation of medical investigation in the last 12 months?	☐	☐
Heart disease	☐	☐	Have you ever had a tattoo and/or body piercing and/or acupuncture treatment?	☐	☐
Chest pain	☐	☐	Have you ever had an accidental needle injury?	☐	☐
Convulsious (in adult life)	☐	☐	Have you ever had any skin injury or other lesion, or mucous membrane contact with blood?	☐	☐
Faint	☐	☐	Have you been pregnant in the last year?	☐	☐
Stomach disorder	☐	☐			
Ulcer	☐	☐			
Renal disease	☐	☐			
Diabetes	☐	☐			
Allergy	☐	☐			
Anemia	☐	☐			
Other disease	☐	☐			
Have you ever been operated?	☐	☐			
Are you exposed to the risk of any transmissible infectious disease in your environment? (family, workplace)	☐	☐			

**ATTENTION
 WHO SHOULD NOT DONATE BLOOD**

1. Persons with even one homosexual contact since 1977
2. Persons who have injected drugs intravenously
3. Persons systematically involved in unsafe sexual activity during the last 10 years
4. Sexual partners of multi-transfused patients
5. Persons who had sexual contact with someone who received payment for sex in money or drugs during the last 12 months
6. Generally, anyone who thinks that he/she may be exposed to HIV

The physician: I accept the blood collection; I have answered all questions with candidness and received all relevant information. I verify that my blood donation is at the disposal of the blood transfusion service to be used as needed for any individual patient.

The blood donor

(signature)

(signature)

ΕΝΤΥΠΟ ΕΘΕΛΟΝΤΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ ..... ΟΝΟΜΑ .....

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ ..... ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: ..... ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ .....

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ..... ΕΓΓΑΜΟΣ/ΑΓΑΜΟΣ ..... ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ (ΑΔΤ) .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΟΔΟΣ ..... ΑΡΙΘ. ....
Συμπληρώνεται από τον αιμοδότη

ΠΟΛΗ ..... ΤΑΧ. ΚΩΔ. .... ΑΡ. ΤΗΛ. ....

ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ: ΣΥΣΤΟΛΙΚΗ/ΔΙΑΣΤΟΛΙΚΗ ..... mmHg ΣΟΥΞΕΙΣ ..... mmHg

ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ: ΑΙΜΑΤΟΚΡΙΤΗΣ .....% ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΗ .....g/dl **ΟΜΑΔΑ ΑΙΜΑΤΟΣ** Rh .....

ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΤΥΠΩΣΗ: .....

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΙΜΟΔΟΤΗ: ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ..... ΣΥΓΓΕΝΗΣ .....

Συμπληρώνεται από τον Ιατρό

ΑΣΘΕΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΟΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΑΙΜΑ ..... **ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ** .....

	Ναι	Όχι		Ναι	Όχι
Ιατρικά ιστορικό	☐	☐		☐	☐
• Έχετε δώσει αίμα άλλη φορά:	☐	☐	• Μεταβολικό νοσημα στο περιβάλλον σας (οικονομία, δουλειά)	☐	☐
• Πότε δώσατε τελευταία φορά:	☐	☐	• Λήψη φαρμάκων	☐	☐
• Έχετε ποτέ αποκλειστεί από αιμοδοσία:	☐	☐	• Τις τελευταίες 6 ημέρες ήπιατε ασπιρίνη ή φαρμακευτικά προϊόντα που περιείχαν ασπιρίνη	☐	☐
• Κάνετε επικίνδυνο επάγγελμα ή έχετε κάποιο επικίνδυνο χόμπι (π.χ. οδήγηση φορτηγών, καταδύσεις):	☐	☐	• Ήνηθήκατε ή ζήσατε ή και ταξιδέψατε στο εξωτερικό:	☐	☐
• Έχετε προβλήματα υγείας πολλαπλάσια:	☐	☐	• Χάσατε βάρος - έχετε πυρετό ή αδένες διογκωμένους:	☐	☐
• Έχετε ποτέ:	☐	☐	• Έχετε υποστεί ποτέ μεταμόσχευση κερατοειδούς ή σκληρού χιτώνα στο μάτι σας:	☐	☐
Ικτερο	☐	☐	• Έχετε ακούσει ότι στην οικογένειά σας υπάρχει κίνδυνος εμφάνισης της νόσου Creutzfeldt - Jakob (νόσος τρελών αγελάδων):	☐	☐
Σύφιλη	☐	☐	• Λήψη εκχυλισμάτων αυξητικής ορμόνης	☐	☐
Ελονοσία	☐	☐	• Κάνετε:	☐	☐
Φυματίωση	☐	☐	Εξωνική ή θεραπεία δοντιού την τελευταία εβδομάδα:	☐	☐
Ρευματοειδή αρθρίτιδα	☐	☐	Εμβόλια την τελευταία εβδομάδα:	☐	☐
Καρδιοπαθεία	☐	☐	Εγχείρηση ή ιατρικές εξετάσεις τον χρόνο που πέρασε:	☐	☐
Προκαρδιαίς πάνοικς	☐	☐	Μεταγγιση αίματος τον τελευταίο χρόνο:	☐	☐
Υπέρταση	☐	☐	Τσιτουξή ή τρυπημα αυτιών ή βελονισμό:	☐	☐
Σπασμοί (ως ενήλικος)	☐	☐	• Τρυπηθήκατε από βελόνα σύριγγας:	☐	☐
Λιποθυμίες	☐	☐	• Κάποια πληγή ή αιμαχή του δέρματος ή βλεννογίνους του στόματός σας ήρθε σε επαφή με ξένο αίμα:	☐	☐
Παθήσεις στομάχου	☐	☐	• Μήπως μέσα στο χρόνο που πέρασε είσαατε έντοκος:	☐	☐
Ελκος	☐	☐			
Άλλες χειρήσεις	☐	☐			
Παθήσεις των νεφρών	☐	☐			
Διαβήτης	☐	☐			
Αλλεργία	☐	☐			
Ανοσμία	☐	☐			
Άλλα νοσήματα	☐	☐			

K-312

Π Ρ Ο Σ Ο Χ Η

ΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΩΣΕΙ ΑΙΜΑ

- 1) Όποιος έχει έστω και μια ανοσοφιλική σχέση από το 1977
- 2) Όποιος έχει κάνει ποτέ ενδοφλέβια χρήση ναρκωτικών
- 3) Όποιος είχε πολλούς ερωτικούς συντρόφους χωρίς τη συστηματική χρήση προφυλακτικών μέσων, κατά την τελευταία δεκαετία
- 4) Ερωτικοί σύντροφοι, πολλαπλασιάζομενων ατόμων
- 5) Όποιος είχε τους τελευταίους 12 μήνες σεξουαλική επαφή με σύντροφο που πληρωνόταν είτε με χρήματα είτε με ναρκωτικά για να κάνει σεξ
- 6) Γενικά όποιος νομίζει ότι υπάρχει πιθανότητα να έχει δικταθεί στον ιό που προκαλεί AIDS:
  - Ενεργήσας την εξέταση
  - Γιατρός

Δεχόμα την αμοιβή, απάντησα πλήρως στις ερωτήσεις και έλαβα κούβι των αναγκασμένων πληροφοριών. Βεβαιώνω ότι το αίμα μου είναι στη διάθεση της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας για κάθε ασθενή που θα το χρειάζεται.
○ Αιμοδότης

(υπογραφή)

(υπογραφή)

ΕΝΤΥΠΟ ΕΘΕΛΟΝΤΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ